ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

«Жасыл даму» акционерлік қоғамы

Парниктік газдар шығарындыларын реттеу саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын жетілдіру жөнінде ұсыныстар дайындау жөніндегі есеп

Нур-Султан қ.
2022 ж.

Келісу парағы

«Парниктік газдар шығарындыларын реттеу саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын жетілдіру жөнінде ұсыныстар дайындау жөніндегі есеп»

№	Т.А.Ә.	Лауазымы	Қолы
1	Қабдолданов Нұржан Кеңесбайұлы	«Жасыл даму»АҚ Басқарма төрағасының орынбасары	
2	Ахметова Ботагоз Акмалиденовна	«Жасыл даму» АҚ шығарындылар саудасы жүйесі департаментінің директоры	

Парниктік газдар шығарындыларын реттеу саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын жетілдіру жөніндегі ұсыныстар

Мәлім болғандай, Қазақстан Республикасында 2013 жылдан бастап Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының нормалары мен ережелері негізінде парниктік газдар шығарындыларына квоталар мен квоталармен сауда жасаудың ұлттық жүйесі енгізілген. Парниктік газдар шығарындыларын реттеу саласындағы негізгі талаптар 2007 жылғы 9 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде (9-1 тарау) бекітілген.

2016 жылы Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 9-1-тарауына кешенді өзгерістер мен толықтырулар енгізілді, олардың қажеттілігі 2013-2015 жылдары Қазақстан Республикасының парниктік газдар шығарындыларына квоталау және квоталар саудасы жүйесін пилоттық іске асыру барысында анықталды.

Парниктік газдар шығарындыларына квота беру және квоталар саудасы жүйесінің талаптарын, оның тиімділігін арттыруға ықпал ететін жағдайларды жақсарту мүмкіндіктерін іздеу-бұл тұрақты негізде жүзеге асырылатын процесс.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган жүргізген ҚР жаңа экологиялық кодексін әзірлеу және бекіту бойынша жұмыс парниктік газдар шығарындыларын реттеу мәселелері бойынша нормалар мен ережелерді жетілдірудің жаңа мүмкіндігін берді.

ҚР жаңа Экологиялық кодексі парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу мәселелеріне арналған 20 Тарауды қамтиды.

Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін реттеу саласындағы ҚР жаңа Экологиялық кодексінің нормалары мен ережелерінің талаптарын орындау мақсатында 2021-2022 жылдары бекітілуі ҚР жаңа Экологиялық кодексімен көзделген заңға тәуелді актілердің жобаларын дайындау бойынша жұмыс жүргізілді. Осы нормативтік құқықтық актілердің жобалары 2021-2022 жылдары бекітілді.

Осы жұмыс шеңберінде парниктік газдар шығарындыларын реттеу саласындағы қолданыстағы заңға тәуелді актілермен қамтылған реттеудің қандай да бір аспектілерін жақсарту мүмкіндігі үшін қосымша жаңа ұсыныстар қалыптастырылды.

Төменде ***парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеудің қолданыстағы Қағидаларын, көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін қалыптастыру және жүргізу қағидаларын, Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктерді ұсыну қағидаларын, сондай-ақ валидация және верификация жүргізу қағидаларын бекіту келтірілген***.

Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидалары

61. Квоталау субъектісі мониторинг жоспарына мынадай жағдайларда өзгерістер енгізеді:

1) кез келген қызметтен (көзден)шығарындыларды есептеу әдісін (теңдеуін) немесе параметрлерін өзгерту;

2) мониторингі валидацияланған мониторинг жоспарынан ерекшеленетін жаңа қызметті (көздерді) қосу;

3) мониторингі (деректер мен коэффициенттер) мониторингтің валидацияланған жоспарында көрсетілмеген отынды қосу. Отынның жалпы балансынан 1% - дан кем алатын отынның жаңа түрін қосқан жағдайда, мониторинг жоспарына өзгерістер енгізілмейді;

4) бұрын қолданылған мониторинг әдіснамасы нәтижесінде алынған деректерді уәкілетті орган дұрыс емес деп таныды;

5) егер осы процедуралардың өзгеруі шығарындылар туралы деректердің дәлдігіне тікелей әсер етсе, сынамаларды іріктеумен және талдаумен немесе өлшеу аспаптарын калибрлеумен байланысты жаңа процедураларды енгізу;

6) алдыңғы мониторинг жоспарын валидациялаған органнан лицензияны кері қайтарып алу;

7) квоталар субъектісінің есеп беру деректерінің дұрыстығын арттыру немесе валидация органының қорытындысына жауап ретінде.

70. Жүйе операторы өзіне верификацияланған есепті жіберген күннен бастап 20 (жиырма) жұмыс күні ішінде оны бекітілген нысанға сәйкестігі, верификацияның болуы, парниктік газдар шығарындылары есептерінің дұрыстығы және парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін пайдаланылған коэффициенттерді қолдану тұрғысынан және қарау нәтижелері бойынша қарайды:

1) верификацияланған есепті осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес тіркейді;

2) есеп осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес, сәйкес келмеген жағдайда оны квоталау субъектісіне пысықтауға жібереді, сондай-ақ валидация және верификация жөніндегі аккредиттелген органдарға қатысты шаралар қабылдау үшін уәкілетті органды хабардар етеді.

Квоталау субъектісі есепті пысықтауға жіберген күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде верификацияланған есепті қайта қарастыруға жібереді.

Жүйе операторы пысықталған верификацияланған есепті ол ұсынылғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде қарайды. Осы тармақтың бірінші абзацының талаптарына сәйкес сәйкессіздіктер анықталған жағдайда, есеп қайта қарастыруға жіберіледі.

73. Есеп осы Қағидалардың 68-тармағында не 70-тармағының төртінші абзацында көрсетілген мерзімде ұсынылмаған жағдайда, жүйе операторы квоталау субъектісінің шотын бұғаттайды және уәкілетті орган мен квоталау субъектісін есепті ұсынғанға дейін квоталау субъектісінің шотын бұғаттау туралы хабардар етеді.

78. Қосымша көміртегі квотасы жыл сайын беріледі. Уәкілетті орган осы Қағидалардың 75-76-тармақтарында көрсетілген мерзімдерді ескере отырып, көміртегі квотасын өзгертуге арналған өтініштерді жыл сайын жинайды.

Уәкілетті орган қосымша көміртегі квотасын алу үшін квоталау субъектісі ұсынған құжаттарды өтініштерді алу аяқталған күннен бастап он бес жұмыс күні ішінде қарайды.

Ұлттық жоспардың әрбір қолданылу жылы бойынша айқындалған резерв көлемін және қондырғы операторларының өтініштеріне сәйкес қосымша көміртегі квоталарының көлемін негізге ала отырып, уәкілетті орган әрбір қондырғы үшін тең пайыздық арақатынаста тегін берілуге жататын қосымша көміртегі квотасының көлемін айқындайды.

87-1. Квоталау субъектісі квоталау кезеңі шегінде өзінде бар көміртегі квотасы бірліктерін өз қондырғылары арасында дербес бөлуге құқылы.

Квоталау субъектісі өз қондырғылары арасында өз бетінше бөлуді осы Қағидалардың 89, 90, 91-тармақтарында көрсетілген алу рәсімін жүргізгеннен кейін жүзеге асырады.

Көміртегі квотасының бірліктерін қайта бөлу мақсаттары үшін квоталау субъектісі еркін түрдегі өтініш арқылы жүйе операторына жүгінеді.

87-2. Кодекстің 289-бабының 8-тармағына сәйкес есепті кезеңдер арасында өтелмеген көміртегі бірліктерін көшіру мақсаттары үшін квоталау субъектісі жүйе Операторына еркін түрдегі өтініш арқылы жүгінеді.

92. Көміртегі квоталарын өтеу реестрдегі верификацияланған есепке сәйкес Ұлттық жоспардың көміртегі бірліктерін айналыстан алу (есептен шығару) арқылы жыл сайын жүзеге асырылады.

Көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы верификацияланған есепті тіркегеннен кейін 15 (он бес) жұмыс күні ішінде квоталау субъектісінің шотынан квоталарды өтеу шотына көміртегі квотасының өтелген бірліктерін аударады.

Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін қалыптастыру және жүргізу қағидалары

13. Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы Ұлттық жоспар күшіне енгеннен кейін үш жұмыс күні ішінде заңды тұлға мен дара кәсіпкер үшін деректемелер негізінде квоталау субъектісіне шот ашады.

14. Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы көміртегі квотасының бірліктерін айналымға енгізу шотынан қондырғы операторының шотына квоталар бірліктерін беруді мемлекеттік тізілімде шот ашылғаннан кейін үш жұмыс күні ішінде жүргізеді.

Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктерді ұсыну қағидалары

5. Парниктік газдар шығарындыларын азайтудың қосарланған есебін болдырмау немесе әрбір жеке Қондырғы бойынша парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту мақсатында парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған бір мезгілде біреуден артық көміртегі офсеті жүзеге асырылмайды.

Парниктік газдар сіңірілуін ұлғайтуға бағытталған көміртегі офсетін өткізу кезінде парниктік газдар шығарындыларының көздерін пайдаланған жағдайда, сіңіру кезінде көздерден шығарындылар ескеріледі.

Валидация және верификация жүргізу қағидалары

1. Осы валидация және верификация жүргізу қағидалары (бұдан әрі – қағидалар) Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 304-бабының 8-тармағына сәйкес әзірленді және мониторинг жоспарының валидация рәсімдерін, көміртегі офсеті жөніндегі құжаттаманы, верификацияны және парниктік газдарды түгендеу туралы есептің және көміртегі офсетін өткізу туралы есептің дұрыстығын растауды қамтамасыз етуге бағытталған.

2 тармақ:

5) бақылау жүйесі-оларды үздіксіз басқаруды қоса алғанда, парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы жыл сайынғы есепті немесе қызмет туралы деректер нәтижелері негізінде көміртегі офсетін өткізу туралы есепті қамтамасыз ету үшін, бұл ретте қандай да бір олқылықтарды болдырмай, орнатылған, құжатталған, енгізілген, жұмыс жағдайында ұсталатын және олардың көмегімен бақылау жүйесі жақсартылатын іс-шаралар кешені және мониторинг жоспарына, осы Қағидаларға және Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес;

7) бұрмалау-парниктік газдарды түгендеу туралы есепте немесе көміртегі офсетін өткізу туралы есепте қателер, олқылықтар, анық емес немесе дұрыс емес ақпарат;

8) валидация-халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және мониторинг жоспарын, сондай-ақ көміртегі офсеттерін әзірлеу шеңберіндегі құжаттаманы растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі;

10) верификация – халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және парниктік газдарды түгендеу туралы есепте және көміртегі офсеттерін өткізу туралы есепте көрсетілген мәліметтердің анықтығын растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі;

11) верификация жөніндегі ішкі құжаттама – валидация және верификация жөніндегі орган қызметтің барлық Құжаттамалық растамалары мен негіздемелерін тіркеу, парниктік газдарды түгендеу туралы есепті немесе көміртегі офсетін өткізу туралы есепті тексеру үшін жинаған барлық ішкі құжаттама;

18) көміртегі офсеті – Қазақстан Республикасындағы экономиканың кез келген секторында жүзеге асырылатын және базалық сценарийде (көміртегі

офсеті) сәйкестендірілген шарттарды өзгертетін парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған қызмет немесе қызмет түрлері;

29) техникалық сарапшы-квоталау субъектісінің парниктік газдарды түгендеу туралы есебін немесе көміртегі офсетін өткізу туралы есепті бағалау жағдайында валидациялық немесе верификациялық қызметті жүзеге асыру үшін, сондай-ақ валидация және верификация жөніндегі органдарды аккредиттеу жүргізілген жағдайда аккредиттеуді жүзеге асыру үшін қажетті нақты пән бойынша егжей-тегжейлі білім мен сараптамалық қорытындылар беретін тұлға;

6 тармақ:

3) валидация және верификация жөніндегі органда валидация немесе верификация жөніндегі топты таңдау үшін қажетті, қондырғының бүкіл кешеніне немесе көміртегі офсетіне аудит жүргізуге, сондай-ақ валидацияны немесе верификацияны талап етілетін мерзімде сәтті аяқтауға қабілетті құзыреттің, персонал мен ресурстардың болуын бағалау;

12. Валидация мониторинг жоспарын, сондай-ақ көміртегі офсеттерін әзірлеу шеңберінде құжаттаманы растау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде жүзеге асырылады.

35. Верификация парниктік газдарды түгендеу туралы есепте және көміртегі офсеттерін өткізу туралы есепте көрсетілген мәліметтердің дұрыстығын растау мақсатында жүргізіледі;

Экономиканың реттелетін секторларындағы қолданыстағы бенчмарктер тізбесі 52 бенчмаркті (өнім бірлігіне парниктік газдар шығарындыларының үлестік коэффициентін) қамтиды. Осы 52 бенчмарк сол кезде квоталанатын қондырғылар үшін экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктердің Тізбесін әзірлеу кезінде есептелген болатын. Уақыт өте келе, бекітілген бенчмарктер көзделмеген өнім түрлерін өндіретін жаңа қондырғылардың пайда болуын ескере отырып, экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктердің қолданыстағы Тізбесін толықтыру қажеттілігі туындады.

Төменде квоталанатын қондырғылар үшін қолданыстағы 52 бенчмаркті әзірлеу кезінде қолданылғанға ұқсас әдістеме бойынша есептелген он жаңа бенчмарк бойынша деректер келтірілген.

Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесі

№	Өнім	Бенчмарк өлшем бірлігі	Өнім бірлігіне парниктік газдар шығарындыларының үлес коэффициенті (бенчмарк)
51	Көмір (өндіру)	тCO2/тонна	0,007
53	Құрғақ құрылыс қоспалары	тCO2/тонна	0,005
54	Құрама жем өндіруге арналған белсенді құрғақ қоспа	тCO2/тонна	0,417
55	Электрод өнімдері	тCO2/тонна	0,176
56	Газ-кальцийленген антрацит	тCO2/тонна	0,120
57	Шойын (қатты)	тCO2/тонна	1,350
58	Сутегі	тCO2/тонна	10,974
59	Хром гидрототығынан алынған пигментті хром тотығы	тCO2/тонна	3,128
60	Кептірілген концентрат	тCO2/тонна	0,013
61	Гипс өнімі (шлам)	тCO2/тонна	0,486

2013 жылдан бастап Қазақстан Республикасының шығарындылар саудасы жүйесіндегі парниктік газдар шығарындыларына барлық квоталар (көміртегі квоталары) өтеусіз негізде бөлінетіні белгілі. Ақылы бөлу – мемлекет әзірше көміртегі квоталарын бастапқы бөлу әдісі ретінде аукциондау қолданбайды. Алайда көміртегі квоталарын бөлудің осы әдісін кезең-кезеңімен енгізу жоспарлары бар.

Осы есеп шеңберінде, сондай-ақ болашақта Қазақстан Республикасының көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінде аукциондауды енгізу мүмкіндігі үшін ұсыныстар дайындау бойынша жұмыс жүргізілді.

Төменде осы ұсыныстар берілген.

Акционерлендіруді жүргізу тәртібі (Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 29 маусымдағы № 221 бұйрығымен бекітілген көміртегі бірліктерімен сауда жасау ережесіндегі жаңа тараулар)

__Тарау. Парниктік газдардың квоталанатын шығарындыларына аукциондар өткізу рәсімі

1. Парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі талаптарды сақтай отырып, 20 _ _ жылдан бастап бастапқы көміртегі нарығына (аукционға) шығарылатын квоталар үлесі ___%.
20 _ _ жылдан бастап көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы көміртегі квоталарын бөлудің ұлттық жоспарына (БҰЖ) сәйкес тегін берілмейтін барлық квоталарды аукционға шығаратын болады.

2. Қағидаларда мынадай ұғымдар мен анықтамалар пайдаланылады:

1) бенчмарк-өнім бірлігіне шаққандағы квоталанатын парниктік газдар шығарындыларының үлес көлемі;

2) парниктік газдар шығарындыларының мониторингі-парниктік газдар шығарындылары мен шығарылуының көлемін немесе парниктік газдар бойынша ілеспе деректерді үздіксіз немесе мерзімді бағалау;

3) парниктік газдар шығарындыларының коэффициенті-қондырғы қызметі туралы деректер негізінде парниктік газдар шығарындыларының көлемін айқындауға қажетті көбейткіш;

4) жаңа қондырғы – көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының тиісті қолданылу кезеңінде пайдалануға берілетін квоталанатын қондырғы;

5) зауыт қуаттылығын ұлғайту – көміртегі квотасы есептелген тиісті Ұлттық жоспарда айқындалған кезеңмен салыстырғанда өнімді өндірудің, өндірудің, қайта өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемінің ұлғаюы;

6) зауыт қуаттылығын төмендету – көміртегі квотасы есептелген тиісті Ұлттық жоспарда белгіленген кезеңмен салыстырғанда өнімді өндірудің, өндірудің, қайта өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемінің төмендеуі;

7) квота субъектісінің шотын блоктау - Кодексте белгіленген талаптарға сәйкес мониторинг жоспарын ұсынғанға дейін көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізіліміндегі оның шотына есептелген көміртегі бірліктерінің квоталарын субъектінің пайдалануын уақытша тоқтата тұру;

8) көміртегі квотасы - Ұлттық көміртегі квотасы жоспарының қолданылу кезеңіне квота зауыты үшін белгіленген және көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізіліміндегі квота зауыты операторының тиісті шотына есепке алынатын парниктік газдар шығарындыларының квотасының сандық көлемі (бұдан әрі - Реестр);

9) көміртекті офсет - Қазақстан Республикасында парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған экономиканың кез келген секторларында қызметті немесе қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижесінде қол жеткізілген парниктік газдар шығарындыларын қысқарту және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту;

10) офсеттік бірліктер-көміртегі офсетін есептеу мақсатында қолданылатын көміртегі бірлігі;

11) аукционға қатысушы (бұдан әрі – қатысушы) – аукционды ұйымдастырушыда тіркелген және қатысушы мәртебесін алған өтініш беруші;

12) аукционды ұйымдастырушы (бұдан әрі – Ұйымдастырушы) аукциондарды ұйымдастыратын және өткізетін көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы;

13) көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы – парниктік газдардың шығарындылары мен сіңірілуі саласындағы мемлекеттік реттеуді және халықаралық ынтымақтастықты техникалық және сараптамалық қолдауды жүзеге асыратын қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның парниктік газдар шығарындыларын реттеу жөніндегі ведомстволық бағыныстағы ұйымы;

14) форвардтық келісімшарт (форвард) – міндетті фьючерстік келісімшарт, оған сәйкес сатып алушы мен сатушы келісілген сападағы және мөлшердегі тауарды немесе валютаны болашақта белгілі бір күні жеткізуге келіседі;

15) фьючерстік келісімшарт (фьючерстік) – туынды бағалы қағаз, сатушы жеткізуге міндеттенетін шарт, ал сатып алушы белгілі бір стандартты базалық активті болашақта мәміле жасау кезінде анықталған баға бойынша төлеуге және алуға міндеттенеді.

__ Тарау. Парниктік газдар шығарындыларына рұқсат беру бойынша аукциондарды өткізу тәртібі

4. Аукциондар аукционға қатысушыларға қойылатын біліктілік талаптарын, өтінім берудің мазмұны мен тәртібін, аукционға қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз етудің түрлерін және оларды өткізу шарттарын қамтитын Аукциондарды ұйымдастыру және өткізу туралы ережемен реттеледі. төлеу және қайтару, қорытынды шығару және жеңімпаздарды анықтау тәртібі (бұдан әрі – Регламент).

Регламент квоталар бойынша аукциондарды өткізу мерзімдеріне, әкімшілендіруге және басқа да аспектілеріне қатысты қағидаларды көздейді және квоталарды аукциондар арқылы бөлуге қолданылады.

Аукцион нысаны

Парниктік газдар шығарындыларына арналған резервтерге арналған квоталар аукциондық платформада екі күндік форвард немесе бес күндік фьючерстер түрінде осы аукциондық платформада сатылатын стандартталған электрондық шарттар арқылы белгіленеді.

Аукцион тәртібі

Аукциондар аукциондық рәсімге сәйкес өткізіледі, онда қатысушылар бір сауда-саттық терезесінде басқа қатысушылар ұсынған өтінімдерді көрмей-ақ өз ұсыныстарын береді. Әрбір жеңімпаз аукционда баға ұсынысына қарамастан әрбір квота бойынша бір есеп айырысу бағасын төлейді.

5. Өтінімдерді беру және кері қайтарып алу

Ең аз тапсырыс көлемі – 1 лотқа тең.

Екі күндік споттардың немесе бес күндік фьючерстердің бір лоты-500 квота.

Әрбір өтінімде мыналар көрсетіледі:

а) сауда-саттыққа қатысушының жеке басы және ол өз атынан немесе клиенттің атынан сауда-саттыққа қатыса ма;

б) егер сауда-саттыққа қатысушы клиенттің атынан сауда-саттық жүргізсе, клиенттің сәйкестендіру деректері;

в) өтінімнің көлемі 500 квотаның еселік сомасы бойынша квоталар саны ретінде;

г) үтірден кейін екі белгіге дейінгі дәлдікпен әрбір квотаның теңгедегі бағасы.

Әрбір өтінім белгілі бір уақыт кезеңі ішінде ғана берілуі, өзгертілуі немесе кері қайтарылуы мүмкін.

Берілген өтінімдер сауда-саттыққа арналған терезе жабылғанға дейін белгілі бір мерзімге өзгертілуі немесе қайтарып алынуы мүмкін. Мұндай мерзім тиісті аукциондық платформамен белгіленеді және сауда-саттық терезесі ашылғанға дейін бес сауда күнінен кешіктірілмей осы платформаның сайтында жарияланады.

Қазақстан Республикасында тіркелген, заңнамаға сәйкес тағайындалған және өтінімдер беруді қоса алғанда, аукциондарға байланысты барлық іс-әрекеттерге қатысты сауда-саттыққа қатысушының атынан міндеттемелер қабылдауға уәкілетті жеке тұлғаның ("сауда-саттыққа қатысушының өкілі") ғана сауда-саттыққа қатысушының атынан өтінім беруге, өзгертуге немесе кері қайтарып алуға құқығы бар.

Әрбір өтінім берілгеннен кейін, егер ол осы тармаққа сәйкес кері қайтарып алынбаса немесе өзгертілмесе немесе регламентке сәйкес кері қайтарылып алынбаса, міндетті күші болады.

Егер тиісті аукциондық платформа өтінім беру кезінде нақты қате жіберілгеніне көз жеткізсе, ол сауда-саттыққа қатысушы өкілінің өтініші бойынша қате ұсынылған өтінімді сауда-саттық терезесі жабылғаннан кейін,

бірақ аукцион есептерінің бағасы айқындалғанға дейін кері қайтарып алынған ретінде қарай алады.

Кез-келген аукциондық платформада инвестициялық компанияны немесе несиелік мекемені қабылдау, беру және беру қолданыстағы заңнама тұрғысынан инвестициялық қызмет болып саналады, онда аукцион сатылатын зат қаржы құралы болып табылады.

6. Аукционды есептеу бағасы және байланысты өтінімдерді қанағаттандыру

Аукцион есептеулерінің бағасы сауда-саттық терезесі жабылғаннан кейін айқындалады.

Аукциондық платформа берілген өтінімдерді баға бойынша сұрыптайды. Егер бірнеше өтінімнің бағасы бірдей болса, онда бұл өтінімдер аукцион басталғанға дейін аукциондық платформада айқындалған алгоритмге сәйкес реттік нөмір беру арқылы сұрыпталады.

Өтінімдер көлемі өтінімнің ең жоғары бағасынан бастап жинақталады. Көлемге арналған өтінімдер сомасы аукционға шығарылған квоталар көлеміне сәйкес келетін немесе одан асатын өтінім бағасы аукцион есептеулерінің бағасы болып табылады.

Аукционға шығарылған көлемге өтінімнің сомасын құрайтын барлық өтінімдер аукцион есептеулерінің бағасы бойынша қанағаттандырылады.

Егер жеңімпаз өтінімдердің жалпы көлемі аукционға шығарылған квоталар көлемінен асып кетсе, онда аукционға шығарылған квоталардың қалған көлемі соңғы өтінімді ұсынған, аукционға шығарылған көлемнен асып кеткен қатысушыға бөлінеді.

Егер сұрыпталған өтінімдердің жалпы көлемі аукционға шығарылған квоталар көлемінен аз болса, аукциондық платформа аукционның күшін жояды.

Егер аукцион есептеулерінің бағасы аукцион алдындағы белгілі бір кезең ішінде квота бағасының қысқа мерзімді құбылмалылығын ескере отырып, сауда-саттық кезінде және тікелей терезе алдындағы қайталама нарықтағы бағадан едәуір төмен болса, аукциондық платформа аукционның күшін жояды.

Аукцион басталғанға дейін аукциондық платформа аукционда байқаушымен консультациялардан және осы мәселе бойынша оның пікірін алғаннан кейін, сондай-ақ тиісті құзыретті ұлттық органдарды хабардар еткеннен кейін аукционның күшін жоюды қолдану тәртібін айқындайды.

Бір аукциондық платформадағы аукционның екі терезесі арасындағы кезеңде тиісті аукциондық платформа аукционды бақылаушымен консультациялар өткізгеннен кейін және құзыретті ұлттық органдарды хабардар еткеннен кейін күшін жоюды қолдану тәртібін өзгерте алады.

Берілген өтінімдердің көлемі аукционға шығарылған квоталардан аз болуына байланысты аукционның күші жойылған жағдайда немесе егер аукцион есептеулерінің бағасы қайталама нарықтағы бағадан едәуір төмен

болса, аукцион көлемі сол аукциондық платформада жоспарланған мынадай төрт аукцион бойынша біркелкі бөлінеді.

___Тарау. Аукциондар күнтізбесі

7. Мерзімі мен жиілігі

Аукциондық платформа аукциондарды өзінің жеке сауда-саттық терезесі арқылы бөлек өткізеді. Сауда-саттық терезесі сол сауда күнінде ашылады және жабылады. Сауда-саттық терезесі кемінде екі сағат ашық. Кез келген екі және одан да көп аукцион алаңдарының терезелері жабыла алмайды және қатарынан екі сауда терезесінің арасында кемінде екі сағаттық үзіліс бар.

Аукциондық платформа қаржы нарықтарына әсер ететін мемлекеттік мерекелерді және аукциондық платформаның пікірі бойынша аукциондардың тиісті өткізілуіне әсер етуі мүмкін және өзгерістер енгізуді талап ететін кез келген басқа да тиісті оқиғалар мен жағдайларды ескере отырып, аукциондарды өткізу күні мен уақытын айқындайды.

Ерекше жағдайларда аукциондық платформа аукцион бақылаушысымен консультациялардан және осы мәселе бойынша оның пікірін алғаннан кейін мүдделі тұлғаларды бұл туралы хабардар ете отырып, аукционның кез келген терезесінің уақытын өзгерте алады. Мұндай аукциондық платформа аукцион байқаушысының пікірін барынша жоғары дәрежеде ескеруі тиіс.

Алтыншы аукционнан бастап немесе бұрын уәкілетті аукциондық платформа квоталар аукциондарын ____ айда бір рет өткізеді.

Алтыншы аукционнан бастап немесе бұдан бұрын регламентке сәйкес тағайындалған аукцион алаңына шығарылатын квоталар көлемі, әр жылдың шілдесінде өткізілетін аукциондарға шығарылатын көлемдер жылдың басқа айларында өткізілетін аукциондарға шығарылатын көлемнің жартысын құрауға тиіс екенін қоспағанда, осы жылы өткізілетін аукциондар бойынша тең бөлінеді.

8. Аукциондарға рұқсат

Тікелей аукционға өтінім бере алатын тұлғалар

Регламентке сәйкес сауда-саттыққа қатысуға рұқсат беруге өтінім беруге құқығы бар және сауда-саттыққа қатысуға жіберілген тұлға ғана өтінімдерді тікелей аукционға ұсына алады.

9. Қол жеткізу құралдары

Аукциондық платформа өзінің аукциондарына қол жеткізу үшін кемсітпеушілік негізде құралдарды қамтамасыз етуге тиіс.

Аукциондарға рұқсат беру рұқсат етілген аукциондық платформа ұйымдастырған қайталама нарықтың немесе аукциондық платформа

басқаратын басқа сауда орнының мүшесі немесе қатысушысы болуына байланысты емес.

Екі күндік споттармен немесе бес күндік фьючерстермен сауда-саттық өткізетін аукциондық платформа Интернет арқылы қауіпсіз және сенімді түрде қол жетімді электрондық интерфейс арқылы өз аукциондарына қашықтан қол жеткізу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Сонымен қатар, екі күндік споттарды немесе бес күндік фьючерстерді аукционға шығаратын аукциондық платформа сауда-саттыққа қатысушыларға электрондық интерфейске арнайы қосылу арқылы өз аукциондарына қол жеткізу мүмкіндігін ұсынады.

Екі күндік споттарды немесе бес күндік фьючерстерді сататын аукциондық платформа, егер қол жеткізудің негізгі құралдары қандай да бір себептермен қол жетімсіз болса, осындай қол жеткізудің балама құралдары қауіпсіз және сенімді болып табылатын және оларды пайдалану сауда-саттыққа қатысушылар арасында қандай да бір кемсітушілікке әкеп соқтырмайтын жағдайда, өз аукциондарына қол жеткізудің бір немесе бірнеше балама тәсілдерін ұсына алады.

10. Оқыту және сенім телефоны

Екі күндік спот немесе бес күндік фьючерс бойынша аукцион өткізетін аукциондық платформа өзі өткізетін аукцион процесіне арналған практикалық желілік оқу модулін, оның ішінде кез келген нысандарды толтыру және ұсыну жөніндегі нұсқаулықты және аукционға қатысуға өтінімдер беру тәртібін Имитациялық модельдеуді ұсынады. Сондай-ақ, ол әрбір сауда күнінің жұмыс уақытында телефон, факс және электрондық пошта арқылы "жедел желі" қызметіне қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

11. Аукционға қатысуға өтінім беруге құқығы бар тұлғалар.

Төмендегі тұлғалар тікелей аукциондарда сауда-саттыққа қатысуға өтінім беруге құқылы:

а) орнату операторы;

б) заңнамаға сәйкес өз есебінен немесе өз клиенттерінің атынан сауда-саттық жүргізуге уәкілетті инвестициялық компаниялар;

в) заңнамаға сәйкес өз есебінен немесе өз клиенттерінің атынан сауда-саттық жүргізуге уәкілетті кредиттік мекемелер;

г) жоғарыда аталған тұлғалардың кез келгенін бақылайтын мемлекеттік органдар немесе мемлекеттік ұйымдар.

Мынадай тұлғалардың тікелей аукциондарда сауда-саттыққа қатысуға рұқсат беруге өтінімдер беруге құқығы жоқ, сондай-ақ егер олар осы аукциондарға қатысты өз рөлін орындаса, өз атынан да, кез келген басқа тұлғаның атынан да сауда-саттыққа қатысуға жіберілген бір немесе бірнеше тұлға арқылы аукциондарға қатыса алмайды:

а) сатуды ұйымдастырушы;

б) аукциондық платформа, кез келген клирингтік жүйені және онымен байланысты кез келген есептеу жүйесін қоса алғанда;

в) қатысушылардың басқаруына тікелей немесе жанама түрде елеулі ықпал ете алатын тұлғалар;

г) қатысушыларға жұмыс істейтін тұлғалар.

____Тарау. Қаржылық қамтамасыз етуді басқару

12. Сауда-саттыққа қатысушы беретін қаржылық қамтамасыз ету

Екі күндік споттар немесе бес күндік фьючерстер аукциондарында сату үшін сауда-саттық терезесін ашпас бұрын сауда-саттыққа қатысушылар немесе олардың атынан әрекет ететін кез келген делдалдар қаржылық қамтамасыз етуді ұсынуға міндетті.

Тиісті сұрау салу келіп түскен жағдайда, жеңімпаз болмаған сауда-саттыққа қатысушы орналастырған кез келген пайдаланылмаған қаржылық қамтамасыз ету ақшалай қамтамасыз етуге есептелген кез келген пайыздармен бірге сауда-саттыққа қатысу үшін терезе жабылғаннан кейін мүмкіндігінше қысқа мерзімде босатылады.

13. Сауда-саттықты ұйымдастырушы беретін қаржылық қамтамасыз ету

Сауда-саттық терезесі ашылғанға дейін аукционнан сату үшін екі күндік споттар немесе бес күндік фьючерстер сатуды ұйымдастырушы оларды жеткізгенге дейін клирингтік жүйенің немесе сақтаушы ретінде әрекет ететін есеп айырысу жүйесінің сақтауында қалатын қамтамасыз ету ретінде квоталарды ғана беруі тиіс.

Сауда-саттықты ұйымдастырушы қамтамасыз ету ретінде беретін қандай да бір квоталарды пайдаланбаған жағдайларда, клирингтік жүйе немесе есеп айырысу жүйесі Сауда-саттықты ұйымдастырушының таңдауы бойынша оларды бергенге дейін клирингтік жүйеде немесе сақтаушы ретінде әрекет ететін есеп айырысу жүйесінде нысаналы депозиттеуге арналған сақтауда ұстай алады.

___ Тарау. Квоталарды аукционнан сатудан түсетін түсімдерді пайдалану

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган квоталарды аукционнан сатудан түсетін түсімдерді пайдалану тәртібін айқындайды. Квоталарды аукционнан сатудан түскен кірістердің кемінде _____ пайызы төмендегі мақсаттардың бірі немесе бірнешеуі үшін пайдаланылуға тиіс:

а) парниктік газдар шығарындыларын азайту үшін, оның ішінде жарналар енгізу арқылы (Декарбонизация қорына _____);

б) жаңартылатын энергия көздеріне қатысты Қазақстанның міндеттемелерін орындау үшін, сондай-ақ қауіпсіз және тұрақты төмен көміртекті экономикаға көшуге ықпал ететін басқа да технологияларды әзірлеу үшін және тиісті заңнамалық актілерде келісілген деңгейлерде энергия тиімділігін арттыру бойынша Қазақстанның міндеттемелерін орындауға жәрдемдесу үшін жаңартылатын энергия көздерін игеру;

в) ормандарды жоюға және оларды отырғызу мен қалпына келтіру ауқымын ұлғайтуға жол бермеу жөніндегі шаралар;

г) Қазақстандағы орман шаруашылығын секвестрлеу;

д) CO2 экологиялық таза ұстау және геологиялық сақтау, атап айтқанда қатты қазбалы отынмен жұмыс істейтін электр станцияларында және бірқатар өнеркәсіптік секторлар мен қосалқы секторларда;

е) төмен эмиссиялық және қоғамдық көлікке көшуді көтермелеу;

ж) энергия тиімділігі және таза технологиялар саласындағы ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді қаржыландыру;

з) энергия тиімділігін арттыруға, орталықтандырылған жылумен жабдықтау және жылу оқшаулау жүйелерін жетілдіруге немесе табысы төмен және орташа үй шаруашылықтарындағы әлеуметтік аспектілерді шешу мақсатында қаржылық қолдау көрсетуге бағытталған шаралар;

и) Қазақстан Республикасының көміртегі бірліктерінің сауда жүйесін басқару жөніндегі әкімшілік шығыстарды жабу;

к) климаттың өзгеру салдарына бейімделу мәселелерін қаржыландыру;

л) әлеуметтік әріптестермен тығыз үйлестіре отырып, төмен көміртекті экономикаға, әсіресе, жұмыс орындарының көшуіне неғұрлым көп зардап шеккен өңірлерде әділ көшуге жәрдемдесу мақсатында жұмыс күшін қайта бөлу және дағдыларын қалыптастыруды көтермелеу.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган олардың ашықтығын, айқындығын, үйлесімділігі мен тең құқықтылығын қамтамасыз ету үшін аукциондар өткізудің мерзімдеріне, ұйымдастырылуына және басқа да аспектілеріне қатысты берілген актілерді қабылдауға уәкілетті. Осы мақсатта процесс, атап айтқанда, аукциондарды өткізу мерзімдері мен реттілігіне, сондай-ақ берілетін квоталардың есептік көлеміне қатысты болжанатын болуға тиіс.

Бұл өкілеттік берілген өкілеттіктер аукциондарды өткізуді қамтамасыз етуі керек:

а) барлық операторлар, атап айтқанда, Қазақстан Республикасының көміртегі бірліктерінің сауда жүйесі қолданылатын кез келген шағын және орта кәсіпорындар толық, әділ және тең құқылы қолжетімділікке ие болуы үшін;

б) барлық қатысушылар бір уақытта бірдей ақпаратқа қол жеткізе алуы және қатысушылар аукциондардың жұмысына нұқсан келтірмеуі үшін;

в) аукциондарды ұйымдастыру және оларға қатысу шығындар тұрғысынан тиімді және негізсіз әкімшілік шығындардан аулақ болу үшін.

Аукциондық сауда-саттықты ұйымдастырушы әрбір аукцион үшін, атап айтқанда, әділ және ашық қол жеткізуге, ашықтыққа, баға белгілеуге және техникалық және жедел аспектілерге қатысты аукциондар өткізу қағидаларының тиісінше сақталуы туралы баяндамалар ұсынады. Бұл баяндамалар тиісті аукцион өткізілгеннен кейін бір ай ішінде ұсынылады және аукциондық сауда-саттықты Ұйымдастырушының веб-сайтында жарияланады.

Аукционға қатысушыларға қойылатын біліктілік талаптарын, өтінім берудің мазмұны мен тәртібін, аукционға қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз ету түрлерін және оларды енгізу мен қайтару шарттарын, қорытынды шығару және жеңімпаздарды айқындау тәртібін (2021 жылғы 29 маусымдағы № 221 Экология, геология және табиғи ресурстар Министрінің м. а. бұйрығымен бекітілген көміртегі бірліктерімен сауда жасау қағидаларындағы жаңа тараулар) қамтитын аукционды ұйымдастыру және өткізу тәртібі

_____Тарау. Аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыру және өткізу тәртібі

1. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар мен анықтамалар қолданылады:

1) екі күндік спот - аукцион өткізілген күннен бастап екінші жұмыс күнінен кешіктірмей келісілген күні аудару үшін аукционға қойылған квоталар;

2) бес күндік фьючерстер - аукцион өткізілген күннен бастап бесінші операциялық күннен кешіктірмей келісілген күнге беру үшін аукционға шығарылған квоталар;

3) баға ұсынысы - көрсетілген баға бойынша квоталардың осы көлемін сатып алу мақсатында аукционда жасалған ұсыныс;

4) баға ұсыныстарын беруге арналған аралық - баға ұсыныстарын беруге болатын уақыт аралығы;

5) операциялық күн - аукциондарға арналған платформа және онымен байланысты клирингтік жүйе немесе есеп айырысу жүйесі сауда үшін ашық болатын кез келген күн;

6) аукциондық сауда – саттық-аукциондық сауда-саттықты ұйымдастырушы аукцион негізінде электрондық жүйеде ұйымдастыратын және өткізетін процесс;

7) аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарының реестрі - аукциондық сауда-саттықты ұйымдастырушы аукциондық сауда-саттық қорытындылары бойынша қалыптастыратын және өткізілген сауда-саттық нәтижелерін растайтын құжат;

8) аукциондық сауда-саттыққа қатысушы (бұдан әрі – қатысушы) - аукциондық сауда-саттықты ұйымдастырушыда тіркеуден өткен және қатысушы мәртебесін алған өтініш беруші;

9) аукциондық сауда-саттықты ұйымдастырушы (бұдан әрі – Ұйымдастырушы) - қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган айқындайтын, Заңда көзделген тәртіппен аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыруды және өткізуді жүзеге асыратын заңды тұлға;

10) банк кепілдігі - Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 28 қаңтардағы № 21 қаулысымен бекітілген

(Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу реестрінде № 14915 болып тіркелген) Екінші деңгейдегі банктердің банк кепілдіктері мен кепілгерліктерін беру қағидаларына сәйкес ресімделген және банк клиентке (борышкер тұлғаға) оның өтініші негізінде берген жазбаша құжат үшінші тұлғаның (кредитор тұлғаның) пайдасына, оған сәйкес банк шектелген ақша сомасын онда көрсетілген шарттарда үшінші тұлғаға (кредитор тұлғаға) төлеуге міндеттенеді;

11) бенчмарк - өнім бірлігіне шаққандағы квоталанатын парниктік газдар шығарындыларының үлес көлемі;

12) парниктік газдар шығарындыларының мониторингі - парниктік газдар шығарындылары мен шығарылуының көлемін немесе парниктік газдар бойынша ілеспе деректерді үздіксіз немесе мерзімді бағалау;

13) парниктік газдар шығарындыларының коэффициенті - қондырғы қызметі туралы деректер негізінде парниктік газдар шығарындыларының көлемін айқындауға қажетті көбейткіш;

14) жаңа қондырғы – көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының тиісті қолданылу кезеңінде пайдалануға берілетін квоталанатын қондырғы;

15) қондырғы қуатын ұлғайту-тиісті Ұлттық Жоспарда айқындалған, оған сәйкес көміртегі квотасы есептелген кезеңмен салыстырғанда өнімді өндірудің, өндірудің, қайта өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемін ұлғайту;

16) қондырғы қуатының төмендеуі - тиісті Ұлттық Жоспарда айқындалған, оған сәйкес көміртегі квотасы есептелген кезеңмен салыстырғанда өнімді өндірудің, өндірудің, қайта өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемінің төмендеуі;

17) квоталау субъектісінің шотын бұғаттау - Кодексте белгіленген талаптарға сәйкес мониторинг жоспары ұсынылғанға дейін квоталау субъектісінің көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізіліміндегі шотына есепке алынған көміртегі бірліктерін пайдалануын уақытша тоқтата тұру;

18) көміртегі квотасы – көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының қолданылу кезеңінде квоталанатын қондырғы үшін белгіленген және көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімінде (бұдан әрі - реестр) квоталанатын қондырғы операторының тиісті шотына есепке алынған парниктік газдар шығарындыларының сандық көлемі;

19) көміртекті офсет - Қазақстан Республикасында парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған экономиканың кез келген секторларында қызметті немесе қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижесінде қол жеткізілген парниктік газдар шығарындыларын қысқарту және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту;

20) офсеттік бірліктер - көміртегі офсетін есептеу мақсатында қолданылатын көміртегі бірлігі;

21) көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы-қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның парниктік газдар

шығарындыларын реттеу жөніндегі ведомстволық бағынысты ұйымы, ол парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеуді және халықаралық ынтымақтастықты техникалық және сараптамалық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді.

22) бенефициар – пайдасына төлем және (немесе) ақша аударымы жүзеге асырылатын тұлға;

23) борышкер тұлға - тапсырмасы бойынша эмитент банк бенефициардың пайдасына банк кепілдігін немесе резервтік аккредитив шығаратын заңды тұлға;

24) біржақты аукцион - аукциондық сауда-саттыққа қатысушылардың сараланған тізімінен аукциондық сауда-саттыққа қатысушылардың өтінімдерін дәйекті іріктеу арқылы жеңімпаздарды айқындауға бағытталған аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыру нысаны;

25) парниктік газдар шығарындыларын сату жүйесінде аукциондауды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы (бұдан әрі – қаржы-есеп айырысу орталығы) – көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы құратын және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган айқындайтын, заңда көзделген тәртіппен парниктік газдар шығарындыларға квоталарды орталықтандырылған сатып алуды және сатуды жүзеге асыратын заңды тұлға. 202_ жылдан бастап көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы көміртегі квоталарын бөлудің ұлттық жоспарына (БҰЖ) сәйкес тегін берілмейтін барлық квоталарды аукционға шығаратын болады.;

26) қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган - қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалану саласындағы басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган, сондай-ақ оның аумақтық органдары;

27) өтініш беруші - аукциондық сауда-саттыққа қатысуды жоспарлайтын заңды тұлға немесе консорциум;

28) резервтік аккредитив - Банктің аккредитив бойынша бенефициардың пайдасына жағдайдың басталуы бойынша соманы төлеу міндеттемесі (борышкер тұлғаның бенефициар алдындағы міндеттемелерін орындамауы). Резервтік аккредитив SWIFT жүйесі бойынша шығарылады;

29) сараланған тізім-өтінімдерде көрсетілген бағалардың өсу тәртібімен реттелген аукциондық сауда-саттыққа қатысушылардың өтінімдерінің тізімі;

30) сатып алу шарты – көміртегі квоталарын сатып алу шарты;

31) сауда жүйесі-Интернет арқылы аукциондық сауда-саттық өткізуді қамтамасыз ететін ұйымдастырушылық, техникалық, бағдарламалық компоненттер кешені;

32) сауда сессиясы-аукциондық сауда-саттыққа қатысушылардың өтінімдер беруі, бағаларды, аукциондық сауда-саттық көлемдерін айқындау жүзеге асырылатын және аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарының тізілімі қалыптастырылатын процесс;

33) шекті аукциондық баға-көміртегі квотасына аукциондық бағаның ең жоғары шамасы.

___ Тарау. Аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыру және өткізу тәртібі

2.1. Уәкілетті орган аукциондық сауда-саттықты өткізудің болжамды күніне дейін кемінде 3 (үш) ай бұрын осы Регламентке 1 – қосымшаға сәйкес нысан бойынша күнтізбелік жылға арналған аукциондық сауда-саттықты өткізу кестесін (бұдан әрі-Кесте) әзірлейді және өзінің интернет-ресурсында жариялайды. Кестеде көрсетілген ақпарат түзетуге жатпайды.

2.2. Құжаттаманы дайындау үшін ағымдағы жылдың қаңтар айында уәкілетті орган қаржы-есеп айырысу орталығына аукционға шығарылатын квоталар үлесі туралы ақпаратты ұсынады, ол ___% құрауы тиіс.

2.3. Квоталар екі күндік спот немесе бес күндік фьючерстер нысанында стандартталған электрондық келісімшарттар ("аукциондық өнімдер") арқылы аукциондарға арналған платформада сату үшін ұсынылуға тиіс.

2.4. Аукциондардың форматы реттеу тетігін көздеуге тиіс, ол арқылы аукционға қатысушылар өздерінің баға ұсыныстарын аукционға басқа қатысушылар ұсынған бағаларды көрмей, берілген бір уақыт аралығы ішінде ұсынуға тиіс. Әрбір сауда-саттық жеңімпазы баға ұсынысына қарамастан, әрбір квота үшін осы Регламенттің 2.6 - тармағында көрсетілген аукционда есеп айырысудың осындай түпкілікті бағасын төлеуге тиіс.

2.5. Баға ұсыныстарын беру және кері қайтарып алу

1. Баға ұсыныстарының ең аз көлемі бір лот болуы тиіс.
Аукционға арналған платформамен аукционға шығарылған бір лот 500 квотаны құрауы керек.

2. Әрбір баға ұсынысында мыналар болуы керек:

а) аукционға қатысушының жеке басы туралы мәліметтер және аукционға қатысушының өз есебінен немесе клиенттің атынан баға ұсынатыны-ұсынбайтыны туралы ақпарат;

б) егер аукционға қатысушы бағаны клиенттің атынан ұсынса, - клиенттің жеке басы туралы мәліметтер;

в) 500 квотаны құрайтын толық лоттарға еселі квоталар саны түріндегі баға ұсынысының көлемі;

г) әрбір квота үшін оннан екісіне дейін айқындалған теңгедегі баға ұсынысы.

3. Әрбір баға ұсынысы берілген уақыт аралығы ішінде ғана берілуі, өзгертілуі немесе жойылуы мүмкін.

Ұсыныстарға қатысушылар берген бағалар баға ұсыныстарын беру үшін аралық жабылғанға дейін белгілі бір мерзім басталғанға дейін өзгертілуі немесе жойылуы мүмкін. Мұндай шекті мерзім аукциондарға арналған тиісті платформамен белгіленуге тиіс және баға ұсыныстарын беру үшін аралық

ашылғанға дейін кемінде бес операциялық күн бұрын осы аукциондарға арналған платформаның веб-сайтында жариялануға тиіс.

Баға ұсынысын беруді қоса алғанда, аукциондарды өткізуге қатысты барлық мақсаттар үшін аукционға қатысушының міндеттемесімен байланыстыруға уәкілетті жеке тұлғаға ғана ("аукционға қатысушының өкілі") аукционға қатысушының атынан баға ұсынысын беруге, өзгертуге немесе күшін жоюға құқық берілген.

Берілген баға ұсынысы, егер ол осы параграфқа сәйкес кері қайтарып алынбаса немесе өзгертілмесе немесе осы тармақтың 4-параграфына сәйкес кері қайтарып алынбаса, міндетті болып табылады.

4. Егер тиісті аукцион платформасына қатысты баға ұсынысын беру кезінде бастапқыда қате жіберілгеніне сенімді болса, ол аукционға қатысушы өкілінің өтініші бойынша баға ұсыныстарын беру үшін аралық жабылғаннан кейін, бірақ аукциондағы есеп айырысудың түпкілікті бағасын анықтағанға дейін қате берілген баға ұсынысын жойылған деп қарастыруы мүмкін.

5. Кез-келген аукцион платформасында инвестициялық фирманың немесе несиелік ұйымның баға ұсынысын қабылдау, беру және беру инвестициялық қызмет ретінде қарастырылуы керек.

2.6. Аукциондағы есеп айырысу бағасы және байланысты баға ұсыныстарын шешу

1. Аукциондағы есеп айырысу бағасы баға ұсыныстарын беру үшін аралық жабылғаннан кейін айқындалуға тиіс.

2. Аукцион алаңы ұсынылған ұсыныстарды баға ұсынысы бойынша сұрыптауы керек. Егер бірнеше ұсыныстың бағасы бірдей болса, көрсетілген ұсыныстар аукцион өткізілгенге дейін аукциондар үшін платформа анықтаған алгоритмге сәйкес кездейсоқ таңдау арқылы сұрыпталуы керек.

Баға ұсыныстарының көлемі ең жоғары бағадан бастап жинақталуы керек. Баға ұсыныстары көлемінің сомасы аукционға шығарылған квоталар көлеміне сәйкес келетін немесе одан асатын ұсыныс бағасы аукциондағы есеп айырысу бағасы болып табылуға тиіс.

3. Осы тармақтың 2-параграфына сәйкес айқындалған баға ұсыныстары көлемінің сомасын құрайтын барлық баға ұсыныстары аукциондағы есеп айырысудың түпкілікті бағасы бойынша орналастырылуға тиіс.

4. Осы тармақтың 2-параграфына сәйкес айқындалған бағаның жеңімпаз ұсыныстарының жалпы көлемі аукционға шығарылған квоталар көлемінен асқан жағдайда, аукционға шығарылған квоталардың қалған көлемі баға ұсыныстары көлемінің сомасын жасаған соңғы баға ұсынысын ұсынған аукционға қатысушыға бөлінеді.

5. Егер осы тармақтың 2-параграфына сәйкес сұрыпталған баға ұсыныстарының жалпы көлемі аукционға шығарылған квоталар көлемінен аз болса, аукциондарға арналған платформа аукционның күшін жояды.

6. Егер аукциондағы есеп айырысу бағасы аукцион алдындағы белгілі бір кезең ішінде квоталар бағасының қысқа мерзімді құбылмалылығын ескере отырып, баға ұсыныстарын беру үшін аралық ашылғанға дейін және

одан тікелей асатын қайталама нарықтағы бағадан едәуір төмен болса, аукциондарға арналған платформа аукционның күшін жояды.

7. Аукцион басталғанға дейін аукциондарға арналған платформа аукционның тиісті ұйымдастырушысымен консультациялардан кейін осы тармақтың 6-параграфын қолдануға арналған әдіснаманы айқындауға тиіс.

Бір аукцион платформасында баға ұсыныстарын беру үшін екі аралықтың арасында осы аукцион платформасы әдіснаманы өзгерте алады.

Аукциондарға арналған тиісті платформа, егер бар болса, тиісті аукцион ұйымдастырушысының қорытындысын барынша ескеруі тиіс.

8. Егер квоталар бойынша аукцион жойылса, онда мұндай квоталардың көлемі сол аукцион платформасында жоспарланған келесі төрт аукционға біркелкі бөлінуі керек.

2.7. Қаржы-есеп айырысу орталығы Ұйымдастырушыға құжаттаманы оның құнын көрсете отырып, ресми интернет-ресурста орналастыру үшін аукциондық сауда-саттықты өткізудің жоспарланған күніне дейін 3 (үш) айдан кешіктірмей жібереді.

Ұйымдастырушы құжаттаманы алғаннан кейін 3 (үш) жұмыс күні ішінде аукциондық сауда-саттықты өткізу күнін жариялайды.

2.8. Ұйымдастырушы құжаттарды қабылдауды және өтініш берушілерді аукциондық сауда-саттықта тіркеуді уәкілетті орган бекіткен кестеде көрсетілген мерзімдерде жүргізеді.

2.9. Сауда жүйесінің дерекқорына тіркелу үшін өтініш беруші онлайн тіркеуден өту үшін ұйымдастырушының ресми интернет-ресурсына жүгінеді және Ұйымдастырушыға кестеде көрсетілген құжаттарды электрондық түрде ұсынады.

2.10. Өтініш беруші қаржы-есеп айырысу орталығына осы Регламенттің 5-тарауына сәйкес аукциондық сауда-саттық басталатын күнге дейін 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдерді қаржылық қамтамасыз ету жөніндегі құжаттардың түпнұсқаларын ұсынады.

2.11. Өтініш беруші осы Регламенттің кестесіне сәйкес құжаттарды ұсынған кезде, өтініш беруші мен ұйымдастырушы арасында шарт жасасу және ұйымдастырушының қызметтеріне ақы төлеу кезінде ұйымдастырушы өтініш берушіге аукциондық сауда-саттыққа қатысушы мәртебесін береді.

2.12. Ұйымдастырушы уәкілетті орган бекіткен аукциондық сауда-саттықты өткізу кестесіне сәйкес аукциондық сауда-саттық басталатын күнге дейін 5 (бес) жұмыс күні қалғанда өтініш берушілерден құжаттарды қабылдауды тоқтатады.

2.13. Қатысушы аукциондық сауда-саттық басталғанға дейін 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей ұйымдастырушыны сауда жүйесіне қолжетімділігі бар қатысушы қызметкерлерінің деректемелері, тізімі өзгергені туралы хабардар етеді.

2.14. Сауда жүйесіне қол жеткізу құқығын беретін пароль үшінші тұлғаларға берілмейді.

2.15. Ұйымдастырушының қызметтеріне тарифтер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгіленеді және өтініш беруші мен ұйымдастырушы арасында жасалатын шарт (бұдан әрі – Шарт) негізінде төленеді.

2.16. Шартта келесілер бар:

1) Шарттың мәні, ұйымдастырушы көрсететін қызметтердің түрлері, төлеу мерзімдері мен тәртібі;

2) аукциондық сауда-саттыққа қатысу және аукциондық сауда-саттыққа жіберу үшін өтініш берушіге қойылатын өлшемшарттар мен талаптар;

3) аукциондық сауда-саттықты өткізу әдістері;

4) Шарт талаптарын бұзғаны үшін шартқа қатысушылардың жауапкершілігі.

2.17. Аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыру және өткізу мақсатында Ұйымдастырушы:

1) аукциондық сауда-саттық өткізу бойынша сауда жүйесінің жұмыс қабілеттілігін қамтамасыз етеді;

2) аукциондық сауда-саттықты өткізу жөніндегі әдістемелік нұсқауларды әзірлейді және бекітеді;

3) қатысушыларға аукциондық сауда-саттыққа қол жеткізудің тең жағдайларын қамтамасыз етеді;

4) сауда жүйесіндегі жұмыс бойынша қатысушылардың қызметкерлеріне нұсқаулық жүргізеді;

5) аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыруға және өткізуге байланысты мәселелер бойынша уәкілетті органмен және есеп айырысу-қаржы орталығымен өзара іс-қимыл жасайды;

6) аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарының тізілімін ресми интернет-ресурста жариялайды.

2.18. Қаржы-есеп айырысу орталығы әлеуетті өнім берушілердің конкурсқа қатысуға өтінімдерін қарау, техникалық тапсырмаға сәйкес құжаттаманы әзірлеушіге рұқсат беру және оны айқындау жөнінде Конкурстық комиссия құрады.

____Тарау. Аукциондық сауда-саттыққа қатысушыларға қойылатын біліктілік талаптары

3.2. Аукциондық сауда-саттыққа қатысу үшін қатысушылар құқық қабілеттілігі мен төлем қабілеттілігі жөніндегі біліктілік талаптарын мынадай құжаттарды ұсыну арқылы растайды:

1) Жарғының көшірмесін ұсыну;

2) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу/қайта тіркеу туралы анықтаманың көшірмесін ұсыну;

3) заңды тұлғаның тиісті органының бірінші басшыны тағайындау туралы шешімінің көшірмесін ұсыну туралы;

4) өкілге сенімхат беру (егер мүдделерді ұсынуды бірінші басшы жүзеге асырмаған жағдайда);

5) заңды тұлғаның деректемелері (банктік деректемелері, мекенжайы, байланыс телефондары, электрондық мекенжайы) туралы ақпарат беру;

6) аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз етуді енгізу;

7) қатысушыны құжаттамамен аукциондық сауда-саттыққа қатысатын қатысушылар үшін ұйымдастырушының интернет-ресурсында орналастырылған құжаттамамен таныстыру туралы растау - хат.

3.3. Банктік кепілдік немесе резервтік аккредитив түріндегі аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз ету есеп айырысу-қаржы орталығының пайдасына шығарылады.

___Тарау. Өтінім берудің мазмұны мен тәртібі

4.1. Аукциондық сауда-саттық жасырын, қашықтықтан интернет желісін пайдалана отырып, ұйымдастырушының сауда жүйесінің интернет-ресурсы арқылы жүргізіледі.

4.2. Аукциондық сауда-саттық бір жақты аукцион нысанында өткізіледі.

4.3. Сауда сессиясы аукциондық сауда-саттықты өткізу кезінде ұйымдастырушы белгілеген мерзімде өткізіледі және 30 (отыз) минутқа созылады.

Бұл ретте сауда сессиясы аяқталғанға дейін бес минут ішінде бағасы қолда бар ең төмен ұсыныстан төмен аукциондық сауда-саттыққа қатысушылардан өтінім келіп түскен кезде 5 (бес) минутқа ұзартылады.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген ықтимал ұзартуларды ескере отырып, сауда сессиясын өткізудің жалпы уақыты ашылған сәттен бастап 1 (бір) сағаттан аспайды.

4.4. Сауда сессиясы ашылғанға дейін Ұйымдастырушы:

1) сауда жүйесіне парниктік газдарға квоталардың көлемі туралы ақпаратты, шекті аукциондық бағаны және уәкілетті орган бекіткен Кестеге сәйкес өзге де ақпаратты енгізеді;

2) сауда жүйесіне есеп айырысу-қаржы орталығынан алынған аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдерді қаржылық қамтамасыз ету шамасы туралы ақпаратты енгізеді.

4.5. Сауда сессиясын өткізу рәсімі мыналарды қамтиды:

1) Ұйымдастырушының сауда сессиясын ашуы;

2) қатысушылардың сауда жүйесіндегі аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдер беруі;

3) сауда сессиясын Ұйымдастырушының жабуы;

4) аукциондық бағаларды айқындауды қоса алғанда, аукциондық сауда-саттықтың қорытындыларын шығару;

5) Ұйымдастырушының аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарының тізілімін қалыптастыруы және оны өзінің интернет-ресурсында жариялауы.

4.6. Қатысушының аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімінде мынадай негізгі мәліметтер қамтылады:

1) қатысушының атауы;

2) бөлу белгісінен кейінгі цифрлар саны екеуден аспайтын Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында көрсетілетін ҚҚС-сыз бір тонна үшін парниктік газдарға арналған квотаның бағасы;

4.7. Қатысушылар сауда сессиясы ішінде сауда жүйесіне аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдер береді, бұл ретте өтінімдерде көрсетілген бағалар тиісті шекті аукциондық бағалардың шамасынан аспауға тиіс.

4.8. Сауда-саттық жүйесіне берілген басқа қатысушылардың аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдеріндегі бағалармен сәйкес келетін бағалармен сауда сессиясы ішінде қатысушылар берген аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдер қабылданбайды.

4.9 Сауда жүйесіне аукциондық сауда-саттыққа қатысуға берілген қатысушының өтінімі жойылуға жатпайды.

4.10. Қатысушылар өз қалауы бойынша аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдерді қабылдау уақыты аяқталғанға дейін Жаңа өтінім беру арқылы бұрын берілген өтінімді өзгертеді. Бұл ретте, қатысушылар жаңа өтінімдегі бағаны алдыңғыға қарағанда төмен көрсетеді, ал бұрын берілген өтінімнің көлемі өзгертуге жатпайды.

Бағаны өзгерту қадамы 1 (бір) тонна үшін 5 (бес) тиыннан кем емес.

4.11 Сауда жүйесінде аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдер беру күні мен уақытын белгілеуді ұйымдастырушы миллисекундқа дейінгі дәлдікпен жүзеге асырады.

____Тарау. Аукционға қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз ету түрлері және оларды енгізу мен қайтару шарттары

5.1. Қатысушылар қабылдаған міндеттемелерді, сондай-ақ аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарында туындайтын міндеттемелерді орындауға кепілдік беру мақсатында аталған тұлғалар осы Регламентте айқындалған тәртіппен және шарттарда қаржылық қамтамасыз етуді енгізеді.

Аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз ету туралы ақпарат құпия болып табылады және жария етуге жатпайды.

5.2. Қаржылық қамтамасыз ету үшінші тұлғалардың талап ету құқықтарынан, сондай-ақ аукциондық сауда-саттыққа қатысушының және (немесе) жеңімпаздың басқа да міндеттемелерінен еркін болуға тиіс.

5.3. Банк кепілдігі немесе резервтік аккредитив бойынша төленген талаптың нәтижесінде алынған ақша есеп айырысу-қаржы орталығының резервтік қорының арнайы шотына есепке алынады және (немесе) қаржы-есеп айырысу орталығы құжаттаманы дайындауға жібереді.

5.4. Қаржылық қамтамасыз етуді енгізу және қайтару шарттары осы Тарауға сәйкес айқындалады.

5.5. Аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз етуді өтініш берушілер қаржы-есеп айырысу орталығына береді және ол осы регламентте көзделген талаптарда және мерзімдерде аукциондық сауда-саттықтың жеңімпазы болып айқындалған жағдайда, қаржы-есеп айырысу орталығымен сатып алу шартын жасайтындығының және сатып алу шартының орындалуын қаржылық қамтамасыз етуді енгізетіндігінің кепілі болып табылады.

5.6. Сатып алу шарты талаптарының орындалуын қаржылық қамтамасыз етуді аукциондық сауда-саттық жеңімпаздары сатып алу шартына қол қойылғаннан кейін күнтізбелік 30 күн ішінде қаржы-есеп айырысу орталығына береді.

5.7. Аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз ету есеп айырысу-қаржы орталығының пайдасына шығарылады және оған аукциондық сауда-саттық басталатын күнге дейін 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірілмей беріледі.

5.8. Қаржы-есеп айырысу орталығы ұйымдастырушыға аукциондық сауда-саттық басталғанға дейін 2 (екі) сағат бұрын сомаларын көрсете отырып, қаржылық қамтамасыз етуі бар өтініш берушілердің тізімін жібереді.

5.9. Өтінім беруші SWIFT жүйесі бойынша шығарылатын аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз етудің мынадай түрлерінің бірін таңдайды:

1) банк кепілдігі;

2) резервтік аккредитив.

5.10 Өтініш беруші банк кепілдігі немесе резервтік аккредитив түрінде енгізген аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз ету мынадай жағдайлардың бірі басталған кезде аукциондық сауда-саттық өткізілген күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде қаржы-есеп айырысу орталығының банкке (банктерге) тиісті хат жіберуі арқылы қайтарылады (босатылады):

1) қатысушы аукциондық сауда-саттық қорытындыларына сәйкес аукциондық сауда-саттық жеңімпазы болған жоқ;

2) аукциондық сауда-саттық жеңімпазы сатып алу шартын жасасты және сатып алу шарты талаптарының орындалуын қаржылық қамтамасыз етуді енгізді.

5.11. Егер аукциондық сауда-саттық жеңімпазы сатып алу шартын жасасудан жалтарған және (немесе) сатып алу шарты талаптарының орындалуын қаржылық қамтамасыз етуді ұсынбаған жағдайда, қаржы-есеп

айырысу орталығы тиісті банк кепілдігі немесе резервтік аккредитив бойынша ақы төлеуге талап қояды.

5.12 Қаржылық қамтамасыз ету аукциондық сауда-саттық өткізілген күннен бастап кемінде күнтізбелік 150 (жүз елу) күннің қолданылу мерзіміне ресімделеді және қайтарып алынбайтын болып табылады.

5.13 Банк қаржы-есеп айырысу орталығы мынадай құжаттарды ұсынған кезде қаржылық қамтамасыз етуді орындайды (ұстайды):

1) есеп айырысу – қаржы орталығының уәкілетті адамы қол қойған және есеп айырысу-қаржы орталығының мөр бедерімен куәландырылған, борышкер тұлғаның міндеттемелерді орындамағаны туралы қағаз жеткізгіште ресімделген өтініш;

2) осы Қағидаларға сәйкес өндіріп алу сомасын көрсете отырып, ақы төлеуге қойылатын талап.

5.14. Барлық банктік комиссиялар мен қаржылық қамтамасыз етуге байланысты шығыстарды, оның ішінде алушы (бенефициар) банкті де борышкер тұлға төлейді.

5.15. Аукционға қатысуға өтінімді қамтамасыз ету ретінде банктік кепілдік немесе резервтік аккредитив шетел валютасындағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі Standard&Poor’s бойынша "B" әлде Fitch бойынша "B-" әлде Moody’sInvestorsService" бойынша B3 немесе бас ұйымның рейтингі (Қазақстан Республикасының резидент банкі акцияларының 50%-дан астамына ие) Standard&Poor’s бойынша "BBB" төмен емес әлде Fitch бойынша "BBB" немесе Moody’sInvestorsService бойынша "Baa2"Қазақстан Республикасының резидент банктерінен ұсынылады .

Бұл ретте Қазақстан Республикасының резидент емес банктерінің банктік кепілдігін немесе резервтік аккредитивін резидент банктер резидент еместердің қарсы міндеттемелеріне кепілдік беру арқылы растауға тиіс.

Standard&Poor's бойынша "BBB", Moody'sInvestorsService бойынша Fitch "Baa2" бойынша "BBB" төмен емес шетел валютасындағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент емес банктері банктік кепілдікті немесе резервтік аккредитивті тиісті қарсы міндеттемелерді шығармай шығара алады. Standard&Poor ' s бойынша "BBB", Moody ' sInvestorsService бойынша Fitch "Baa2" бойынша "BBB" төмен емес шетел валютасындағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент емес банктері тиісті қарсы міндеттемелерді шығармай банктік кепілдікті немесе резервтік аккредитивті шығара алады.

___ Тарау. Қорытынды жасау және жеңімпаздарды анықтау тәртібі

6.1. Сауда сессиясы барысында құжаттамасыз аукциондық сауда-саттыққа қатысушыларға мынадай ақпарат ашылады:

1) уәкілетті орган бекіткен кестеде көрсетілген аукциондық сауда-саттықты сипаттайтын жалпы ақпарат;

2) қатысушының барлық параметрлері (бағасы, өтінім беру уақыты)бар аукциондық сауда-саттыққа қатысуға берген өтінімі;

3) сатуға аукциондық сауда-саттыққа қатысуға берілген өтінімдерде көрсетілген ең төмен баға (көлемдерін көрсетпей).

6.2. Сауда сессиясы барысында құжаттамалары бар аукциондық сауда-саттыққа қатысушыларға мынадай ақпарат ашылды:

1) уәкілетті орган бекіткен кестеде көрсетілген аукциондық сауда-саттықты сипаттайтын жалпы ақпарат;

2) қатысушының барлық параметрлері (бағасы, өтінім беру уақыты)бар аукциондық сауда-саттыққа қатысуға берген өтінімі;

3) баға көрсетілген сауда-саттыққа қатысушылар берген өтінімдер.

6.3. Ұйымдастырушы баға есебін мынадай шарттар орындалған кезде жүргізеді:

1) сауда жүйесінде тіркелген және тиісті аукциондық сауда-саттыққа жіберілген қатысушылардың саны екіден кем емес;

Жоғарыда көрсетілген шарт орындалмаған жағдайда Ұйымдастырушы баға есебін жүргізбейді, сауда сессиясының жабылу уақыты өткенге дейін сауда-саттықты жабады және сауда-саттықты өтпеді деп жариялайды.

6.4. Аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдерден ұйымдастырушы онда көрсетілген бағалардың өсу тәртібімен қалыптастырылған сараланған тізімді жасайды.

6.5 Құжаттамасыз аукциондық сауда-саттықта жеңімпаздардың алдын ала тізімін айқындау сауда сессиясына аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдерді қабылдау уақыты аяқталғаннан кейін, сұранысты толық қанағаттандырғанға дейін мәлімделген бағалардың өсу тәртібімен сараланған тізімнен оларды дәйекті іріктеу жолымен жүзеге асырылады.

6.6 Құжаттамасы бар аукциондық сауда-саттықта жеңімпазды айқындау ең төмен бағамен бір өтінімді таңдау арқылы сауда сессиясына аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімдерді қабылдау уақыты аяқталғаннан кейін жүзеге асырылады.

6.7. Өткізілген аукциондық сауда-саттықтың қорытындылары бойынша ұйымдастырушы сауда сессиясы жабылғаннан кейін 1 (бір) сағат ішінде қатысушыларға электрондық түрде өткен аукциондық сауда-саттықтың қорытындылары туралы хабарлама жібереді. Жазбаша хабарламалар қатысушыларға келесі жұмыс күні Нұр-сұлтан қаласы уақытымен сағат 18-00-ден кешіктірілмей жіберіледі.

6.8. Аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарының реестрі сауда сессиясы жабылғаннан кейін 1 (бір) сағат ішінде ұйымдастырушының веб-сайтында әрбір өтінімде мынадай ақпаратты көрсете отырып жарияланады:

(а) сауда-саттыққа қатысушының жеке басы және ол өз атынан немесе клиенттің атынан сауда-саттыққа қатыса ма;

(b) егер сауда-саттыққа қатысушы клиенттің атынан сауда-саттық жүргізсе, клиенттің сәйкестендіру деректері;

(c) өтінімнің көлемі 500 квотаның еселік сомасы бойынша квоталар саны ретінде;

(d) үтірден кейін екі белгіге дейінгі дәлдікпен әрбір квотаның теңгедегі бағасы.

6.9. Қаржы-есеп айырысу орталығының құжаттаманы аукциондық сауда-саттық жеңімпазының меншігіне беруі тиісті сатып алу-сату шартын жасасу арқылы жүзеге асырылады.

Ілеспе салықтарды қоса алғанда, құжаттаманы әзірлеуге арналған шығындарды аукциондық сауда-саттық жеңімпазы құжаттамамен бірге қаржы-есеп айырысу орталығына аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарының тиісті тізілімі жарияланған күннен бастап күнтізбелік 30 күн ішінде өтейді (төлейді).

6.10. Ұйымдастырушы сауда сессиясы жабылғаннан кейін 1 (бір) жұмыс күнінен кешіктірмей аукциондық сауда-саттықты өткізу тәртібін ашып, сауда жүйесіне берілген барлық өтінімдер мен аукциондық сауда-саттық жеңімпаздарының тізілімі туралы толық ақпаратты көрсете отырып, өткізілген аукциондық сауда-саттық қорытындыларын қалыптастырады және уәкілетті органға жібереді.

____ Тарау. Қорытынды ережелер

7.1. Аукциондық сауда-саттықты өткізу мынадай мән-жайлар туындаған жағдайда 30 минутқа дейінгі кезеңге тоқтатыла тұруы мүмкін:

1) серверлік жабдықтағы техникалық ақаулар немесе сауда жүйесінің жұмыс істемеуіне әкеп соққан электрондық жүйедегі іркілістер;

2) сауда жүйесіне қол жеткізудің мүмкін болмауына әкеп соққан интернет желісі жабдығының немесе байланыс арналарының техникалық ақаулары.

7.2. Аукциондық сауда-саттықты өткізуді тоқтата тұрған кезде Ұйымдастырушы қатысушыларды қолжетімді техникалық байланыс құралдары арқылы аукциондық сауда-саттықты өткізу процесінің қалпына келтірілетін уақытын көрсете отырып, сауда-саттықты тоқтата тұру себебі туралы жедел хабардар етеді.

7.3. Мынадай мән-жайлар туындаған жағдайда аукциондық сауда-саттықты өткізудің күші жойылуы мүмкін:

1) техникалық ақауларды жою үшін 30 минуттан астам уақыт қажет;

2) сауда залын және (немесе) сауда жүйесінің серверлік жабдығын электрмен жабдықтауда ұзақ (екі сағаттан астам) үзіліс.

7.4. Себептер бойынша аукциондық сауда-саттықтың күші жойылған жағдайда қайталама аукциондық сауда-саттық аукциондық сауда-саттық өткізілген күннен кейінгі келесі жұмыс күні өткізіледі.

7.5. Егер аукциондық сауда-саттық себептер бойынша өтпеді деп жарияланған жағдайда, Ұйымдастырушы оларды келесі тоқсанның соңғы айының екінші онкүндігінде бір реттен асырмай қайта өткізеді.

7.6. Аукциондық сауда-саттықты ұйымдастыру және өткізу барысында туындайтын даулар Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген тәртіппен шешіледі.

Қосымша

Нысан

Аукциондық сауда-саттықты өткізу кестесі

Сауда-саттық күні (айы)	Сауда-саттықты өткізу уақыты (Нұр-Сұлтан қаласының уақыты бойынша)	Аукциондық сауда-саттыққа қатысушылардың тізіліміне енгізу үшін құжаттарды қабылдау кезеңі	Парниктік газдарға квоталар көлемі, тонна CO2	Шекті аукциондық бағаның шамасы, тг / тонна CO2	Пайдалануға берудің талап етілетін күні, шарттың қолданылу мерзімі	Жобаның белгіленген қуатының 1 тоннасына CO2 есебімен аукциондық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді қаржылық қамтамасыз ету	Жобаның белгіленген қуаты 1 тонна CO2 есебінен сатып алу шарты талаптарының орындалуын қаржылық қамтамасыз ету	Құжаттаманың болуы (бар/жоқ)
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне өзгерістер енгізу жөніндегі ұсыныстар
САЛЫСТЫРМАЛЫ КЕСТЕСІ

№ п/п	Құрылымдық элемент	Ағымдағы редакция	Жобаның ұсынылған басылымы	Негіздемесі
1	2	3	4	5
Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI кодексі «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі»				
1.	**286- баптың 4-тармағы**	4. Көміртегі бюджеті парниктік газдардың квоталанатын және квоталанбайтын шығарындыларының көлемін айқындайды.	4. Көміртегі бюджеті парниктік газдардың квоталанатын шығарындыларының көлемін айқындайды.	ҚР жалпы ұлттық шығарындыларының бір бөлігі квоталауға жатады, яғни сақтандыру шығарындыларының бір бөлігі парниктік газдар шығарындыларының субъектілеріне көміртегі квоталарын бөлу арқылы реттеледі. Көміртегі бюджеті шеңберінде парниктік газдар шығарындыларының жол берілетін сандық көлемін (бұдан әрі – ПГ) белгілеу көзделуіне байланысты шығарындылардың квоталанбайтын бөлігі үшін ПГ шығарындыларының көлемін оның шеңберінде бекіту орынсыз.
2.	**288-баптың 2-тармағы**	2. Көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы: 1) Мемлекеттік көміртегі кадастрын қалыптастыру және жүргізу; 2) парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеуді жүзеге асыру; 3) көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін қалыптастыру	2. Көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы: 1) Мемлекеттік көміртегі кадастрын қалыптастыру және жүргізу; 2) парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін мемлекеттік түгендеуді жүзеге асыру; 3) көміртегі бірліктерінің	Халықаралық Климаттық саясаттың қарқынды өзгеруі халықаралық сауда мен инвестициялардың жағдайларын өзгертеді, бұл Қазақстан экономикасының дамуы үшін елеулі тәуекелдер тудырады. Ұлттық экономикалық мүдделер мен стратегиялық даму мақсаттарына нұқсан келтірмей, Мемлекеттік Климаттық саясатты жетілдіру үшін Қазақстанда парниктік газдар шығарындыларын модельдеу, талдау және болжау жөніндегі ғылыми-консалтингтік

		және жүргізу; 4) Қазақстан Республикасында көміртегі бірліктерінің сауда жүйесін іске асыруды сүйемелдеу; 5) көміртегі бірліктерін сату және сатып алу. **6) жоқ**	мемлекеттік тізілімін қалыптастыру және жүргізу; 4) Қазақстан Республикасында көміртегі бірліктерінің сауда жүйесін іске асыруды сүйемелдеу; 5) көміртегі бірліктерін сату және сатып алу; **6) Ұлттық экономикалық мүдделер мен стратегиялық даму мақсаттарына нұқсан келтірмей көміртегі бірліктерімен сауда жүйесін және тұтастай алғанда мемлекеттік Климаттық саясатты іске асыруды жетілдіру және қолдау үшін парниктік газдардың ұлттық шығарындыларын модельдеу, талдау және болжау жөніндегі іс-шаралар қабылданатын болады.**	қызметті мемлекеттік бюджеттен тұрақты негізде қаржыландыру қажет. Қазақстанда экономиканы декарбонизациялаумен байланысты модельдеу дағдылары бар модельшілердің саны өте шектеулі. ҚР Үкіметі стратегиялық маңызды шешімдер қабылдаудағы осындай ғылыми консалтинг нәтижелеріне сүйенуі үшін осы әлеуетті арттыру және модельерлерді осындай зерттеулерге тұрақты түрде тарту үшін жағдай жасау қажет. **Осы тізбеге жаңа 6) - тармақшаны енгізу қажеттілігі Париж келісімі шеңберінде Қазақстанда жаңа міндеттердің пайда болуымен байланысты – Ұлттық міндеттемелер мен есептілікті тұрақты жаңарту, оны модельдеусіз орындау мүмкін емес.** Қазақстанда «Жасыл даму» АҚ-нан басқа, ведомстволық бағынышты ғылыми-консалтингтік ұйымдардың және ішкі нарықтың коммерциялық субъектілерінің ешқайсысында **ҚР Үкіметіне осы салада жоғары білікті қызметтер көрсету үшін қажетті құралдар** жиынтығы (модельдері) және жеткілікті құзыреттері жоқ. Егер қызметтерді тұрақты бюджеттік қаржыландыру мәселесі шешілсе, ЭГТРМ-нің ведомстволық бағынышты құрылымы «Жасыл даму» АҚ қызметтің осы бағытын жүргізуге дайын. «Жасыл даму» АҚ өз құзыретін нығайтты (донорлық жобалар шеңберінде GIZ өзінде бар күрделі модельдерді құруды және пайдалануды

				үйренді), салынған модельдерді пайдалануға және дамытуға мүмкіндік беретін лицензиялық бағдарламалық өнімдері бар. Бұл іс-шараны қаржыландырмау Қазақстанның бұрын мәлімделген міндеттемелерді орындамау қаупіне әкеп соғады, бұл Париж келісімінен елдің халықаралық инвестицияларға қолжетімділігінен, экономиканы декарбонизациялау мақсаттары үшін дамыған елдердің донорлық көмегінен және тікелей шетелдік инвестициялардың алыстауына алып келуі мүмкін.
3.	**289-баптың 7-тармағы**	7. Квоталау субъектісі квоталау кезеңі шегінде өзінде бар көміртегі квотасы бірліктерін өз қондырғылары арасында дербес бөлуге құқылы.	7. Квоталау субъектісі осы Кодекстің 295-бабының 8-тармағына сәйкес көміртегі квотасының бірліктерін көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының резервіне **қайтаруды жүргізгеннен кейін квоталау кезеңі шегінде өзінде бар көміртегі квотасының бірліктерін өз қондырғылары арасында дербес бөлуге құқылы**	Квоталанатын қондырғы өнімін өндіру көлемінің төмендеуіне байланысты көміртегі квоталарын алу жөніндегі операцияларды жүргізу қажеттілігін ескере отырып, көміртегі квотасы бірліктерін қайта бөлу жөніндегі трансакцияларды алу рәсімін жүргізгеннен кейін жүзеге асыруға болатындығын көрсету қажет.
4.	**289-баптың 8-тармағы**	8. Квоталау субъектісі көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының қолданылу кезеңі шегінде есепті кезеңдер арасында көміртегі квотасының өтелмеген бірліктерін көшіруді жүзеге асыруға құқылы.	8. **Квоталау субъектісі парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларына сәйкес** көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының қолданылу кезеңі шегінде есепті кезеңдер арасында көміртегі квотасының өтелмеген бірліктерін көшіруді жүзеге асыруға құқылы.	Нақтылаушы түзету-квота субъектісі көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторына көміртегі бірліктерін беру туралы өтініш жазуы керек *Мемлекеттік реттеу қағидаларына тиісті тармақ енгізілсін*

5.	**290-баптың 6-тармағы**	6. Көміртегі квотасы бірліктері резервінің көлемі мемлекеттік жоспарлау саласындағы уәкілетті органның ақпаратына сәйкес тиісті кезеңге арналған жалпы ішкі ұлттық өнімнің болжамды жыл сайынғы өсу қарқынының орташа көрсеткіші негізінде есептеледі.	**Алынып тасталсын**	Резервтің нақты механизмін әзірлеу жөніндегі тармақты алып тастау немесе енгізу
6.	**290-баптың жаңа 12-тармағы**	Жоқ	12. **Егер квоталанатын қондырғыны пайдалану процесінде жылына көміртегі диоксидінің жиырма мың тоннадан кем шығарындылары жүзеге асырылған жағдайда, квоталау субъектісі көміртегі квоталаудан жасалған тиісті қондырғыны қоспағанда, өтініш жасауға құқылы.** Көміртекті квоталауды алып тастау мақсатында квоталау субъектісі парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есептің электрондық формасын толтырғаннан кейін он жұмыс күні ішінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға жүгінеді. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторын хабардар етеді.	CO2 20 мың тоннадан аспайтын жағдайда қондырғыны ҰЖР-дан алып тастау тәртібі туралы жаңа тармақ.

			Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есептің толтырылған формасын осы Кодекстің 294-бабының 6-тармағында көрсетілген мерзімдерде қарайды. Парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті тіркеген жағдайда көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органды хабардар етеді. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган үш жұмыс күні ішінде квоталау субъектісіне және көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторына көміртегі квоталаудан алып тастауға жататын квоталау субъектісін, қондырғыны және квоталардың пайдаланылмаған көлемін көрсете отырып, тиісті хабарламалар жібереді. Көрсетілген қондырғы квоталарының пайдаланылмаған көлемі көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының резервіне қайтаруға жатады.	
7.	**291-баптың 4-тармағы**	Көміртегі квотасы бірлігін кредиттеу үшін квота субъектісі қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган	**Алынып тасталсын**	Реестрде шот автоматты түрде ашылады. *Мемлекеттік тізілімді жүргізу жөніндегі*

		бекітетін көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес көміртегі бірліктерінің мемлекеттік Реестрінде шот ашады.		*Ережеге тиісті түзетулер енгізілді*
8.	**291-баптың 8-тармағы**	8. Көміртекті кредиттік бірліктердің қолданылу мерзімі олардың негізінде бөлінген көміртегі квотасының тиісті Ұлттық жоспарының соңғы есепті жылының есепті мерзімі аяқталғаннан кейін **тоқсан** жұмыс күнімен шектеледі.	8. Көміртекті несие бірліктерінің жарамдылық мерзімі олардың негізінде бөлінген көміртегі квотасының тиісті Ұлттық жоспарының соңғы есепті жылы үшін есептілік мерзімі аяқталғаннан кейін **жүз елу** жұмыс күнімен шектеледі.	Квота субъектілеріне парниктік газдар шығарындыларының көлемі бойынша өз міндеттемелерін өтеу және қажетті көміртегі бірліктерін сатып алу мүмкіндігін беру үшін көміртегі квоталарының қолданылу мерзімін ұзартқан жөн.
9.	**292-баптың 3-тармағы**	3. Көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы парниктік газдарды түгендеу туралы верификацияланған есепті тіркегеннен кейін **бес** жұмыс күні ішінде квоталау субъектісінің шотынан квоталарды өтеу шотына көміртегі квотасының өтелген бірліктерін аударады.	3. Көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы парниктік газдарды түгендеу туралы верификацияланған есепті тіркегеннен кейін **он бес** жұмыс күні ішінде квоталау субъектісінің шотынан квоталарды өтеу шотына көміртегі квотасының өтелген бірліктерін аударады.	2022 жылғы құқық қолдану практикасы өтеуге дейін алу рәсімдерін жүргізу қажеттілігін ескере отырып, көміртегі квоталарын өтеу жөніндегі операцияларды жүргізу үшін мерзімді ұлғайту қажеттілігін анықтады.
10.	**293-баптың 2-тармағы**	2. Квоталау субъектісі көміртегі квоталарының Ұлттық жоспары қолданылатын бірінші жылдың бірінші сәуіріне дейін мониторингтің валидацияланған жоспарын қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға ұсынады.	2. Квоталау субъектісі көміртегі квоталарының Ұлттық жоспары қолданылатын бірінші жылдың бірінші сәуіріне дейін **мемлекеттік көміртегі кадастрында мониторинг жоспарының электрондық формасын толтырады.**	Мониторинг жоспарының электрондық формасына көшу
11.	**294-баптың 3-**	3. Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін есептеу жөніндегі	3. Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін	Өз әдістемесін әзірлеу мүмкіндігі мақсатында

	тармағы	әдістемелерді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган әзірлейді және бекітеді.	есептеу жөніндегі әдістемелерді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган әзірлейді және бекітеді. **Бекітілген әдістеме болмаған жағдайда, квоталау субъектісі әдістемені дербес әзірлеуге және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға келісуге жіберуге құқылы.**	
12.	**294-баптың 6-тармағы**	6. Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы верификацияланған есепті оған жіберген күннен бастап жиырма жұмыс күні ішінде оны бекітілген нысанға сәйкестігі, верификацияның болуы, парниктік газдар шығарындылары есептерінің дұрыстығы және парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін пайдаланылған коэффициенттерді қолдану тұрғысынан және қарау нәтижелері бойынша қарайды: 1) парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті ол осы тармақтың бірінші абзацының талаптарына сәйкес келген жағдайда тіркейді;	6. Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы верификацияланған есепті оған жіберген күннен бастап жиырма жұмыс күні ішінде оны бекітілген нысанға сәйкестігі, верификацияның болуы, парниктік газдар шығарындылары есептерінің дұрыстығы және парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін пайдаланылған коэффициенттерді қолдану тұрғысынан және қарау нәтижелері бойынша қарайды: 1) парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті ол осы тармақтың бірінші абзацының талаптарына сәйкес келген жағдайда тіркейді; 2) парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есеп осы тармақтың бірінші	Парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті пысықтауға жіберу кезінде мерзімдерді көрсету мақсатында

		2) парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есеп осы тармақтың бірінші абзацының талаптарына сәйкес келмеген жағдайда, оны квоталау субъектісіне пысықтауға жібереді, сондай-ақ валидация және верификация жөніндегі аккредиттелген органдарға қатысты шаралар қабылдау үшін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органды хабардар етеді.	абзацының талаптарына сәйкес келмеген жағдайда, оны квоталау субъектісіне пысықтауға жібереді, сондай-ақ валидация және верификация жөніндегі аккредиттелген органдарға қатысты шаралар қабылдау үшін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органды хабардар етеді; 3) **квоталау субъектісі есепті пысықтауға жіберген күннен бастап он жұмыс күні ішінде** парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті пысықтайды; 4) көміртегі бірліктерімен **сауда жүйесінің операторы** парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы пысықталған есепті **ол ұсынылғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде қарайды. Осы тармақтың бірінші абзацының талаптарына сәйкес сәйкессіздіктер анықталған жағдайда** парниктік газдар шығарындыларын түгендеу **туралы есеп пысықтауға жіберіледі**.	
13.	294-баптың жаңа 6-1-тармағы	Жоқ	**Парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есеп осы баптың 2-тармағында не 6-тармағының 3)-тармақшасында көрсетілген мерзімде ұсынылмаған жағдайда,**	Парниктік газдарды түгендеу туралы есепті ұсынбаған кезде шотты бұғаттау шарты

			көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы квоталау субъектісінің шотын бұғаттайды және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органды және квоталау субъектісін парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы **есепті ұсынғанға дейін квоталау субъектісінің шотын бұғаттау туралы хабардар етеді.**	
14.	**295-баптың 4-тармағы**	4. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган квоталау субъектісі қосымша көміртегі квотасын алу үшін ұсынған құжаттарды оларды алған кезден бастап он бес жұмыс күні ішінде қарайды	4. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган **парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларына сәйкес** квоталау субъектісі ұсынған құжаттарды қарайды.	Өтінімдерді жинау және қосымша көлем беру тетігін бекіту мақсатында. *Мемлекеттік реттеу қағидаларына тиісті түзетулер енгізіледі*
15.	**295-баптың 6-тармағы**	6. Құжаттар топтамасы толық ұсынылмаған және (немесе) олар осы баптың 1, 2 және 3-тармақтарының талаптарына сәйкес келмеген жағдайларда қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган оларды пысықтауға жібереді. Квоталау субъектісі пысықталған құжаттарды ұсынғаннан кейін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган оларды осы баптың 4-тармағында	6. Құжаттар топтамасы толық ұсынылмаған және (немесе) олар осы баптың 1, 2 және 3-тармақтарының талаптарына сәйкес келмеген жағдайларда қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган оларды пысықтауға жібереді. Квоталау субъектісі пысықталған құжаттарды ұсынғаннан кейін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган оларды парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы	Түзетулерге сәйкес келтіру мақсатында осы баптың 4-тармағы

		көрсетілген мерзімдерде қарайды.	**мемлекеттік реттеу қағидаларында көрсетілген мерзімдерде қарайды**.	
16.	**298-баптың 1-тармағы**	1. Көміртегі офсеті деп парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған Қазақстан Республикасындағы экономиканың кез келген секторларында қызметті немесе қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижесінде қол жеткізілген парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту түсініледі.	Көміртегі офсеті деп парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған Қазақстан Республикасының экономика секторларындағы қызметті немесе қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижесінде қол жеткізілген парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту түсініледі. Қазақстан Республикасындағы көміртегі офсеттері экологиялық тұтастық негізінде жүзеге асырылады және парниктік газдар шығарындыларының нақты, өлшенетін, қосымша, тұрақты, тәуелсіз тексерілген және консервативті бағаланған қысқартуларын және (немесе) парниктік газдардың сіңірілуін ұлғайтуды ұсынуға тиіс. Қарауға 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап жүзеге асырылатын жобалар бойынша көміртегі офсеттері қабылданады.	Экономика секторларын шектеу, толықтыру шарттарын енгізу және қондырғыларды 2017 жылға дейін шектеу мақсатында түзетулер

17.	**298- баптың Жаңа тармағы**	Жоқ	**9. Парниктік газдардың сіңірілуін арттыруға бағытталған көміртегі офсеттеріне мынадай қызмет түрлері жатады: орманды қалпына келтіру, ормандарды өсіру, өсімдік жамылғысын қалпына келтіру.**	Парниктік газдардың сіңірілуін арттыру бойынша офсет түрлерін нақтылау мақсатында түзету
18.	**299-баптың 3-Тармағы**	3. Көміртегі нарығының субъектілері: 1) квоталау субъектілері; 2) көміртегі офсеттерін өткізуге қатысатын жеке және заңды тұлғалар; 3) көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы. **4) жоқ**	3. Көміртегі нарығының субъектілері: 1) квоталау субъектілері; 2) көміртегі офсеттерін өткізуге қатысатын жеке және заңды тұлғалар; 3) көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы; 4) **Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес биржалық саудаға қатысушылар.**	ҚР көміртегі нарығы субъектілерінің шеңберін оның өтімділігін арттыру үшін кеңейту ұсынылады.
19.	**302- баптың 3-тармағы**	3. Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін түгендеудің мемлекеттік жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастыруды және үйлестіруді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган жүзеге асырады.	3. Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін түгендеудің мемлекеттік жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастыруды және үйлестіруді қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган жүзеге асырады. **Парниктік газдар**	Парниктік газдардың шығарындылары мен сіңірілуін мемлекеттік түгендеу жүйесінің жұмыс істеу тәртібін айқындау

			шығарындылары мен сіңірулерін түгендеудің мемлекеттік жүйесінің жұмыс істеуі үшін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган өкілінің төрағалығымен және құрамына уәкілетті органның өкілдерінен тұратын Жұмыс тобы құрылады. қоршаған ортаны қорғау саласы, көміртегі бірліктерін саудалау жүйесінің операторы, парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін түгендеудің мемлекеттік жүйесінің барлық функцияларын жүзеге асыруға жауапты мемлекеттік органдар мен ұйымдар.	
20.	**302- баптың 4-тармағы**	4. Парниктік газдардың шығарындылары мен сіңірулерінің мемлекеттік кадастрын дайындауды көміртегі бірліктерін саудалау жүйесінің операторы жүзеге асырады..	**Мемлекеттік түгендеудің жыл сайынғы жұмыс істеуінің нәтижелері бойынша көміртегі бірліктерін саудалау жүйесінің операторы көздерден антропогендік шығарындыларды және Монреаль хаттамасымен реттелмейтін парниктік газдарды сіңіргіштердің сіңірулерін түгендеу туралы Ұлттық есепті және осы Қағидалардың кестелерін дайындайды. жалпы есеп беру пішімі.**	Ұлттық есептің жай-күйін мемлекеттік түгендеу нәтижесін және ЖЕФ кестелерін анықта
21.	**304 - баптың 1-тармағы**	1. Валидация-халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында	1Валидация-халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында	Редакциялық түзету

		белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және мониторинг жоспарын, сондай-ақ **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаларды** әзірлеу шеңберіндегі құжаттаманы растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі.	белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және мониторинг жоспарын, сондай-ақ **көміртегі офсеттерін** әзірлеу шеңберіндегі құжаттаманы растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі.	
22.	**304- баптың 2-тармағы**	2. Верификация-халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және парниктік газдарды түгендеу туралы есепте және **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаларды** іске асыру туралы есепте көрсетілген мәліметтердің дұрыстығын растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі.	2. Верификация-халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және парниктік газдар **шығарындыларын** түгендеу туралы есепте және **көміртегі офсеттерін** өткізу туралы есепте көрсетілген мәліметтердің дұрыстығын растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі.	Редакциялық түзету
23.	**304-баптың 7-тармағы**	7. Парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе **сіңірулерін ұлғайту жөніндегі бір ғана жобаның** валидациясын және верификациясын валидация және верификация жөніндегі бір ғана орган жүргізе алмайды.	7. Сол бір **көміртегі офсетінің** валидациясын және верификациясын валидация және верификация жөніндегі сол бір орган жүргізе алмайды.	Редакциялық түзету

Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 бұйрығына өзгерістер енгізу жөніндегі ұсыныстарының

САЛЫСТЫРМАЛЫ КЕСТЕСІ

№ р/с	Құрылымдық элемент	Ағымдағы редакция	Жобаның ұсынылып отырған редакциясы	Негіздеме
1	2	3	4	5
«Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 бұйрығы				
1.	**Ережені 61-тармағы**	61. Квоталау субъектісі мониторинг жоспарына мынадай жағдайларда өзгерістер енгізеді: 1) кез келген қызметтен (өндіріс көзі) шығарындыларды есептеу әдісін (теңдеуін) немесе параметрлерін өзгерту; 2) мониторингі валидацияланған мониторинг жоспарынан ерекшеленетін жаңа қызметті (көздерді) қосу; 3) мониторингі (деректер мен коэффициенттер) мониторингтің валидацияланған жоспарында көрсетілмеген отынды қосу; 4) бұрын қолданылған мониторинг әдіснамасы нәтижесінде алынған деректерді уәкілетті орган дұрыс емес деп таныған жағдайларда жүзеге	61. Квоталау субъектісі мониторинг жоспарына мынадай жағдайларда өзгерістер енгізеді: 1)кез келген қызметтен (көзден) шығарындыларды есептеу әдісін (теңдеуін) немесе параметрлерін өзгерту; 2) мониторингі валидацияланған мониторинг жоспарынан ерекшеленетін жаңа қызметті (көздерді) қосу; 3) мониторингі (деректер мен коэффициенттер) мониторингтің валидацияланған жоспарында көрсетілмеген отынды қосу. **Отынның жалпы балансынан 1% - дан кем алатын отынның жаңа түрін қосқан жағдайда, мониторинг жоспарына өзгерістер енгізілмейді;**	Парниктік газдар шығарындыларының көлеміне әсер ету бөлігінде көзделген өзгерістердің болмашы болуын ескере отырып, бұрын үйілген мониторинг жоспарына өзгерістер енгізу орынсыз.

		асырылады; 5) Егер осы рәсімдердің өзгеруі шығарындылар туралы деректердің дәлдігіне тікелей әсер ететін болса, сынамаларды іріктеумен және талдаумен немесе өлшеу аспаптарын калибрлеумен байланысты жаңа рәсімдерді енгізу; 6) алдыңғы мониторинг жоспарын валидациялаған органнан лицензияны кері қайтарып алу; 7) квоталау субъектісінің есептік деректерінің дәлдігін жақсарту немесе валидация жөніндегі органның қорытындысына жауап ретінде.	4) бұрын қолданылған мониторинг әдіснамасы нәтижесінде алынған деректерді уәкілетті орган дұрыс емес деп таныған жағдайларда жүзеге асырылады; 5) Егер осы рәсімдердің өзгеруі шығарындылар туралы деректердің дәлдігіне тікелей әсер ететін болса, сынамаларды іріктеумен және талдаумен немесе өлшеу аспаптарын калибрлеумен байланысты жаңа рәсімдерді енгізу; 6) алдыңғы мониторинг жоспарын валидациялаған органнан лицензияны кері қайтарып алу; 7) квоталау субъектісінің есептік деректерінің дәлдігін жақсарту немесе валидация жөніндегі органның қорытындысына жауап ретінде.	
2.	**Ережені ң 70-тармағы**	70. Жүйе операторы өзіне верификацияланған есепті жіберген күннен бастап 20 (жиырма) жұмыс күні ішінде оны бекітілген нысанға сәйкестігі, верификацияның болуы, парниктік газдар шығарындылары есептерінің дұрыстығы және парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін пайдаланылған коэффициенттерді қолдану тұрғысынан және қарау нәтижелері бойынша қарайды: 1) Осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес верификацияланған есепті	70. Жүйе операторы өзіне верификацияланған есепті жіберген күннен бастап 20 (жиырма) жұмыс күні ішінде оны бекітілген нысанға сәйкестігі, верификацияның болуы, парниктік газдар шығарындылары есептерінің дұрыстығы және парниктік газдар шығарындыларын есептеу үшін пайдаланылған коэффициенттерді қолдану тұрғысынан және қарау нәтижелері бойынша қарайды: 1) Осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес верификацияланған есепті	Осы толықтырулар квоталау субъектісінің парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті (бұдан әрі – ПГ) пысықтау мәселесіне қатысты олқылықты жою үшін қажет.

		тіркейді; 2) есеп осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес сәйкес келмеген жағдайда оны квоталау субъектісіне пысықтауға жібереді, сондай-ақ валидация және верификация жөніндегі аккредиттелген органдарға қатысты шаралар қабылдау үшін уәкілетті органды хабардар етеді.	тіркейді; 2) есеп осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес сәйкес келмеген жағдайда оны квоталау субъектісіне пысықтауға жібереді, сондай-ақ валидация және верификация жөніндегі аккредиттелген органдарға қатысты шаралар қабылдау үшін уәкілетті органды хабардар етеді. **Квоталау субъектісі есепті пысықтауға жіберген күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде верификацияланған есепті пысықтайды.** **Жүйе операторы пысықталған верификацияланған есепті ол ұсынылғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде қарайды. Осы тармақтың бірінші абзацының талаптарына сәйкес сәйкессіздіктер анықталған жағдайда, есеп пысықтауға жіберіледі.**	
3.	**Ережені ң 73-тармағ ы**	73. Жүйе операторы уәкілетті органды және квоталау субъектісін квоталау субъектісінің шотын бұғаттау туралы хабардар етеді.	73. Есеп осы Ережелердің 68-тармағында не 70-тармағының төртінші абзацында көрсетілген мерзімде ұсынылмаған жағдайда, жүйе операторы квоталау субъектісінің шотын бұғаттайды және уәкілетті орган мен квоталау субъектісін есепті ұсынғанға дейін квоталау субъектісінің шотын	Парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті ұсынбаған кезде квоталау субъектісінің шотын бұғаттау нормаларын, шарттарын нақтылау.

			бұғаттау туралы хабардар етеді.	
4.	**Ережені ң 78-тармағ ы**	78. Қосымша көміртегі квотасы өткен есепті жылға жыл сайын беріледі. Уәкілетті орган квоталау субъектісі қосымша көміртегі квотасын алу үшін ұсынған құжаттарды **оларды алған** сәттен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде қарайды. **Резервте қосымша көлем беру үшін қажетті көміртегі бірліктерінің көлемі болмаған не жеткіліксіз болған жағдайда қосымша көміртегі квоталарын беру осы Ережелердің 89, 90 және 91-тармақтарында көрсетілген алу рәсімінен кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.**	78. Қосымша көміртегі квотасы жыл сайын беріледі. **Уәкілетті орган осы Ережелердің 75-76-тармақтарында көрсетілген мерзімдерді ескере отырып, көміртегі квотасын өзгертуге арналған өтініштерді жыл сайын жинайды.** Уәкілетті орган қосымша көміртегі квотасын алу үшін квоталау субъектісі ұсынған құжаттарды **өтініштерді алу аяқталған күннен бастап** он бес жұмыс күні ішінде қарайды. **Ұлттық жоспардың әрбір қолданылу жылы бойынша айқындалған резерв көлеміне және қондырғы операторларының өтініштеріне сәйкес қосымша көміртегі квоталарының көлеміне сүйене отырып, уәкілетті орган әрбір қондырғы үшін тең пайыздық арақатынаста тегін берілуге жататын қосымша көміртегі квотасының көлемін айқындайды.**	Бұл өзгерістер көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының резервінен көміртегі квоталарының барлық қол жетімді бөлігін алу жағдайларын болдырмау үшін қажет, мысалы, бір ірі кәсіпорын. Барлық өтініш берушілерге тең пайыздық қатынаста қосымша көміртегі квотасын осындай бөлуді көздеу ұсынылады.
5.	**Ережені ң жаңа 87-1-тармағ**	**Жоқ**	**87-1. Квоталау субъектісі квоталау кезеңі шегінде өзінде бар көміртегі квотасы бірліктерін өз қондырғылары арасында дербес**	Қондырғылар арасында көміртегі квоталарын қайта бөлу операциялары өнім өндіру көлемінің төмендеуіне байланысты көміртегі квоталарын алу рәсімін жүргізгеннен кейін мүмкін болатындығын

	ы		**бөлуге құқылы.** **Квоталау субъектісі өз қондырғылары арасында өз бетінше бөлуді осы Ережелердің 89, 90, 91-тармақтарында көрсетілген алу рәсімін жүргізгеннен кейін жүзеге асырады.** **Көміртегі квотасының бірліктерін қайта бөлу мақсаттары үшін квоталау субъектісі еркін түрдегі өтініш арқылы жүйе операторына жүгінеді.**	нақтылау.
6.	**Ережені ң жаңа 87-2-тармағ ы**	**Жоқ**	**87-2. Квоталау субъектісі Кодекстің 289-бабының 8-тармағына сәйкес есепті кезеңдер арасында өтелмеген көміртегі бірліктерін көшіру мақсаттары үшін жүйе операторына еркін түрдегі өтініш арқылы жүгінеді.**	Өтелмеген көміртегі бірліктерін тасымалдау рәсімін жүргізу тәртібіне қатысты нақтылау.
7.	**Ережені ң 92-тармағ ы**	92. Көміртегі квоталарын өтеу Реестрдегі верификацияланған есепке сәйкес Ұлттық жоспардың көміртегі бірліктерін айналыстан алу (есептен шығару) арқылы жыл сайын жүзеге асырылады.	92. Көміртегі квоталарын өтеу Реестрдегі верификацияланған есепке сәйкес Ұлттық жоспардың көміртегі бірліктерін айналыстан алу (есептен шығару) арқылы жыл сайын жүзеге асырылады. Көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы верификацияланған есепті тіркегеннен кейін 15 (он бес) жұмыс	Көміртегі бірліктерінің сауда жүйесі операторының квоталарды өтеу рәсімін жүргізу тәртібін нақтылау.

			күні ішінде квоталау субъектісінің шотынан квоталарды өтеу шотына көміртегі квотасының өтелген бірліктерін аударады.	

«Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін қалыптастыру және жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 14 шілдедегі № 251 бұйрығына өзгерістер енгізу бойынша ұсыныстардың

САЛЫСТЫРМАЛЫ КЕСТЕСІ

№ р/с	Құрылымдық элемент	Ағымдағы редакция	Жобаның ұсынылып отырған редакциясы	Негіздеме
1	2	3	4	5
«Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін қалыптастыру және жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 14 шілдедегі № 251 бұйрығы				
8.	**Ережеңің 13-тармағы**	3. Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы Ұлттық жоспар күшіне енгеннен кейін үш жұмыс күні ішінде **қондырғы операторына еркін нысанда қондырғы операторына шот ашу үшін мынадай құжаттарды ұсыну қажеттігі туралы хабарлама жібереді**: **9) жеке тұлға үшін ЖСН көрсетілген немесе заңды тұлға үшін БСН көрсетілген еркін нысандағы өтініш;;** **2) мемлекеттік тізілім шотын жүргізуге уәкілетті оның өкілдеріне орнату операторынан өкілдердің ЖСН көрсетілген сенімхат.**	13. Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы Ұлттық жоспар күшіне енгеннен кейін үш жұмыс күні ішінде **заңды тұлға мен дара кәсіпкер үшін деректемелер негізінде квоталау субъектісіне шот ашады.**	Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімінде квоталау субъектілеріне шоттар ашу тәртібін нақтылау.
9.	**Ережеңің 14-тармағ**	14. **Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы осы Ережелердің 13-тармағында**	14. Көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы квоталар бірліктерін айналымға енгізу	Жоғарыда келтірілген өзгерістерді ескере отырып нақтылау.

	ы	**көрсетілген алынған құжаттар негізінде қондырғы операторына шот ашады және оператор осы Ережелердің 13-тармағында көрсетілген құжаттарды ұсынғаннан кейін** үш жұмыс күні ішінде көміртегі квотасы бірліктерін айналысқа енгізу шотынан қондырғы операторының шотына квота бірліктерін беруді жүргізеді.	шотынан қондырғы операторының шотына беруді **мемлекеттік Реестрде шот ашылғаннан кейін** үш жұмыс күні ішінде жүргізеді.	

«Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктерді беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 5 қарашадағы № 455 бұйрығына өзгерістер енгізу жөніндегі ұсыныстар

САЛЫСТЫРМАЛЫ КЕСТЕСІ

№ р/с	Құрылымдық элемент	Ағымдағы редакция	Жобаның ұсынылып отырған редакциясы	Негіздеме
1	2	3	4	5
«Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктерді беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 5 қарашадағы № 455 бұйрығы				
10.	**Ережеңің 5-тармағы**	5. Парниктік газдар шығарындыларын азайтудың қосарланған есебін болдырмау немесе әрбір жеке Қондырғы бойынша парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту мақсатында парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған бір мезгілде біреуден артық көміртегі офсеті жүзеге асырылмайды.	5. Парниктік газдар шығарындыларын азайтудың қосарланған есебін болдырмау немесе әрбір жеке Қондырғы бойынша парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту мақсатында парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған бір мезгілде біреуден артық көміртегі офсеті жүзеге асырылмайды. **Парниктік газдар сіңірілуін ұлғайтуға бағытталған көміртегі офсетін өткізу кезінде парниктік газдар шығарындыларының көздерін пайдаланған жағдайда, сіңіру кезінде көздерден шығарындылар ескеріледі.**	Парниктік газдардың сіңірілуін арттыруға бағытталған көміртекті офсеттердегі парниктік газдар балансының жалпы деңгейін неғұрлым дұрыс бағалау мақсатында нақтылау.

«Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м. А. 2021 жылғы 19 шілдедегі № 260 бұйрығына өзгерістер енгізу бойынша ұсыныстар

САЛЫСТЫРМАЛЫ КЕСТЕСІ

<table>
<tr><th>№ р/с</th><th>Құрылымдық элемент</th><th>Ағымдағы редакция</th><th>Жобаның ұсынылып отырған редакциясы</th><th>Негіздеме</th></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr>
<tr><td colspan="5">Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 19 шілдедегі № 260 бұйрығы «Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесін бекіту туралы»</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>№ 51 тізбе</td><td>Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесі
<table>
<tr><td>№</td><td>Өнім</td><td>Өнімнің өлшем бірлігі</td><td>Өнім бірлігіне парниктік газдар шығарындыларының үлес коэффициенті</td></tr>
<tr><td>51</td><td>Көмір (өндіру)</td><td>тСО2/тонн</td><td>0,062</td></tr>
</table></td><td>Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесі
<table>
<tr><td>№</td><td>Өнім</td><td>Өнімнің өлшем бірлігі</td><td>Өнім бірлігіне парниктік газдар шығарындыларының үлес коэффициенті</td></tr>
<tr><td>51</td><td>Көмір (өндіру)</td><td>тСО2/тонн</td><td>0,007</td></tr>
</table></td><td>Квоталау субъектілерінің бірінің парниктік газдар шығарындыларын есептеу әдістемесін қайта қарауға байланысты тиісті квоталау субъектілерінің нақты ағымдағы деректерін көрсететін көмір өндіру жөніндегі бенчмаркасын өзектілендіру қажеттілігі туындады.</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>Жаңа № 53-61 тізбе</td><td>Жоқ</td><td>Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесі
<table>
<tr><td>№</td><td>Өнім</td><td>Өнімнің өлшем бірлігі</td><td>Өнім бірлігіне парниктік газдар шығарындыларының үлес коэффициенті</td></tr>
<tr><td>53</td><td>Құрғақ</td><td>тСО</td><td>0,005</td></tr>
</table></td><td>Бұрын квоталау жүйесімен қамтылмаған жаңа квоталау субъектілерінің пайда болуына байланысты осы квоталау субъектілері өндіретін қолданыстағы бенчмарктер тізбесінде көзделмеген өнім түрлері үшін бенчмарктерді әзірлеу қажеттілігі туындады.</td></tr>
</table>

					құрылыс қоспалары	**2/тонн**		
				54	**Құрама жем өндіруге арналған белсенді құрғақ қоспа**	**тСО2/тонн**	**0,417**	
				55	**Электрод өнімі**	**тСО2/тонн**	**0,176**	
				56	**Газ-кальцийленген антрацит**	**тСО2/тонн**	**0,120**	
				57	**Шойын (қатты)**	**тСО2/тонн**	**1,350**	
				58	**Сутегі**	**тСО2/тонн**	**10,974**	
				59	**Хром гидрототығынан жасалған пигментті хром тотығы**	**тСО2/тонн**	**3,128**	
				60	**Кептірілген концентрат**	**тСО2/тонн**	**0,013**	
				61	**Гипс өнімі (шлам)**	**тСО2/тонн**	**0,486**	

«Валидация және верификация жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 14 қаңтардағы № 12 бұйрығына өзгерістер енгізу жөніндегі ұсыныстар

САЛЫСТЫРМАЛЫ КЕСТЕСІ

№ р/с	Құрылымдық элемент	Ағымдағы редакция	Жобаның ұсынылып отырған редакциясы	Негіздеме
1	2	3	4	5
«Валидация және верификация жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 14 қаңтардағы № 12 бұйрығы			
13.	**Ережеңі 1-тармағы**	1. Осы валидация және верификация жүргізу қағидалары (бұдан әрі – қағидалар) Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 304-бабының 8-тармағына сәйкес әзірленді және мониторинг жоспарының валидация рәсімдерін, **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жоба** бойынша құжаттаманы, верификацияны және парниктік газдарды түгендеу туралы есептің және азайту жөніндегі жобаны іске асыру туралы есептің анықтығын растауды қамтамасыз етуге **бағытталған парниктік газдар шығарындылары немесе сіңірулерінің ұлғаюы**.	1. Осы валидация және верификация жүргізу қағидалары (бұдан әрі – қағидалар) Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 304-бабының 8-тармағына сәйкес әзірленді және мониторинг жоспарының валидация рәсімдерін, **көміртегі офсеті** жөніндегі құжаттаманы, верификацияны және парниктік газдарды түгендеу туралы есептің және **көміртегі офсетін** өткізу туралы есептің дұрыстығын растауды қамтамасыз етуге бағытталған.	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртекті офсет» дұрыс терминін қолданумен редакциялық түзету.
14.	**Ережеңі 2-тармағы 5-тармақ**	5) бақылау жүйесі-оларды үздіксіз басқаруды қоса алғанда, парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы жыл сайынғы есепті немесе қызмет туралы деректер нәтижелері	5) бақылау жүйесі-оларды үздіксіз басқаруды қоса алғанда, парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы жыл сайынғы есепті немесе қызмет туралы деректер нәтижелері	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртекті офсет» дұрыс терминін қолданумен редакциялық түзету.

	шасы	негізінде **офсеттік жобаны** іске асыру туралы есепті қамтамасыз ету үшін, бұл ретте қандай да бір олқылықтарды болдырмай, белгіленген, құжатталған, енгізілген, жұмыс жағдайында ұсталатын және олардың көмегімен бақылау жүйесі жақсартылатын іс-шаралар кешені және мониторинг жоспарына, осы Қағидаларға және Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес;	негізінде **көміртегі офсетін** өткізу туралы есепті қамтамасыз ету үшін, бұл ретте қандай да бір олқылықтарды болдырмай, орнатылған, құжатталған, енгізілген, жұмыс жағдайында ұсталатын және олардың көмегімен бақылау жүйесі жақсартылатын іс-шаралар кешені және мониторинг жоспарына, осы Қағидаларға және Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес; кодексом Республики Казахстан;	
15.	**Ережені ң 2-тармағы 7-тармақ шасы**	7) бұрмалау – парниктік газдарды түгендеу туралы есептегі немесе **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаны** іске асыру туралы есептегі қателер, олқылықтар, анық емес немесе дұрыс емес ақпарат;	7) бұрмалау – парниктік газдарды түгендеу туралы есептегі немесе **көміртегі офсетін** өткізу туралы есептегі қателер, олқылықтар, анық емес немесе дұрыс емес ақпарат;	Редакциялық ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртекті офсет» дұрыс терминін қолдану арқылы түзету.
16.	**Ережені ң 2-тармағы 8-тармақ шасы**	8) валидация-халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және мониторинг жоспарын, сондай-ақ **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаларды** әзірлеу шеңберіндегі құжаттаманы растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі;	8) валидация – халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және мониторинг жоспарын, сондай-ақ **көміртегі офсеттерін** әзірлеу шеңберіндегі құжаттаманы растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі;	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртегі офсеті» дұрыс терминін қолдана отырып редакциялық түзету.
17.	**Ережені**	10) верификация – халықаралық	10) верификация – халықаралық	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртегі

	ң 2-тармағы 10-тармақшасы	стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және парниктік газдарды түгендеу туралы есепте **және парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаларды** іске асыру туралы есепте көрсетілген мәліметтердің анықтығын растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі.;	стандарттар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестікті бағалаудың және парниктік газдарды түгендеу туралы есепте және көміртегі офсеттерін өткізу туралы есепте көрсетілген мәліметтердің анықтығын растаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатпен ресімделген процесі;	офсеті» дұрыс терминін қолдана отырып редакциялық түзету.
18.	**Ережені ң 2-тармағы 11-тармақшасы**	11) верификация жөніндегі ішкі құжаттама – валидация және верификация жөніндегі орган қызметтің барлық Құжаттамалық растамалары мен негіздемелерін тіркеу, **парниктік газдарды түгендеу туралы есепті немесе парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаны** іске асыру туралы есепті тексеру үшін жинаған барлық ішкі құжаттама; 1	11) верификация жөніндегі ішкі құжаттама – валидация және верификация жөніндегі орган қызметтің барлық Құжаттамалық растамалары мен негіздемелерін тіркеу, парниктік газдарды түгендеу туралы есепті немесе көміртегі **офсетін** өткізу туралы есепті тексеру үшін жинаған барлық ішкі құжаттама;	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртегі офсеті» дұрыс терминін қолдана отырып, редакциялық түзету.
19.	**Ережені ң 2-тармағы 18-тармақшасы**	8)парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жоба-Қазақстан Республикасының экономиканың кез келген секторында жүзеге асырылатын және базалық сценарийде (көміртегі офсеті) сәйкестендірілген шарттарды өзгертетін парниктік газдар	18) **көміртегі офсеті**-Қазақстан Республикасының экономиканың кез келген секторларында жүзеге асырылатын және базалық сценарийде (көміртегі офсеті) сәйкестендірілген шарттарды өзгертетін парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртегі офсеті» дұрыс терминін қолдана отырып, редакциялық түзету.

		шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған қызмет немесе қызмет түрлері;	ұлғайтуға бағытталған қызмет немесе қызмет түрлері;	
20.	**Ережені ң 2-тармағ ы 29-тармақ шасы**	29) техникалық сарапшы-квоталау субъектісінің парниктік газдарды түгендеу туралы есебін немесе **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаны** іске асыру туралы есепті бағалау жағдайында валидациялық немесе верификациялық қызметті жүзеге асыру үшін, сондай-ақ парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі органдарды аккредиттеу жүргізілген жағдайда аккредиттеуді жүзеге асыру үшін қажетті нақты пән бойынша егжей-тегжейлі білім мен сараптама қорытындыларын валидация және верификация;	29) техникалық сарапшы – квоталау субъектісінің парниктік газдарды түгендеу туралы есебін немесе **көміртегі офсетін** өткізу туралы есепті бағалау жағдайында валидациялық немесе верификациялық қызметті жүзеге асыру үшін, сондай-ақ валидация және верификация жөніндегі органдарды аккредиттеу жүргізілген жағдайда аккредиттеуді жүзеге асыру үшін қажетті нақты пән бойынша егжей-тегжейлі білім мен сараптамалық қорытындылар беретін тұлға;	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртекті офсет» дұрыс терминін қолдану.
21.	**Ережені ң 6-тармағ ы 3-тармақ шасы**	3) валидация және верификация жөніндегі органның **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі** қондырғының бүкіл кешеніне немесе жобаға аудит жүргізуге, сондай-ақ валидацияны немесе верификацияны талап етілетін мерзімде сәтті аяқтауға қабілетті валидация немесе верификация жөніндегі топты таңдау үшін қажетті құзыретінің, персонал мен ресурстардың болуын бағалау;	3) валидация және верификация жөніндегі органда валидация немесе верификация жөніндегі топты таңдау үшін қажетті, қондырғының бүкіл кешеніне немесе **көміртегі офсетіне** аудит жүргізуге, сондай-ақ валидацияны немесе верификацияны талап етілетін мерзімде сәтті аяқтауға қабілетті құзыреттің, персонал мен ресурстардың болуын бағалау;	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртегі офсеті» дұрыс терминін қолдана отырып, редакциялық түзету.

22.	**Ережені ң 12-тармағ ы**	12. Валидация мониторинг жоспарын, сондай-ақ **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаларды** әзірлеу шеңберінде құжаттаманы растау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде жүзеге асырылады.	2. Валидация мониторинг жоспарын, сондай-ақ **көміртегі офсеттерін** әзірлеу шеңберінде құжаттаманы растау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде жүзеге асырылады.	ҚР Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртекті офсет» дұрыс терминін қолданумен редакциялық түзету.
23.	**Ережені ң 35-тармағ ы**	35. Верификация парниктік газдарды түгендеу туралы есепте және **парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңірулерін ұлғайту жөніндегі жобаларды** іске асыру туралы есепте көрсетілген мәліметтердің дұрыстығын растау мақсатында жүргізіледі,	35. Верификация парниктік газдарды түгендеу туралы есепте және **көміртегі офсеттерін** өткізу туралы есепте көрсетілген мәліметтердің дұрыстығын растау мақсатында жүргізіледі;	Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес «көміртегі офсеті» дұрыс терминін қолдана отырып, редакциялық түзету.

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ, ГЕОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Акционерное общество «Жасыл даму»

Отчет по подготовке предложений по совершенствованию законодательства Республики Казахстан в сфере регулирования выбросов парниковых газов

г. Нур-Султан
2022 г.

Лист согласования

«Отчет по подготовке предложений по совершенствованию законодательства Республики Казахстан в сфере регулирования выбросов парниковых газов»

№	ФИО	Должность	Подпись
1	Кабдолданов Нуржан Кенесбаевич	Заместитель Председателя Правления АО «Жасыл даму»	
2	Ахметова Ботагоз Акмалиденовна	Директор департамента системы торговли выбросами АО «Жасыл даму»	

Предложения по совершенствованию законодательства Республики Казахстан в сфере регулирования выбросов парниковых газов

Как известно, национальная система квотирования и торговли квотами на выбросы парниковых газов была внедрена в Республике Казахстан с 2013 года на основе норм и положений экологического законодательства РК. Основные требования в области регулирования выбросов парниковых газов были заложены в Экологическом кодексе Республики Казахстан от 9 января 2007 года (Глава 9-1).

В 2016 году в Главу 9-1 Экологического кодекса Республики Казахстан были внесены комплексные изменения и дополнения, необходимость в которых была выявлена в ходе пилотной реализации системы квотирования и торговли квотами на выбросы парниковых газов РК в 2013-2015 гг.

Поиск возможностей для улучшения требований системы квотирования и торговли квотами на выбросы парниковых газов, условий, способствующих повышению ее эффективности – это процесс, который осуществляется на постоянной основе.

Работа по разработке и утверждению нового Экологического кодекса РК, проведенная уполномоченным органом в области охраны окружающей среды, предоставила новую возможность совершенствования норм и положений по вопросу регулирования выбросов парниковых газов.

Новый Экологический кодекс РК содержит Главу 20, посвященную вопросу государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

Во исполнение требований норм и положений нового Экологического кодекса РК в области регулирования выбросов и поглощений парниковых газов, в 2021-2022 гг. была проведена работа по подготовке проектов подзаконных актов, утверждение которых предусмотрено новым Экологическим кодексом РК. Данные проекты нормативных правовых актов были утверждены в 2021-2022 гг.

В рамках настоящей работы были сформированы дополнительные новые предложения для возможности улучшения тех или иных аспектов регулирования, охваченных действующими подзаконными актами в области регулирования выбросов парниковых газов.

Ниже приведены предложения по совершенствованию действующих ***Правил государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов, Правил формирования и ведения государственного реестра углеродных единиц, Правил одобрения углеродного офсета и предоставления офсетных единиц, а также Правил проведения валидации и верификации.***

Правила государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов

61. Субъект квотирования вносит изменения в план мониторинга в следующих случаях:

1) изменение метода (уравнения) или параметров расчета выбросов от любой деятельности (источника);

2) добавление новой деятельности (источники), мониторинг которой отличается от валидированного плана мониторинга;

3) добавление топлива, мониторинг которого (данные и коэффициенты) не отражены в валидированном плане мониторинга. В случае добавления нового вида топлива, которое занимает менее 1 % от общего баланса топлива, изменения в план мониторинга не вносятся;

4) данные, полученные в результате ранее применявшейся методологии мониторинга, были признаны неверными уполномоченным органом;

5) внедрение новых процедур, связанных с отбором и анализом проб или калибровкой измерительных приборов, если изменение этих процедур оказывает непосредственное влияние на точность данных о выбросах;

6) отзыв лицензии у органа, валидировавшего предыдущий план мониторинга;

7) улучшение точности отчетных данных субъекта квотирования или в ответ на заключение органа по валидации.

70. Оператор системы в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня направления ему верифицированного отчета рассматривает его на предмет соответствия утвержденной форме, наличия верификации, корректности расчетов выбросов парниковых газов и применения коэффициентов, использованных для расчета выбросов парниковых газов, и по результатам рассмотрения:

1) регистрирует верифицированный отчет в соответствии с абзацем первым настоящего пункта;

2) в случае несоответствия отчета в соответствии с абзацем первым настоящего пункта направляет его на доработку субъекту квотирования, а также уведомляет уполномоченный орган для принятия мер в отношении аккредитованных органов по валидации и верификации.

Субъект квотирования дорабатывает верифицированный отчет в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня направления отчета на доработку.

Оператор системы рассматривает доработанный верифицированный отчет в течение 5 (пяти) рабочих ней после его представления. В случае выявления несоответствий, согласно требованиям первого абзаца настоящего пункта, отчет направляется на доработку.

73. В случае непредставления отчета в срок, указанный в пункте 68 либо в четвертом абзаце пункта 70 настоящих Правил, оператор системы

блокирует счет субъекта квотирования и уведомляет уполномоченный орган и субъекта квотирования о блокировании счета субъекта квотирования до представления отчета.

78. Дополнительная углеродная квота выдается ежегодно. Уполномоченный орган собирает заявления на изменение углеродной квоты с учетом сроков, указанных в пунктах 75-76 настоящих Правил, ежегодно.

Уполномоченный орган рассматривает документы, представленные субъектом квотирования для получения дополнительной углеродной квоты, в течение пятнадцати рабочих дней с момента даты окончания получения заявлений.

Исходя из объема резерва, определенного по каждому году действия Национального плана, и объемов дополнительных углеродных квот согласно заявлениям от операторов установок, уполномоченный орган определяет объем дополнительной углеродной квоты, подлежащей бесплатной выдаче в равном процентном соотношении для каждой установки.

87-1. Субъект квотирования вправе самостоятельно распределять имеющиеся у него единицы углеродной квоты между своими установками в пределах периода квотирования.

Самостоятельное распределение между своими установками субъект квотирования осуществляет после проведения процедуры изъятия, указанной в пунктах 89, 90, 91 настоящих Правил.

Для целей перераспределения единиц углеродной квоты субъект квотирования обращается к Оператору системы посредством заявления в произвольном виде.

87-2. Субъект квотирования для целей переноса непогашенных углеродных единиц между отчетными периодами в соответствии с пунктом 8 статьи 289 Кодекса, обращается к Оператору системы посредством заявления в произвольном виде.

92. Погашение углеродных квот осуществляется ежегодно путем изъятия из обращения (списания) углеродных единиц Национального плана согласно верифицированному отчету в Реестре.

Оператор системы торговли углеродными единицами в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней после регистрации верифицированного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов переводит погашенные единицы углеродной квоты со счета субъекта квотирования на счет погашения квот.

Правила формирования и ведения государственного реестра углеродных единиц

13. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение трех рабочих дней после вступления в силу Национального плана открывает счет субъекту квотирования на основе реквизитов для юридического лица и индивидуального предпринимателя.

14. Оператор системы торговли углеродными единицами производит передачу единиц квот со счета введения в обращение единиц углеродной квоты на счет оператора установки в течение трех рабочих дней после открытия счета в государственном реестре.

Правила одобрения углеродного офсета и предоставления офсетных единиц

5. В целях исключения двойного учета сокращений выбросов парниковых газов или увеличения поглощения парниковых газов по каждой отдельной установке, не осуществляется одновременно более одного углеродного офсета, направленного на снижение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощения парниковых газов.

В случае использования источников выбросов парниковых газов при реализации углеродного офсета, направленного на увеличение поглощения парниковых газов, при поглощении учитываются выбросы от источников.

Правила проведения валидации и верификации

1. Настоящие Правила проведения валидации и верификации (далее – Правила) разработаны в соответствии с пунктом 8 статьи 304 Экологического кодекса Республики Казахстан и направлены на обеспечение процедур валидации плана мониторинга, документации по углеродному офсету, верификации и подтверждения достоверности отчета об инвентаризации парниковых газов и отчета о реализации углеродного офсета.

Пункт 2:

5) система контроля – комплекс мероприятий, включая их непрерывное управление, которые установлены, задокументированы, внедрены, поддерживаются в рабочем состоянии и с помощью которых улучшается система контроля для обеспечения ежегодного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов или отчета о реализации углеродного офсета на основе результатов данных о деятельности, исключая при этом какие-либо упущения и в соответствии с планом мониторинга, настоящими Правилами и Экологическим кодексом Республики Казахстан;

7) искажение – ошибки, упущения, недостоверная или неправильная информация в отчете об инвентаризации парниковых газов или в отчете о реализации углеродного офсета;

8) валидация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения плана мониторинга, а также документации в рамках разработки углеродных офсетов;

10) верификация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения достоверности сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации углеродных офсетов;

11) внутренняя документация по верификации – вся внутренняя документация, которую орган по валидации и верификации собрал для регистрации всех документальных подтверждений и обоснований деятельности, проверки отчета об инвентаризации парниковых газов или отчета о реализации углеродного офсета;

18) углеродный офсет – деятельность или виды деятельности, направленные на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощения парниковых газов, осуществляемые в любых секторах экономики в Республике Казахстан и изменяющие условия, идентифицированные в базовом сценарии (углеродный офсет);

29) технический эксперт – лицо, которое предоставляет подробные знания и экспертные заключения по конкретному предмету, необходимые для осуществления валидационной или верификационной деятельности в случае оценки отчета об инвентаризации парниковых газов субъекта квотирования или отчета о реализации углеродного офсета, а также для осуществления аккредитации в случае проведения аккредитации органов по валидации и верификации;

Пункт 6:

3) оценка наличия у органа по валидации и верификации компетенции, персонала и ресурсов, необходимых для подбора группы по валидации или верификации, способной провести аудит всего комплекса установки или углеродного офсета, а также успешно завершить валидацию или верификацию в требуемые сроки;

12. Валидация осуществляется при проведении работ по подтверждению плана мониторинга, а также документации в рамках разработки углеродных офсетов.

35. Верификация проводится с целью подтверждения достоверности сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации углеродных офсетов;

Действующий Перечень бенчмарков в регулируемых секторах экономики содержит 52 бенчмарка (удельных коэффициента выбросов парниковых газов на единицу продукции). Эти 52 бенчмарка были рассчитаны при разработке Перечня бенчмарков в регулируемых секторах экономики для установок, квотируемых на тот момент. С течением времени, с учетом появления новых установок, производящих виды продукции, для которых не предусмотрены утвержденные бенчмарки, возникла потребность в дополнении действующего Перечня бенчмарков в регулируемых секторах экономики.

Ниже представлены данные по десяти новым бенчмаркам, рассчитанным по методологии, аналогичной той, что была применена при разработке действующих 52 бенчмарков для квотируемых установок.

Перечень бенчмарков в регулируемых секторах экономики

№	Продукция	Единица измерения бенчмарка	Удельный коэффициент выбросов парниковых газов на единицу продукции (бенчмарк)
51	Уголь (добыча)	тCO2/тонн	0,007
53	Сухие строительные смеси	тCO2/тонн	0,005
54	Добавка сухая активная для производства комбикормов	тCO2/тонн	0,417
55	Электродная продукция	тCO2/тонн	0,176
56	Газокальцинированный антрацит	тCO2/тонн	0,120
57	Чугун (твердый)	тCO2/тонн	1,350
58	Водород	тCO2/тонн	10,974
59	Окись хрома пигментная из гидроокиси хрома	тCO2/тонн	3,128
60	Сушеный концентрат	тCO2/тонн	0,013
61	Гипсовый продукт (шлам)	тCO2/тонн	0,486

Как известно, с 2013 года все квоты на выбросы парниковых газов (углеродные квоты) в системе торговли выбросами Республики Казахстан распределяются на безвозмездной основе. Платное распределение – аукционирование, как метод первичного распределения углеродных квот, пока не применяется государством. Однако есть планы по поэтапному внедрению данного метода распределения углеродных квот.

В рамках данного Отчета была также проведена работа по подготовке предложений для возможности внедрения аукционирования в системе торговли углеродными единицами Республики Казахстан в будущем.

Ниже приведены данные предложения.

Порядок проведения аукционирования (главы новые в Правилах торговли углеродными единицами, утвержденных приказом и.о. министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 29 июня 2021 года № 221)

Глава __. Процедура проведения аукционов на квотируемые выбросы парниковых газов

1. Начиная с 20__ года, с соблюдением требований по сокращению выбросов парниковых газов, доля квот, выставляемых на первичный углеродный рынок (аукцион), должна составлять ___%.
Начиная с 20__ года, оператор системы торговли углеродными единицами будет выставлять на аукцион все квоты, которые не предоставляются бесплатно в соответствии с Национальным планом распределения углеродных квот (НПР).

2. В Правилах используются следующие понятия и определения:

1) бенчмарк – удельный объем выбросов квотируемых парниковых газов на единицу продукции;

2) мониторинг выбросов парниковых газов – непрерывная или периодическая оценка объемов выбросов и удаления парниковых газов или сопутствующих данных по парниковым газам;

3) коэффициент выбросов парниковых газов – множитель, необходимый для определения объема выбросов парниковых газов на основе данных о деятельности установки;

4) новая установка – квотируемая установка, вводимая в эксплуатацию в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

5) увеличение мощности установки – увеличение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции, по сравнению с периодом, определенным в соответствующем Национальном плане, согласно которому рассчитывалась углеродная квота;

6) снижение мощности установки – снижение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции по сравнению с периодом, определенным в соответствующем Национальном плане, согласно которому рассчитывалась углеродная квота;

7) блокирование счета субъекта квотирования – временное приостановление использования субъектом квотирования углеродных единиц, зачисленных на его счет в государственном реестре углеродных единиц, до предоставления плана мониторинга в соответствии с требованиями, установленными Кодексом;

8) углеродная квота – количественный объем квотируемых выбросов парниковых газов, установленный для квотируемой установки на период действия Национального плана углеродных квот и зачисленный на

соответствующий счет оператора квотируемой установки в государственном реестре углеродных единиц (далее – Реестр);

9) углеродный офсет – сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов, достигнутые в результате осуществления деятельности или видов деятельности в любых секторах экономики в Республике Казахстан, направленных на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов;

10) офсетные единицы – углеродная единица, применяемая в целях исчисления углеродного офсета;

11) участник аукционных торгов (далее – участник) – заявитель, прошедший регистрацию у организатора аукционных торгов и получивший статус участника;

12) организатор аукционных торгов (далее – Организатор) – оператор системы торговли углеродными единицами, осуществляющий организацию и проведение аукционных торгов;

13) оператор системы торговли углеродными единицами – подведомственная организация по регулированию выбросов парниковых газов уполномоченного органа в области охраны окружающей среды, обеспечивающая техническое и экспертное сопровождение государственного регулирования и международного сотрудничества в сфере выбросов и поглощений парниковых газов;

14) форвардный контракт (форвард) — обязательный для исполнения срочный контракт, в соответствии с которым покупатель и продавец соглашаются на поставку товара оговоренного качества и количества или валюты на определенную дату в будущем;

15) фьючерсный контракт (фьючерс) – производная ценная бумага, договор, по которому продавец обязуется поставить, а покупатель – оплатить и получить определенный стандартный базовый актив в будущем по цене, определенной в момент заключения сделки.

4. Проведение аукционов регулируется Регламентом по организации и проведению аукционных торгов, включающим квалификационные требования, предъявляемые к участникам аукциона, содержание и порядок подачи заявки, виды финансового обеспечения заявки на участие в аукционе и условия их внесения и возврата, порядок подведения итогов и определения победителей (далее – Регламент).

Регламент предусматривает правила, касающиеся сроков, администрирования и других аспектов проведения аукционов по квотам и применяется к распределению через аукционы квот.

Предмет аукциона

Квоты на квотируемые выбросы парниковых газов выставляются на аукционной платформе посредством стандартизированных электронных договоров, торгуемых на данной аукционной платформе в форме двухдневных форвардов либо пятидневных фьючерсов.

Процедура аукциона

Аукционы проводятся по процедуре аукциона, на котором участники торгов подают свои заявки в течение одного окна торгов, не видя заявок, поданных другими участниками торгов. Каждый выигравший участник торгов оплачивает единую цену расчетов на аукционе за каждую квоту независимо от ценовой заявки.

5. Подача и отзыв заявок

Минимальный объем заявки составляет 1 лот.

Один лот двухдневных спотов или пятидневных фьючерсов - 500 квот.

В каждой заявке указывается следующее:

а) личность участника торгов и участвует ли он в торгах от своего имени или от имени клиента;

б) если участник торгов проводит торги от имени клиента, идентификационные данные клиента;

в) объем заявки как количество квот по сумме, кратных 500 квот;

г) цена в тенге каждой квоты, с точностью до двух знаков после запятой.

Каждая заявка может быть подана, изменена или отозвана только в течение определенного периода времени.

Поданные заявки могут быть изменены или отозваны к определенному сроку до закрытия окна для торгов. Такой срок устанавливается соответствующей аукционной платформой и публикуется на сайте этой платформы не позднее, чем за пять торговых дней до открытия окна торгов.

Только физическое лицо, зарегистрированное в Республике Казахстан, назначенное в соответствии с законодательством и уполномоченное принимать обязательства от имени участника торгов в отношении всех действий, связанных с аукционами, включая подачу заявки ("представитель участника торгов"), имеет право подавать, изменять или отзывать заявку от имени участника торгов.

После подачи каждая заявка имеет обязательную силу, если только она не будет отозвана или изменена в соответствии с настоящим пунктом или отозвана в соответствии с Регламентом.

Если соответствующая аукционная платформа удостоверится в том, что при представлении заявки была допущена реальная ошибка, она может, по просьбе представителя участника торгов, рассматривать ошибочно представленную заявку как отозванную после закрытия окна торгов, но до определения цены расчетов аукциона.

Прием, передача и подача заявки инвестиционной компанией или кредитным учреждением на любой аукционной платформе считается инвестиционной услугой в смысле действующего законодательства, где продаваемый с аукциона предмет является финансовым инструментом.

6. Цена расчета аукциона и удовлетворение связанных заявок

Цена расчетов аукциона определяется после закрытия окна торгов.

Аукционная платформа сортирует поданные заявки по цене. Если цена нескольких заявок одинакова, то эти заявки сортируются путем присвоения порядкового номера в соответствии с алгоритмом, определенным аукционной платформой до начала аукциона.

Объемы заявок суммируются, начиная с самой высокой цены заявки. Цена заявки, по которой сумма заявок на объемы соответствует или превышает объем квот, выставленных на аукцион, является ценой расчетов аукциона.

Все заявки, составляющие сумму заявки на объем, выставленный на аукцион, удовлетворяются по цене расчетов аукциона.

Если общий объем победивших заявок превышает объем квот, выставленных на аукцион, то оставшийся объем квот, выставленных на аукцион, распределяется участнику, представившему последнюю заявку, превысившею объем на аукцион.

Если общий объем отсортированных заявок меньше объема квот, выставленных на аукцион, аукционная платформа отменяет аукцион.

Если цена расчетов аукциона значительно ниже цены на вторичном рынке, преобладающей вовремя и непосредственно перед окном торгов, с учетом краткосрочной волатильности цены квот в течение определенного периода, предшествующего аукциону, аукционная платформа отменяет аукцион.

До начала аукциона аукционная платформа определяет порядок применения отмены аукциона, после консультаций с наблюдателем на аукционе и получения его мнения по этому вопросу, а также уведомления соответствующих компетентных национальных органов.

В период между двумя окнами аукциона на одной и той же аукционной платформе соответствующая аукционная платформа может изменять порядок применения отмены после проведения консультаций с наблюдателем аукциона и после уведомления компетентных национальных органов.

В случае отмены аукциона в связи тем, что объем поданных заявок меньше квот, которые выставлены на аукцион, или если цена расчетов аукциона значительно ниже цены на вторичном рынке, объем аукциона распределяется равномерно по следующим четырем аукционам, запланированным на той же аукционной платформе.

Глава __. Календарь аукциона

7. Сроки и частота

Аукционная платформа проводит аукционы отдельно через свое собственное регулярно открывающееся окно торгов. Окно торгов открывается и закрывается в тот же торговый день. Окно торгов открыто не менее двух часов. Окна любых двух и более аукционных площадок не могут перекрываться, и между двумя последовательными окнами торгов существует, по меньшей мере, двухчасовой перерыв.

Аукционная платформа определяет даты и время проведения аукционов с учетом государственных праздников, которые влияют на финансовые рынки, и любых других соответствующих событий или обстоятельств, которые по мнению аукционной платформы могут повлиять на надлежащее проведение аукционов и требуют внесения изменений.

В исключительных обстоятельствах аукционная платформа может после консультаций с наблюдателем аукциона и получения его мнения по этому вопросу изменять время любого окна аукциона, уведомляя об этом заинтересованных лиц. Такая аукционная платформа должна в максимальной степени учитывать мнение наблюдателя аукциона.

Начиная с шестого аукциона или ранее, уполномоченная аукционная платформа проводит аукционы квот раз в ____ месяца.

Начиная с шестого аукциона или ранее объем квот, выставляемых на аукционную площадку, назначенную согласно Регламенту, равномерно распределяется по аукционам, проводимым в данном году, за исключением того, что объемы, выставляемые на аукционы, проводимые в июле каждого года, должны составлять половину объема, выставляемого на аукционы, проводимые в другие месяцы года.

8. Допуск к аукционам

Лица, которые могут подавать заявки непосредственно на аукцион

Только лицо, которое имеет право подавать заявки на допуск к участию в торгах в соответствии с Регламентом и допущено к участию в торгах, может представлять заявки непосредственно на аукцион.

9. Средства доступа

Аукционная платформа должна обеспечивать средства для доступа к своим аукционам на недискриминационной основе.

Допуск на аукционы не зависит от того, станет ли допускаемый членом или участником вторичного рынка, организованного аукционной платформой, или другого торгового места, управляемого аукционной платформой.

Аукционная платформа, проводящая торги двухдневными спотами или пятидневными фьючерсами, обеспечивает возможность удаленного доступа к

своим аукционам посредством электронного интерфейса, доступного безопасным и надежным образом через Интернет.

Кроме того, аукционная платформа, выставляющая на аукцион двухдневные споты или пятидневные фьючерсы, предлагает участникам торгов возможность доступа к своим аукционам через специальные подключения к электронному интерфейсу.

Аукционная платформа, продающая двухдневные споты или пятидневные фьючерсы, может предложить один или несколько альтернативных способов доступа к своим аукционам, если основные средства доступа по какой-либо причине недоступны, при условии, что такие альтернативные средства доступа являются безопасными и надежными и их использование не приводит к какой-либо дискриминации между участниками торгов.

10. Обучение и телефон доверия

Аукционная платформа, проводящая аукцион по двухдневному споту или по пятидневному фьючерсу, предлагает практический сетевой учебный модуль, посвященный проводимому ею процессу аукциона, включая руководство по заполнению и представлению любых форм и имитационное моделирование порядка подачи заявок на участие в аукционе. Она также обеспечивает доступ к службе "горячей линии" по телефону, факсу и электронной почте по крайней мере в рабочее время каждого торгового дня.

11. Лица, имеющие право подать заявку на участие в аукционе.

Право подать заявку на допуск к торгам непосредственно на аукционах имеют следующие лица:

а) оператор установки;

б) инвестиционные компании, уполномоченные в соответствии с законодательством проводить торги за свой счет или от имени своих клиентов;

в) кредитные учреждения, уполномоченные в соответствии с законодательством проводить торги за свой счет или от имени своих клиентов;

г) государственные органы или государственные организации, которые контролируют любого из лиц, перечисленных выше.

Следующие лица не имеют права подавать заявки на допуск к участию в торгах непосредственно в аукционах, а также не могут участвовать в аукционах через одного или нескольких лиц, допущенных к участию в торгах, ни от своего имени, ни от имени любого другого лица, если они выполняют свою роль в отношении данных аукционов:

а) организатор продаж;

б) аукционная платформа, включая любую клиринговую систему и любую связанную с ней расчетную систему;

в) лица, которые могут прямо или косвенно оказывать существенное влияние на управление участников;

г) лица, работающие на участников.

Глава __. Управление финансовым обеспечением

12. Финансовое обеспечение, предоставляемое участником торгов

Перед открытием окна торгов для продажи на аукционах двухдневных спотов или пятидневных фьючерсов участники торгов или любые посредники, действующие от их имени, обязаны предоставить финансовое обеспечение.

В случае поступления соответствующего запроса любое неиспользованное финансовое обеспечение, размещенное участником торгов, не ставшим победителем, вместе с любыми процентами, начисленными на денежное обеспечение, освобождается в возможно короткие сроки после закрытия окна для участия в торгах.

13. Финансовое обеспечение, предоставляемое организатором торгов

До открытия окна торгов для продажи с аукциона двухдневных спотов или пятидневных фьючерсов организатор продаж должен предоставить лишь квоты в качестве обеспечения, которое будет удерживаться на хранении клиринговой системой или расчетной системой, выступающей в качестве хранителя, до их поставки.

В тех случаях, когда какие-либо квоты, предоставляемые в качестве обеспечения организатором торгов, не используются, клиринговая система или расчетная система может по выбору организатора торгов удерживать их на предназначенном для целевого депонирования хранении в клиринговой системе или расчетной системе, выступающей в качестве хранителя, до их поставки.

Глава __. Использования поступлений от продажи с аукциона квот

Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды определяет порядок использования поступлений от продажи с аукциона квот. По меньшей мере ____ процентов доходов от продажи с аукциона квот должны использоваться для одного или нескольких из нижеследующих целей:

а) для сокращения выбросов парниковых газов, в том числе путем внесения взносов в (Фонд декарбонизации _____);

б) освоение возобновляемых источников энергии для выполнения обязательств Казахстана в отношении возобновляемых источников энергии, а также для разработки других технологий, способствующих переходу к

безопасной и устойчивой низкоуглеродной экономике, и для содействия выполнению обязательств Казахстана по повышению энергоэффективности на уровнях, согласованных в соответствующих законодательных актах;

в) меры по недопущению уничтожения лесов и увеличению масштабов их посадки и восстановления;

г) секвестрация лесного хозяйства в Казахстане;

д) экологически безопасное улавливание и геологическое хранение CO2, в частности на электростанциях, работающих на твердом ископаемом топливе, и в целом ряде промышленных секторов и подсекторов;

е) поощрение перехода на низкоэмиссионный и общественный транспорт;

ж) финансирование научных исследований и разработок в области энергоэффективности и чистых технологий;

з) меры, направленные на повышение энергоэффективности, совершенствование систем централизованного теплоснабжения и теплоизоляции или на оказание финансовой поддержки в целях решения социальных аспектов в домашних хозяйствах с низким и средним уровнем дохода;

и) покрытие административных расходов по управлению системой торговли углеродными единицами Республики Казахстан;

к) финансирование вопросов адаптации к последствиям изменения климата;

л) поощрение формирования навыков и перераспределения рабочей силы в целях содействия справедливому переходу к низкоуглеродной экономике, особенно в регионах, в наибольшей степени затронутых переходом рабочих мест, в тесной координации с социальными партнерами.

Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды уполномочен принимать делегированные акты, касающиеся сроков, организации и других аспектов проведения аукционов, с тем чтобы обеспечить их открытость, прозрачность, гармонизацию и равноправие. С этой целью процесс должен быть предсказуемым, в частности, в отношении сроков и последовательности проведения аукционов, а также расчетных объемов предоставляемых квот.

Эти делегированные полномочия должны обеспечивать проведение аукционов, чтобы:

а) все операторы и, в частности, любые малые и средние предприятия, на которые распространяется система торговли углеродными единицами Республики Казахстан, имели полный, справедливый и равноправный доступ;

б) все участники имели доступ к одной и той же информации одновременно, и участники не подрывали работу аукционов;

в) организация аукционов и участие в них являлись эффективными с точки зрения затрат и позволяли избежать неоправданных административных расходов.

Организатор аукционных торгов представляет доклады о надлежащем соблюдении правил проведения аукционов для каждого аукциона, в частности в отношении справедливого и открытого доступа, прозрачности, ценообразования и технических и оперативных аспектов. Эти доклады представляются в течение одного месяца после проведения соответствующего аукциона и публикуются на веб-сайте Организатора аукционных торгов.

Порядок организации и проведения аукционирования, включающий квалификационные требования, предъявляемые к участникам аукциона, содержание и порядок подачи заявки, виды финансового обеспечения заявки на участие в аукционе и условия их внесения и возврата, порядок подведения итогов и определения победителей (главы новые в Правилах торговли углеродными единицами, утвержденных приказом и.о. министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 29 июня 2021 года № 221)

Глава __. Порядок организации и проведения аукционных торгов

1. В настоящих Правилах применяются следующие основные понятия и определения:

1) двухдневный спот - квоты, выставленные на аукцион для передачи на согласованную дату не позднее второго операционного дня со дня проведения аукциона;

2) пятидневные фьючерсы - квоты, выставленные на аукцион для передачи на согласованную дату не позднее пятого операционного дня со дня проведения аукциона;

3) предложение цены - предложение на аукционе, сделанное с целью покупки данного объема квот по указанной цене;

4) интервал для подачи предложений цены - промежуток времени, в течение которого могут быть поданы предложения цены;

5) операционный день - любой день, в течение которого платформа для аукционов и связанная с ней клиринговая система или система расчетов открыты для торговли;

6) аукционные торги – процесс, организуемый и проводимый организатором аукционных торгов в электронной системе на основе аукциона;

7) реестр победителей аукционных торгов – документ, формируемый организатором аукционных торгов по итогам аукционных торгов и подтверждающий результаты проведенных торгов;

8) участник аукционных торгов (далее – участник) – заявитель, прошедший регистрацию у организатора аукционных торгов и получивший статус участника;

9) организатор аукционных торгов (далее – Организатор) – юридическое лицо, определяемое уполномоченным органом в области охраны окружающей среды, осуществляющее в порядке, предусмотренном Законом, организацию и проведение аукционных торгов;

10) банковская гарантия – письменный документ, оформленный в соответствии с Правилами выдачи банками второго уровня банковских гарантий и поручительств, утвержденными постановлением Правления Национального Банка Республики Казахстан от 28 января 2017 года № 21

(зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов № 14915), и выданный банком клиенту (лицу-должнику) на основании его заявления в пользу третьего лица (лица – кредитора), согласно которому банк обязуется выплатить ограниченную сумму денег третьему лицу (лицу-кредитору) на указанных в нем условиях;

11) бенчмарк – удельный объем выбросов квотируемых парниковых газов на единицу продукции;

12) мониторинг выбросов парниковых газов – непрерывная или периодическая оценка объемов выбросов и удаления парниковых газов или сопутствующих данных по парниковым газам;

13) коэффициент выбросов парниковых газов – множитель, необходимый для определения объема выбросов парниковых газов на основе данных о деятельности установки;

14) новая установка – квотируемая установка, вводимая в эксплуатацию в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

15) увеличение мощности установки – увеличение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции, по сравнению с периодом, определенным в соответствующем Национальном плане, согласно которому рассчитывалась углеродная квота;

16) снижение мощности установки – снижение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции по сравнению с периодом, определенным в соответствующем Национальном плане, согласно которому рассчитывалась углеродная квота;

17) блокирование счета субъекта квотирования – временное приостановление использования субъектом квотирования углеродных единиц, зачисленных на его счет в государственном реестре углеродных единиц, до предоставления плана мониторинга в соответствии с требованиями, установленными Кодексом;

18) углеродная квота – количественный объем квотируемых выбросов парниковых газов, установленный для квотируемой установки на период действия Национального плана углеродных квот и зачисленный на соответствующий счет оператора квотируемой установки в государственном реестре углеродных единиц (далее – Реестр);

19) углеродный офсет – сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов, достигнутые в результате осуществления деятельности или видов деятельности в любых секторах экономики в Республике Казахстан, направленных на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов;

20) офсетные единицы – углеродная единица, применяемая в целях исчисления углеродного офсета;

21) оператор системы торговли углеродными единицами - подведомственная организация по регулированию выбросов парниковых газов уполномоченного органа в области охраны окружающей среды,

обеспечивающая техническое и экспертное сопровождение государственного регулирования и международного сотрудничества в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

22) бенефициар – лицо, в пользу которого осуществляются платеж и (или) перевод денег;

23) лицо-должник – юридическое лицо по поручению, которого банк-эмитент выпускает банковскую гарантию или резервный аккредитив в пользу бенефициара;

24) односторонний аукцион – форма организации аукционных торгов, направленная на определение победителей, путем последовательного отбора заявок участников аукционных торгов из ранжированного списка участников аукционных торгов;

25) расчетно-финансовый центр по организации и проведению аукционирования в системе торговли выбросами парниковых газов (СТВ) (далее – расчетно-финансовый центр) – юридическое лицо, создаваемое оператором системы торговли углеродными единицами и определяемое уполномоченным органом в области охраны окружающей среды, осуществляющее в порядке, предусмотренном Законом, централизованную покупку и продажу квот на выбросы парниковых газов. Начиная с 202_ года, оператор системы торговли углеродными единицами будет выставлять на аукцион все квоты, которые не предоставляются бесплатно в соответствии с Национальным планом распределения углеродных квот (НПР);

26) уполномоченный орган в области охраны окружающей среды – центральный исполнительный орган, осуществляющий руководство и межотраслевую координацию в области охраны окружающей среды и природопользования, а также его территориальные органы;

27) заявитель – юридическое лицо или консорциум, планирующее участие в аукционных торгах;

28) резервный аккредитив – обязательство банка уплатить в пользу бенефициара по аккредитиву сумму по наступлению случая (неисполнения лицом-должником обязательств перед бенефициаром). Резервный аккредитив выпускается по системе SWIFT;

29) ранжированный список – список заявок участников аукционных торгов, упорядоченный в порядке возрастания указанных в заявках цен;

30) договор покупки – договор покупки углеродных квот;

31) торговая система – комплекс организационных, технических, программных компонентов, обеспечивающих проведение аукционных торгов посредством интернета;

32) торговая сессия – процесс, в течение которого осуществляется подача заявок участниками аукционных торгов, определение цен, объемов аукционных торгов и формируется реестр победителей аукционных торгов;

33) предельная аукционная цена – максимальная величина аукционной цены на углеродную квоту.

2.1. Уполномоченный орган не менее чем за 3 (три) месяца до предполагаемой даты проведения аукционных торгов разрабатывает и публикует на своем интернет-ресурсе график проведения аукционных торгов на календарный год по форме, согласно приложению 1 к настоящему Регламенту (далее – График). Информация, указанная в Графике, не подлежит корректировке.

2.2. Для подготовки документации уполномоченный орган в январе текущего года предоставляет расчетно-финансовому центру информацию о доле квот, выставляемых на аукцион, которая должна составлять ___%.

2.3. Квоты должны быть предложены для продажи на платформе для аукционов посредством стандартизированных электронных контрактов ("аукционные продукты") в форме двухдневных спотов или пятидневных фьючерсов.

2.4. Формат аукционов должен предусматривать механизм регулирования, посредством которого участники аукциона должны представлять свои предложения цены в течение одного заданного временного интервала, не видя цен, предложенных другими участниками аукциона. Каждый победитель торгов должен оплатить такую же окончательную цену расчетов на аукционе, которая указана в пункте 2.6 настоящего Регламента, для каждой квоты, вне зависимости от ценового предложения.

2.5. Подача и отзыв предложений цены

1. Минимальный объем предложений цены должен составлять один лот.

Один лот, выставленный на аукцион платформой для аукционов, должен составлять 500 квот.

2. Каждое предложение цены должно содержать:

а) сведения о личности участника аукциона и информацию о том, предлагает ли участник аукциона цену за свой счет или от имени клиента;

б) если участник аукциона предлагает цену от имени клиента, - сведения о личности клиента;

в) объем предложения цены в виде количества квот, кратных полным лотам, составляющим 500 квот;

г) ценовое предложение в тенге для каждой квоты, определенное до двух десятых.

3. Каждое предложение цены может быть подано, изменено или отменено только в течение заданного временного интервала.

Поданные участниками предложения цены могут быть изменены или отменены до наступления определенного срока до закрытия интервала для подачи предложений цены. Такой предельный срок должен быть установлен соответствующей платформой для аукционов и должен быть опубликован на веб-сайте данной платформы для аукционов как минимум за пять операционных дней до открытия интервала для подачи предложений цены.

Только физическое лицо, уполномоченное связывать обязательством участника аукциона для всех целей, относящихся к проведению аукционов, включая подачу предложения цены ("представитель участника аукциона"), наделено правом подавать, изменять или отменять предложение цены от имени участника аукциона.

Поданное предложение цены является обязательным, если оно не отозвано или не изменено в соответствии с настоящим параграфом или не отозвано в соответствии с параграфом 4 настоящего пункта.

4. Если относительно соответствующей платформы для аукционов есть уверенность в том, что изначально была сделана ошибка при подаче предложения цены, она может по запросу представителя участника аукциона рассматривать ошибочно поданное предложение цены как отмененное после закрытия интервала для подачи предложений цены, но до определения окончательной цены расчетов на аукционе.

5. Принятие, передача и подача предложения цены инвестиционной фирмой или кредитной организацией на любой платформе для аукционов должны рассматриваться как инвестиционная услуга.

2.6. Цена расчетов на аукционе и разрешение связанных предложений цены

1. Цена расчетов на аукционе должна быть определена после закрытия интервала для подачи предложений цены.

2. Платформа для аукционов должна рассортировать поданные предложения в порядке предложения цены. Если цена нескольких предложений одинакова, указанные предложения должны быть отсортированы посредством случайной выборки в соответствии с алгоритмом, определенным платформой для аукционов до проведения аукциона.

Объем предложений цены должен суммироваться, начиная с самой высокой цены. Цена предложения, при которой сумма объема предложений цены соответствует или превышает объем квот, выставленных на аукцион, должна являться ценой расчетов на аукционе.

3. Все предложения цены, которые составляют сумму объема предложений цены, определенную в соответствии с параграфом 2 настоящего пункта, должны быть размещены по окончательной цене расчетов на аукционе.

4. В том случае, когда общий объем победивших предложений цены, определенный в соответствии с параграфом 2 настоящего пункта, превышает объем выставленных на аукцион квот, остающийся объем выставленных на аукцион квот распределяется тому участнику аукциона, который представил последнее предложение цены, составившее сумму объема предложений цены.

5. Если общий объем предложений цены, отсортированных в соответствии с параграфом 2 настоящего пункта, оказывается меньше объема выставленных на аукцион квот, платформа для аукционов отменяет аукцион.

6. Если цена расчетов на аукционе значительно ниже цены на вторичном рынке, превышающей в течение и непосредственно до открытия интервала для подачи предложений цены, с учетом краткосрочной волатильности цены квот в течение определенного периода, предшествующего аукциону, платформа для аукционов отменяет аукцион.

7. До начала аукциона платформа для аукционов должна определить методологию для применения параграфа 6 настоящего пункта после консультаций с соответствующим организатором аукциона.

В промежутке между двумя интервалами для подачи предложений цены на одной и той же платформе для аукционов данная платформа для аукционов может изменить методологию.

Соответствующая платформа для аукционов должна в максимальной степени учитывать заключение соответствующего организатора аукциона при наличии такового.

8. Если аукцион по квотам отменен, то объем таких квот должен быть распределен равномерно на следующие четыре аукциона, запланированных на той же платформе для аукционов.

2.7. Расчетно-финансовый центр направляет Организатору документацию с указанием ее стоимости не позднее 3 (трех) месяцев до планируемой даты проведения аукционных торгов для размещения на официальном интернет-ресурсе.

После получения документации Организатор в течение 3 (трех) рабочих дней объявляет дату проведения аукционных торгов.

2.8. Прием документов и регистрация заявителей в аукционных торгах производится Организатором в сроки, указанные в Графике, утвержденном уполномоченным органом.

2.9. Для регистрации в базе данных торговой системы заявитель обращается на официальный интернет-ресурс Организатора для прохождения онлайн регистрации и предоставляет Организатору в электронном виде документы, указанные в Графике.

2.10. Заявитель предоставляет расчетно-финансовому центру оригиналы документов по финансовому обеспечению заявки на участие в аукционных торгах не позднее чем за 2 (два) рабочих дня до даты начала аукционных торгов в соответствии с Главой 5 настоящего Регламента.

2.11. При предоставлении заявителем документов в соответствии с Графиком настоящего Регламента, заключение договора между заявителем и Организатором и оплате услуг Организатора, Организатор присваивает заявителю статус участника аукционных торгов.

2.12. Организатор прекращает прием документов от заявителей за 5 (пять) рабочих дней до даты начала аукционных торгов в соответствии с графиком проведения аукционных торгов, утвержденным уполномоченным органом.

2.13. Участник не позднее чем за 5 (пять) рабочих дней до начала аукционных торгов уведомляет Организатора об изменении реквизитов, списка сотрудников участника, имеющих доступ в торговую систему.

2.14. Пароль, предоставляющий право доступа к торговой системе, не подлежит передаче третьим лицам.

2.15. Тарифы на услуги Организатора устанавливаются в соответствие с законодательством Республики Казахстан и оплачиваются на основании договора, заключаемого между заявителем и организатором (далее – Договор).

2.16. Договор содержит:

1) предмет Договора, виды оказываемых Организатором услуг, сроки и порядок оплаты;

2) критерии и требования, предъявляемые к заявителю для участия в аукционных торгах и допуску к аукционным торгам;

3) методы проведения аукционных торгов;

4) ответственность участников договора за нарушение условий Договора.

2.17. В целях организации и проведения аукционных торгов Организатор:

1) обеспечивает работоспособность торговой системы по проведению аукционных торгов;

2) разрабатывает и утверждает методические указания по проведению аукционных торгов;

3) обеспечивает Участникам равные условия доступа к аукционным торгам;

4) проводит инструктаж сотрудников Участников по работе в торговой системе;

5) взаимодействует с уполномоченным органом и расчетно-финансовым центром по вопросам, связанным с организацией и проведением аукционных торгов;

6) публикует на официальном интернет - ресурсе Реестр победителей аукционных торгов.

2.18. Расчетно-финансовый центр создает конкурсную комиссию по рассмотрению заявок потенциальных поставщиков на участие в конкурсе, допуске и определению разработчика документации в соответствии с техническим заданием.

Глава ____. Квалификационные требования, предъявляемые к участникам аукционных торгов

3.2. Для участия в аукционных торгах Участники подтверждают квалификационные требования по правоспособности и платежеспособности путем предоставления следующих документов:

1) предоставления копии Устава;

2) предоставления копии справки о государственной регистрации/перерегистрации юридического лица;

3) предоставления копии решения соответствующего органа юридического лица о назначении первого руководителя;

4) предоставления доверенности на представителя (в случае, если представление интересов осуществляет не первый руководитель);

5) предоставления информации о реквизитах юридического лица (банковские реквизиты, адрес, контактные телефоны, электронный адрес);

6) внесения финансового обеспечения заявки на участие в аукционных торгах;

7) письмо-подтверждение об ознакомлении Участника с документацией, размещенной на интернет-ресурсе Организатора, для участников, принимающих участие в аукционных торгах с документацией.

3.3. Финансовое обеспечение заявки на участие в аукционных торгах в виде банковской гарантии или резервного аккредитива выпускается в пользу расчетно-финансового центра.

Глава ___. Содержание и порядок подачи заявки

4.1. Аукционные торги проводятся анонимно, дистанционно с использованием сети интернет, посредством интернет-ресурса торговой системы Организатора.

4.2. Аукционные торги проводятся в форме одностороннего аукциона.

4.3. Торговая сессия при проведении аукционных торгов проводится в сроки, устанавливаемые Организатором, и длится 30 (тридцать) минут.
При этом торговая сессия продлевается на 5 (пять) минут при поступлении заявки от участников аукционных торгов с ценой ниже, чем имеющееся минимальное предложение в течение пяти минут до завершения торговой сессии.

Общее время проведения торговой сессии с учетом возможных продлений, предусмотренных частью второй настоящего пункта, составляет не более 1 (одного) часа с момента открытия.

4.4. До открытия торговой сессии Организатор:

1) вносит в торговую систему информацию об объемах квот на парниковые газы, предельную аукционную цену и иную информацию в соответствии с Графиком, утвержденным уполномоченным органом;

2) вносит в торговую систему информацию о величинах финансового обеспечения заявок на участие в аукционных торгах, полученную от расчетно-финансового центра.

4.5. Процедура проведения торговой сессии включает в себя:

1) открытие Организатором торговой сессии;

2) подачу участниками заявок на участие в аукционных торгах в торговой системе;

3) закрытие Организатором торговой сессии;

4) подведение итогов аукционных торгов, включая определение аукционных цен;

5) формирование Организатором реестра победителей аукционных торгов и его опубликование на своем интернет-ресурсе.

4.6. В заявке на участие в аукционных торгах Участника содержатся следующие основные сведения:

1) наименование участника;

2) цена квоты на парниковые газы за одну тонну без НДС, указываемая в национальной валюте Республики Казахстан с числом цифр после разделительного знака не более двух;

4.7. Участники подают заявки на участие в аукционных торгах в торговую систему в течение торговой сессии, при этом цены, указываемые в заявках, не должны превышать величины соответствующих предельных аукционных цен.

4.8. Заявки на участие в аукционных торгах, поданные участниками в течение торговой сессии, с ценами, совпадающими с ценами в заявках на участие в аукционных торгах других участников, поданными в торговую систему, отклоняются.

4.9 Заявка Участника, поданная на участие в аукционных торгах в торговую систему, не подлежит удалению.

4.10. Участники по своему усмотрению, до окончания времени приема заявок на участие в аукционных торгах изменяют ранее поданную заявку путем подачи новой заявки. При этом, участники указывают цену в новой заявке ниже, чем в предыдущей, а объем ранее поданной заявки изменению не подлежит.

Шаг изменения цены не менее 5 (пять) тиын за 1 (одну) тонну.

4.11 Фиксация даты и времени подачи заявок на участие в аукционных торгах в торговой системе осуществляется Организатором с точностью до миллисекунд.

Глава ____. Виды финансового обеспечения заявки на участие в аукционе и условия их внесения и возврата

5.1. С целью гарантии исполнения обязательств, принятых участниками, а также обязательств, возникающих у победителей аукционных торгов, указанные лица вносят в порядке и на условиях, определенных настоящим Регламентом, финансовое обеспечение.

Информация о финансовом обеспечении заявки на участие в аукционных торгах является конфиденциальной и не подлежит разглашению.

5.2. Финансовое обеспечение должно быть свободно от прав требований третьих лиц, а также от других обязательств участника и (или) победителя аукционных торгов.

5.3. Деньги, полученные в результате оплаченного требования по банковской гарантии или резервному аккредитиву, зачисляются на специальный счет резервного фонда расчетно-финансового центра и (или) направляются расчетно-финансовым центром на подготовку документации.

5.4. Условия внесения и возврата финансового обеспечения определяются в соответствии с настоящей Главой.

5.5. Финансовое обеспечение заявки на участие в аукционных торгах предоставляется заявителями расчетно-финансовому центру и является гарантией того, что он, в случае определения его победителем аукционных торгов, на условиях и в сроки, предусмотренные настоящим Регламентом, заключит договор покупки с расчетно-финансовым центром и внесет финансовое обеспечение исполнения договора покупки.

5.6. Финансовое обеспечение исполнения условий договора покупки предоставляется победителями аукционных торгов расчетно-финансовому центру в течение 30 календарных дней после подписания договора покупки.

5.7. Финансовое обеспечение заявки на участие в аукционных торгах выпускается в пользу расчетно-финансового центра и предоставляется ему не позднее чем за 2 (два) рабочих дня до даты начала аукционных торгов.

5.8. Расчетно-финансовый центр направляет Организатору список заявителей, имеющих финансовое обеспечение, с указанием сумм за 2 (два) часа до начала аукционных торгов.

5.9. Заявитель выбирает один из следующих видов финансового обеспечения заявки на участие в аукционных торгах, выпускаемых по системе SWIFT:

1) банковская гарантия;

2) резервный аккредитив.

5.10 Финансовое обеспечение заявки на участие в аукционных торгах, внесенное заявителем в виде банковской гарантии или резервного аккредитива, возвращается (освобождается) путем направления расчетно-финансовым центром соответствующего письма в банк (банки) в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукционных торгов при наступлении одного из следующих случаев:

1) участник не стал победителем аукционных торгов в соответствии с итогами аукционных торгов;

2) победитель аукционных торгов заключил договор покупки и внес финансовое обеспечение исполнения условий договора покупки.

5.11. В случае если победитель аукционных торгов уклонился от заключения договора покупки и (или) не предоставил финансовое обеспечение исполнения условий договора покупки, расчетно-финансовый центр выставляет требование на оплату по соответствующей банковской гарантии или резервному аккредитиву.

5.12 Финансовое обеспечение оформляется на срок действия не менее 150 (ста пятидесяти) календарных дней с даты проведения аукционных торгов и является безотзывным.

5.13 Финансовое обеспечение исполняется (удерживается) банком при предоставлении следующих документов расчетно-финансовым центром:

1) заявление о неисполнении обязательств лицом – должником, оформленное на бумажном носителе, подписанное уполномоченным лицом расчетно-финансового центра, и заверенное оттиском печати расчетно-финансового центра;

2) требование на оплату с указанием суммы взыскания в соответствии с настоящими Правилами.

5.14. Все банковские комиссии и расходы, связанные с финансовым обеспечением, в том числе и Банка получателя (бенефициара), оплачивает лицо – должник.

5.15. Банковская гарантия или резервный аккредитив в качестве обеспечения заявки на участие в аукционных торгах предоставляется от банков-резидентов Республики Казахстан, долгосрочный кредитный рейтинг в иностранной валюте которых не ниже "B" по Standard&Poor’s или "B-" по Fitch или "B3" по Moody’sInvestorsService либо рейтинг родительской организации (которой принадлежит более 50% акций банка-резидента Республики Казахстан) не ниже уровня "BBB" по Standard&Poor’s или "BBB" по Fitch или "Baa2" по Moody’sInvestorsService.

При этом банковская гарантия или резервный аккредитив банков-нерезидентов Республики Казахстан должны быть подтверждены банками-резидентами путем выпуска гарантии под контр-обязательства нерезидентов.

Банки-нерезиденты Республики Казахстан, долгосрочный кредитный рейтинг в иностранной валюте, которых не ниже "BBB" по Standard&Poor’s, "BBB" по Fitch "Baa2" по Moody’sInvestorsService, могут выпускать банковскую гарантию или резервный аккредитив без выпуска соответствующих контр-обязательств.

Глава ___. Порядок подведения итогов и определение победителей

6.1. В течение торговой сессии участникам аукционных торгов без документации открыта следующая информация:

1) общая информация, характеризующая аукционные торги, указанная в Графике, утвержденном уполномоченным органом;

2) заявка на участие в аукционных торгах, поданная участником со всеми ее параметрами (цена, время подачи заявки);

3) наименьшая цена, указанная в поданных заявках на участие в аукционных торгах на продажу (без указания объемов).

6.2. В течение торговой сессии участникам аукционных торгов с документацией открыта следующая информация:

1) общая информация, характеризующая аукционные торги, указанная в Графике, утвержденном уполномоченным органом;

2) заявка на участие в аукционных торгах, поданная участником со всеми ее параметрами (цена, время подачи заявки);

3) заявки, поданные участниками торгов с указанием цены.

6.3. Организатор производит расчет цен при выполнении следующих условий:

1) количество участников, зарегистрированных и допущенных на соответствующие аукционные торги в торговой системе, не менее двух;

В случае невыполнения вышеуказанного условия, Организатор не производит расчет цен, закрывает торги до истечения времени закрытия торговой сессии и объявляет торги не состоявшимися.

6.4. Из заявок на участие в аукционных торгах Организатор составляет ранжированный список, сформированный в порядке возрастания указанных в них цен.

6.5 Определение предварительного списка победителей в аукционных торгах без документации осуществляется после окончания времени приема заявок на участие в аукционных торгах в торговую сессию, путем последовательного их отбора из ранжированного списка в порядке возрастания заявленных цен, до полного удовлетворения спроса.

6.6 Определение победителя в аукционных торгах с документацией осуществляется после окончания времени приема заявок на участие в аукционных торгах в торговую сессию, путем выбора одной заявки с наименьшей ценой.

6.7. По итогам проведенных аукционных торгов Организатор в течение 1 (одного) часа после закрытия торговой сессии отправляет Участникам в электронном виде уведомления об итогах прошедших аукционных торгов. Письменные уведомления направляются участникам не позднее 18-00 часов времени Нур-Султана следующего рабочего дня.

6.8. Реестр победителей аукционных торгов публикуется на веб-сайте Организатора в течение 1 (одного) часа после закрытия торговой сессии с указанием в каждой заявке следующей информации:

(a) личность участника торгов и участвует ли он в торгах от своего имени или от имени клиента;

(b) если участник торгов проводит торги от имени клиента, идентификационные данные клиента;

(c) объем заявки как количество квот по сумме, кратных 500 квот;

(d) цена в тенге каждой квоты, с точностью до двух знаков после запятой.

6.9. Передача документации расчетно-финансовым центром в собственность победителю аукционных торгов осуществляется путем заключения соответствующего договора купли-продажи.

Затраты на разработку документации, включая сопутствующие налоги, возмещаются (оплачиваются) победителем аукционных торгов с документацией расчетно-финансовому центру в течение 30 календарных дней с даты публикации соответствующего реестра победителей аукционных торгов.

6.10. Организатор не позднее 1 (одного) рабочего дня после закрытия торговой сессии формирует и направляет уполномоченному органу итоги проведенных аукционных торгов с расшифровкой порядка проведения аукционных торгов и указанием полной информации о всех поданных в торговую систему заявках и Реестр победителей аукционных торгов.

Глава ___. Заключительные положения

7.1. Проведение аукционных торгов может быть приостановлено на период до 30 минут, в случае наступления следующих обстоятельств:

1) технические неполадки на серверном оборудовании или сбои в электронной системе, приведшие к неработоспособности торговой системы;

2) технические неполадки оборудования или каналов связи сети Интернет, приведшие к невозможности доступа к торговой системе.

7.2. При приостановлении проведения аукционных торгов Организатор оперативно информирует участников через доступные технические средства связи о причине приостановления торгов с указанием времени, в течение которого процесс проведения аукционных торгов будет восстановлен.

7.3. Проведение аукционных торгов может быть отменено, в случае наступления следующих обстоятельств:

1) на устранение технических неполадок, требуется более 30 минут;

2) длительный (более двух часов) перерыв в электроснабжении торгового зала и (или) серверного оборудования торговой системы.

7.4. В случае отмены аукционных торгов по причинам повторные аукционные торги проводятся на следующий рабочий день после даты проведения аукционных торгов.

7.5. В случае если аукционные торги объявлены не состоявшимися по причинам, Организатор проводит их повторно во второй декаде последнего месяца следующего квартала не более одного раза.

7.6. Споры, возникающие в ходе организации и проведения аукционных торгов, разрешаются в порядке, установленном гражданским законодательством Республики Казахстан.

Приложение 1

Форма

График проведения аукционных торгов

Дата (месяц) торгов	Время проведения торгов (по времени города Нур-Султан)	Период приема документов для включения в реестр участников аукционных торгов	Объем квот на парниковые газы, тонн CO2	Величина предельной аукционной цены, тг /тонн CO2	Требуемая дата ввода в эксплуатацию, срок действия договора	Финансовое обеспечение заявки на участие в аукционных торгах из расчета на 1 тонн CO2 установлен-ной мощности проекта	Финансовое обеспечение исполнения условий договора покупки из расчета на 1 тонн CO2 установлен-ной мощности проекта	Наличие документации (имеется/ отсутствует)
1	2	3	4	5	6	7	8	9

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ТАБЛИЦА

предложений по внесению изменений в Экологический кодекс Республики Казахстан»

№ п/п	Структурный элемент	Действующая редакция	Предлагаемая редакция проекта	Обоснование
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Кодекс Республики Казахстан от 2 января 2021 года № 400-VI «Экологический кодекс Республики Казахстан»				
1.	**Пункт 4 статьи 286**	4. Углеродным бюджетом определяются объемы квотируемых **и неквотируемых** выбросов парниковых газов.	4. Углеродным бюджетом определяются объемы квотируемых выбросов парниковых газов.	Квотированию подлежит часть общенациональных выбросов РК, то есть часть страновых выбросов регулируется посредством выделения углеродных квот субъектам этих выбросов парниковых газов. В связи с тем, что в рамках углеродного бюджета подразумевается установление количественного объема допустимых выбросов парниковых газов (далее – ПГ), закрепление в рамках него объемов выбросов ПГ для неквотируемой части выбросов нецелесообразно.
2.	**Пункт 2 статьи 288**	2. Оператор системы торговли углеродными единицами осуществляет деятельность по: 1) формированию и ведению государственного углеродного кадастра;	2. Оператор системы торговли углеродными единицами осуществляет деятельность по: 1) формированию и ведению государственного углеродного кадастра;	Стремительное изменение международной климатической политики менят условия международной торговли и инвестиций, что создает существенные риски для развития экономики Казахстана. Необходимо на постоянной основе финансировать из государственного бюджета научно-консалтинговую деятельность по моделированию,

		2) осуществлению государственной инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов; 3) формированию и ведению государственного реестра углеродных единиц; 4) сопровождению реализации системы торговли углеродными единицами в Республике Казахстан; 5) продаже и покупке углеродных единиц. **6) отсутствует**	2) осуществлению государственной инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов; 3) формированию и ведению государственного реестра углеродных единиц; 4) сопровождению реализации системы торговли углеродными единицами в Республике Казахстан; 5) продаже и покупке углеродных едини; **6) моделированию, анализу и прогнозированию национальных выбросов парниковых газов для совершенствования и поддержки реализации системы торговли углеродными единицами и в целом государственной климатической политики без ущерба национальным экономическим интересам и стратегическим целям развития.**	анализу и прогнозированию выбросов парниковых газов в Казахстане для совершенствования государственной климатической политики без ущерба национальным экономическим интересам и стратегическим целям развития. Количество моделистов в Казахстане, имеющих навыки моделирования, связанные с декарбонизацией экономики, крайне ограничены. Необходимо создать условия для наращивания этого потенциала и постоянного вовлечения моделистов в такие исследования, чтобы Правительство РК могло опираться на результаты такого научного консалтинга в принятии стратегически важных решений. **Необходимость включения в данный перечень нового подпункта 6) связана с появлением у Казахстана новых задач в рамках Парижского соглашения – регулярное обновление национальных обязательств и отчетности, что не возможно выполнять без моделирования.** В Казахстане ни одна из подведомственных научно-консалтинговых организаций и коммерческих субъектов внутреннего рынка, кроме АО «Жасыл даму», не располагает необходимым набором инструментария (моделями) и **достаточными компетенциями для оказания высококвалифицированных услуг Правительству РК в этой сфере**.

				Подведомственная структура МЭГПР АО «Жасыл даму» готова вести это направление деятельности, если будет решен вопрос регулярного бюджетного финансирования услуг. АО «Жасыл даму» укрепило свои компетенции (в рамках донорских проектов GIZ научилось строить и использовать сложнейшие модели, которыми располагает), располагает лицензионными программными продуктами, которые позволяют использовать и развивать построенные модели. Нефинансирование данного мероприятия влечет угрозу невыполнения Казахстаном ранее заявленных обязательств, что может привести к выходу из Парижского соглашения с лишением доступа страны к международным инвестициям, донорской помощи развитых стран для целей декарбонизации экономики и оттоку прямых иностранных инвестиций.
3.	**Пункт 7 статьи 289**	7. Субъект квотирования вправе самостоятельно распределять имеющиеся у него единицы углеродной квоты между своими установками в пределах периода квотирования.	7. Субъект квотирования вправе самостоятельно распределять имеющиеся у него единицы углеродной квоты между своими установками в пределах периода квотирования **после проведения возврата единиц углеродной квоты в резерв Национального плана углеродных квот в соответствии с пунктом 8 статьи 295 настоящего**	С учетом необходимости проведения операций по изъятию углеродных квот в связи со снижением объема производства продукции квотируемой установки, необходимо указать, что трансакции по перераспределению единиц углеродной квоты возможно осуществлять после проведения процедуры изъятия.

			Кодекса.	
4.	**Пункт 8 статьи 289**	8. Субъект квотирования вправе осуществлять перенос непогашенных единиц углеродной квоты между отчетными периодами в пределах периода действия Национального плана углеродных квот.	8. Субъект квотирования вправе осуществлять перенос непогашенных единиц углеродной квоты между отчетными периодами в пределах периода действия Национального плана углеродных квот **в соответствии с правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.**	Уточняющая правка – субъекту квотирования потребуется написать заявление на перенос углеродных единиц оператору системы торговли углеродными единицами *В Правила государственного регулирования внести соответствующий пункт*
5.	**Пункт 6 статьи 290**	6. Объем резерва единиц углеродной квоты рассчитывается на основании среднего показателя прогнозируемого ежегодного темпа роста валового внутреннего национального продукта на соответствующий период согласно информации уполномоченного органа в области государственного планирования.	**Исключить**	Исключить либо внести пункт по разработке реального механизма резерва
6	**Новый пункт 12 статьи 290**	Отсутствует	**12. В случае, если в процессе эксплуатации квотируемой установки были осуществлены выбросы диоксида углерода менее двадцати тысяч тонн диоксида углерода в год, субъект квоирования вправе обратиться за**	Новый пункт по процедуре исключения установки из НПР, в случае непревышения 20 тысяч тонн CO2.

			исключением соответствующей установки из углеродного квотирования. В целях исключения из углеродного квотирования, субъект квотирования в течение десяти рабочих дней после заполнения электронной формы отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов, обращается в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды уведомляет оператора системы торговли углеродными единицами. Оператор системы торговли углеродными единицами рассматривает заполненную форму отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов в сроки, указанные в пункте 6 статьи 294 настоящего Кодекса. В случае регистрации отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов, оператор системы торговли углеродными единицами уведомляет уполномоченный орган в	

			области охраны окружающей среды. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды в течение трех рабочих дней направляет соответствующие уведомления субъекту квотирования и оператору системы торговли углеродными единицами с указанием субъекта квотирования, установки, подлежащей исключению из углеродного квотирования и неиспользованного объема квот. Неиспользованный объем квот указанной установки подлежит возврату в резерв Национального плана углеродных квот.	
7	**Пункт 4 статьи 291**	Для зачисления единиц углеродной квоты субъект квотирования открывает счет в государственном реестре углеродных единиц в соответствии с правилами ведения государственного реестра углеродных единиц, утвержденными уполномоченным органом в области охраны	**Исключить**	В Реестре счет открывается автоматически. *В Правила по ведению Государственного реестра включены соответствующие правки*

		окружающей среды.		
8	**Пункт 8 статьи 291**	8. Срок действия единиц углеродной квоты ограничивается **девяноста** рабочими днями после даты окончания срока представления отчетности по последнему отчетному году соответствующего Национального плана углеродных квот, на основании которого они были распределены.	8. Срок действия единиц углеродной квоты ограничивается **ста пятьюдесятью** рабочими днями после даты окончания срока представления отчетности по последнему отчетному году соответствующего Национального плана углеродных квот, на основании которого они были распределены.	Для предоставления возможности субъектами квотирования погашения их обязательств по количеству выбросов ПГ и приобретению необходимых углеродных единиц, целесообразно увеличить срок действия углеродных квот.
9	**Пункт 3 статьи 292**	3. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение **пяти** рабочих дней после регистрации верифицированного отчета об инвентаризации парниковых газов переводит погашенные единицы углеродной квоты со счета субъекта квотирования на счет погашения квот.	3. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение **пятнадцати** рабочих дней после регистрации верифицированного отчета об инвентаризации парниковых газов переводит погашенные единицы углеродной квоты со счета субъекта квотирования на счет погашения квот.	Практика правоприменения 2022 года выявила необходимость в увеличении срока для проведения операций по погашению углеродных квот с учетом необходимости проведения процедур изъятия до погашения.
10	**Пункт 2 статьи 293**	2. Субъект квотирования до первого апреля первого года действия Национального плана углеродных квот представляет валидированный план мониторинга в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.	2. Субъект квотирования до первого апреля первого года действия Национального плана углеродных квот **заполняет электронную форму плана мониторинга в государственном углеродном кадастре.**	Переход на электронную форму плана мониторинга

11	**Пункт 3 статьи 294**	3. Методики по расчету выбросов и поглощения парниковых газов разрабатываются и утверждаются уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.	3. Методики по расчету выбросов и поглощения парниковых газов разрабатываются и утверждаются уполномоченным органом в области охраны окружающей среды. **В случае отсутствия утвержденной методики, субъект квотирования вправе самостоятельно разработать методику и направить на согласование в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.**	В целях возможности разработки собственной методики
12	**Пункт 6 статьи 294**	6. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение двадцати рабочих дней со дня направления ему верифицированного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов рассматривает его на предмет соответствия утвержденной форме, наличия верификации, корректности расчетов выбросов парниковых газов и применения коэффициентов, использованных для расчета выбросов парниковых газов, и по результатам рассмотрения:	6. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение двадцати рабочих дней со дня направления ему верифицированного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов рассматривает его на предмет соответствия утвержденной форме, наличия верификации, корректности расчетов выбросов парниковых газов и применения коэффициентов, использованных для расчета выбросов парниковых газов, и по результатам рассмотрения: 1) регистрирует отчет об	В целях указания сроков при направлении на доработку отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов

		1) регистрирует отчет об инвентаризации выбросов парниковых газов в случае его соответствия требованиям абзаца первого настоящего пункта; 2) в случае несоответствия отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов требованиям абзаца первого настоящего пункта направляет его на доработку субъекту квотирования, а также уведомляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды для принятия мер в отношении аккредитованных органов по валидации и верификации.	инвентаризации выбросов парниковых газов в случае его соответствия требованиям абзаца первого настоящего пункта; 2) в случае несоответствия отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов требованиям абзаца первого настоящего пункта направляет его на доработку субъекту квотирования, а также уведомляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды для принятия мер в отношении аккредитованных органов по валидации и верификации; **3) субъект квотирования дорабатывает отчет** об инвентаризации выбросов парниковых газов **в течение десяти рабочих дней со дня направления отчета на доработку;** **4) оператор системы** торговли углеродными единицами **рассматривает доработанный отчет** об инвентаризации выбросов парниковых газов **в течение пяти рабочих ней после его**	

			представления. В случае выявления несоответствий согласно требованиям первого абзаца настоящего пункта, отчет об инвентаризации выбросов парниковых газов **направляется на доработку.**	
13	**Новый пункт 6-1 статьи 294**	Отсутствует	**В случае непредставления отчета** об инвентаризации выбросов парниковых газов **в срок, указанный в пункте 2 либо в подпункте 3) пункта 6 настоящей статьи, оператор системы** торговли углеродными единицами **блокирует счет субъекта квотирования и уведомляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды и субъекта квотирования о блокировании счета субъекта квотирования до представления отчета** об инвентаризации выбросов парниковых газов**.**	Условие блокирования счета при непредставлении отчета об инвентаризации парниковых газов
14	**Пункт 4 статьи 295**	4. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды рассматривает документы, представленные субъектом квотирования для получения дополнительной углеродной квоты, в	4. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды рассматривает документы, представленные субъектом квотирования **в соответствии с правилами государственного**	В целях утверждения механизма сбора заявок и выдачи дополнительного объема. *В правила государственного регулирования вносятся соответствующие правки*

		течение пятнадцати рабочих дней с момента их получения	**регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.**	
15	**Пункт 6 статьи 295**	6. В случаях представления неполного пакета документов и (или) их несоответствия требованиям пунктов 1, 2 и 3 настоящей статьи, уполномоченный орган в области охраны окружающей среды направляет их на доработку. После представления субъектом квотирования доработанных документов уполномоченный орган в области охраны окружающей среды рассматривает их в сроки, указанные в пункте 4 настоящей статьи.	6. В случаях представления неполного пакета документов и (или) их несоответствия требованиям пунктов 1, 2 и 3 настоящей статьи, уполномоченный орган в области охраны окружающей среды направляет их на доработку. После представления субъектом квотирования доработанных документов уполномоченный орган в области охраны окружающей среды рассматривает их в сроки, указанные в **правилах государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.**	В целях приведения в соответствие с правками п.4 настоящей статьи
16	**Пункт 1 статьи 298**	1. Под углеродным офсетом понимаются сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов, достигнутые в результате осуществления деятельности или видов деятельности **в любых** секторах экономики в Республике Казахстан,	Под углеродным офсетом понимаются сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов, достигнутые в результате осуществления деятельности или видов деятельности в секторах экономики в Республике Казахстан,	Правки в целях ограничения секторов экономики, введения условий дополнительности и ограничение установок до 2017 года

		направленных на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов.	направленных на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов. Углеродные офсеты в Республике Казахстан осуществляются на основах экологической целостности и должны представлять реальные, измеримые, дополнительные, перманентные, независимо проверенные и консервативно оцененные сокращения выбросов парниковых газов и (или) увеличения поглощения парниковых газов. К рассмотрению принимаются углеродные офсеты по проектам, осуществляемым с 1 января 2017 года.	
17	**Новый пункт статьи 298**	Отсутствует	**9. К углеродным офсетам, направленным на увеличение поглощения парниковых газов, относятся следующие виды деятельности: лесовосстановление, выращивание лесов, восстановление растительного покрова.**	Правка в целях конкретизации видов офсетов по увеличению поглощения парниковых газов

18	**Пункт 3 статьи 299**	3. Субъектами углеродного рынка являются: 1) субъекты квотирования; 2) физические и юридические лица, участвующие в реализации углеродных офсетов; 3) оператор системы торговли углеродными единицами. 4) **отсутствует**	3. Субъектами углеродного рынка являются: 1) субъекты квотирования; 2) физические и юридические лица, участвующие в реализации углеродных офсетов; 3) оператор системы торговли углеродными единицами; 4) **участники биржевой торговли в соответствии с законодательством Республики Казахстан.**	Предлагается расширить круг субъектов углеродного рынка РК для повышения его ликвидности.
19	**пункт 3 статьи 302**	3. Организацию и координацию функционирования государственной системы инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов осуществляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.	3. Организацию и координацию функционирования государственной системы инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов осуществляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды. **В целях функционирования государственной системы инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов**	Определение процедур функционирования системы государственной системы инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов

			создается Рабочая группа под председательством представителя уполномоченного органа в области охраны окружающей среды и состоит из представителей уполномоченного органа в области охраны окружающей среды, оператора системы торговли углеродными единицами, государственных органов и организаций, отвечающих за выполнение всех функций государственной системы инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов.	
20	**пункт 4 статьи 302**	4. Подготовку государственной инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов осуществляет оператор системы торговли углеродными единицами.	**По итогам ежегодного функционирования государственной инвентаризации оператор системы торговли углеродными единицами осуществляет подготовку Национального доклада о кадастре антропогенных выбросов из источников и абсорбции поглотителями парниковых газов, не регулируемых Монреальским протоколом и таблиц общего формата отчетности.**	Определение результата проведения государственной инвентаризации статуса Национального доклада и таблиц ОФО

21	**Пункт 1 статьи 304**	1. Валидация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения плана мониторинга, а также документации в рамках разработки **проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов.**	1. Валидация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения плана мониторинга, а также документации в рамках разработки **углеродных офсетов.**	Редакционная правка
22	**Пункт 2 статьи 304**	2. Верификация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения достоверности сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации **проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов.**	2. Верификация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения достоверности сведений, указанных в отчете об инвентаризации **выбросов** парниковых газов и в отчете о реализации **углеродных офсетов.**	Редакционные правки

23	**Пункт 7 статьи 304**	7. Валидация и верификация одного и того же **проекта по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов** не могут проводиться одним и тем же органом по валидации и верификации.	7. Валидация и верификация одного и того же **углеродного офсета** не могут проводиться одним и тем же органом по валидации и верификации.	Редакционная правка

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ТАБЛИЦА

предложений по внесению изменений в приказ Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 28 марта 2022 года № 91 «Об утверждении Правил государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов»

№ п/п	Структурный элемент	Действующая редакция	Предлагаемая редакция проекта	Обоснование
1	2	3	4	5
Приказ Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 28 марта 2022 года № 91 «Об утверждении Правил государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов»				
1	**Пункт 61 Правил**	61. Субъект квотирования вносит изменения в план мониторинга в следующих случаях: 1) изменение метода (уравнения) или параметров расчета выбросов от любой деятельности (источника); 2) добавление новой деятельности (источники), мониторинг которой отличается от валидированного плана мониторинга; 3) добавление топлива, мониторинг которого (данные и коэффициенты) не отражены в валидированном плане мониторинга; 4) данные, полученные в результате ранее применявшейся методологии	61. Субъект квотирования вносит изменения в план мониторинга в следующих случаях: 1) изменение метода (уравнения) или параметров расчета выбросов от любой деятельности (источника); 2) добавление новой деятельности (источники), мониторинг которой отличается от валидированного плана мониторинга; 3) добавление топлива, мониторинг которого (данные и коэффициенты) не отражены в валидированном плане мониторинга. **В случае добавления нового вида топлива, которое занимает менее 1 % от общего**	С учетом незначительности предусмотренных изменений в части влияния на объемы выбросов парниковых газов, нецелесообразно внесение изменений в план мониторинга, завалидированный ранее.

		мониторинга, были признаны неверными уполномоченным органом; 5) внедрение новых процедур, связанных с отбором и анализом проб или калибровкой измерительных приборов, если изменение этих процедур оказывает непосредственное влияние на точность данных о выбросах; 6) отзыв лицензии у органа, валидировавшего предыдущий план мониторинга; 7) улучшение точности отчетных данных субъекта квотирования или в ответ на заключение органа по валидации.	**баланса топлива, изменения в план мониторинга не вносятся**; 4) данные, полученные в результате ранее применявшейся методологии мониторинга, были признаны неверными уполномоченным органом; 5) внедрение новых процедур, связанных с отбором и анализом проб или калибровкой измерительных приборов, если изменение этих процедур оказывает непосредственное влияние на точность данных о выбросах; 6) отзыв лицензии у органа, валидировавшего предыдущий план мониторинга; 7) улучшение точности отчетных данных субъекта квотирования или в ответ на заключение органа по валидации.	
2	**Пункт 70 Правил**	70. Оператор системы в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня направления ему верифицированного отчета рассматривает его на предмет соответствия утвержденной форме, наличия верификации, корректности расчетов выбросов парниковых газов и применения коэффициентов, использованных для расчета выбросов	70. Оператор системы в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня направления ему верифицированного отчета рассматривает его на предмет соответствия утвержденной форме, наличия верификации, корректности расчетов выбросов парниковых газов и применения коэффициентов, использованных для расчета выбросов	Данные дополнения необходимы для устранения пробела касательно вопроса доработки отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов (далее – ПГ) субъектом квотирования.

		парниковых газов, и по результатам рассмотрения: 1) регистрирует верифицированный отчет в соответствии с абзацем первым настоящего пункта; 2) в случае несоответствия отчета в соответствии с абзацем первым настоящего пункта направляет его на доработку субъекту квотирования, а также уведомляет уполномоченный орган для принятия мер в отношении аккредитованных органов по валидации и верификации.	парниковых газов, и по результатам рассмотрения: 1) регистрирует верифицированный отчет в соответствии с абзацем первым настоящего пункта; 2) в случае несоответствия отчета в соответствии с абзацем первым настоящего пункта направляет его на доработку субъекту квотирования, а также уведомляет уполномоченный орган для принятия мер в отношении аккредитованных органов по валидации и верификации. **Субъект квотирования дорабатывает верифицированный отчет в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня направления отчета на доработку.** **Оператор системы рассматривает доработанный верифицированный отчет в течение 5 (пяти) рабочих ней после его представления. В случае выявления несоответствий, согласно требованиям первого абзаца настоящего пункта, отчет**	

			направляется на доработку.	
3	**Пункт 73 Правил**	73. Оператор системы уведомляет уполномоченный орган и субъекта квотирования о блокировании счета субъекта квотирования.	73. **В случае непредставления отчета в срок, указанный в пункте 68 либо в четвертом абзаце пункта 70 настоящих Правил**, оператор системы **блокирует счет субъекта квотирования** и уведомляет уполномоченный орган и субъекта квотирования о блокировании счета субъекта квотирования **до представления отчета.**	Уточнение нормы, условия блокирования счета субъекта квотирования при непредставлении отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов.
4	**Пункт 78 Правил**	78. Дополнительная углеродная квота выдается ежегодно на предыдущий отчетный год. Уполномоченный орган рассматривает документы, представленные субъектом квотирования для получения дополнительной углеродной квоты, в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней с момента **их получения.** **В случае отсутствия либо недостаточного объема углеродных единиц в Резерве, необходимого для выдачи дополнительного объема, выдача дополнительных углеродных квот осуществляется в течение 5 (пяти) рабочих дней после**	78. Дополнительная углеродная квота выдается ежегодно. **Уполномоченный орган собирает заявления на изменение углеродной квоты с учетом сроков, указанных в пунктах 75-76 настоящих Правил, ежегодно.** Уполномоченный орган рассматривает документы, представленные субъектом квотирования для получения дополнительной углеродной квоты, в течение пятнадцати рабочих дней **с момента даты окончания получения заявлений.**	Данные изменения необходимы во избежание возможных случаев получения всей доступной части углеродных квот из резерва Национального плана углеродных квот, к примеру, одним крупным предприятием. Предлагается предусмотреть подобное распределение дополнительной углеродной квоты в равном процентном соотношении всем заявителям.

		процедуры изъятия, указанной в пунктах 89, 90 и 91 настоящих Правил.	**Исходя из объема резерва, определенного по каждому году действия Национального плана, и объемов дополнительных углеродных квот согласно заявлениям от операторов установок, уполномоченный орган определяет объем дополнительной углеродной квоты, подлежащей бесплатной выдаче в равном процентном соотношении для каждой установки.**	
5	**Новый пункт 87-1 Правил**	**Отсутствует**	**87-1. Субъект квотирования вправе самостоятельно распределять имеющиеся у него единицы углеродной квоты между своими установками в пределах периода квотирования.** **Самостоятельное распределение между своими установками субъект квотирования осуществляет после проведения процедуры изъятия, указанной в пунктах 89, 90, 91 настоящих Правил.** **Для целей перераспределения единиц углеродной квоты субъект квотирования обращается к**	Уточнение о том, что операции перераспределения углеродных квот между установками возможны после проведения процедуры изъятия углеродных квот в связи со снижением объемов производства продукции.

			Оператору системы посредством заявления в произвольном виде.	
6	**Новый пункт 87-2 Правил**	**Отсутствует**	**87-2. Субъект квотирования для целей переноса непогашенных углеродных единиц между отчетными периодами в соответствии с пунктом 8 статьи 289 Кодекса, обращается к Оператору системы посредством заявления в произвольном виде.**	Уточнение касательно порядка проведения процедуры переноса непогашенных углеродных единиц.
7	**Пункт 92 Правил**	92. Погашение углеродных квот осуществляется ежегодно путем изъятия из обращения (списания) углеродных единиц Национального плана согласно верифицированному отчету в Реестре.	92. Погашение углеродных квот осуществляется ежегодно путем изъятия из обращения (списания) углеродных единиц Национального плана согласно верифицированному отчету в Реестре. **Оператор системы торговли углеродными единицами в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней после регистрации верифицированного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов переводит погашенные единицы углеродной квоты со счета субъекта квотирования на счет погашения квот.**	Уточнение порядка проведения процедуры погашения квот оператором системы торговли углеродными единицами.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ТАБЛИЦА

предложений по внесению изменений в приказ Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 14 июля 2021 года № 251 «Об утверждении Правил формирования и ведения государственного реестра углеродных единиц»

№ п/п	Структурный элемент	Действующая редакция	Предлагаемая редакция проекта	Обоснование
1	2	3	4	5
Приказ Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 14 июля 2021 года № 251 «Об утверждении Правил формирования и ведения государственного реестра углеродных единиц»				
8	**Пункт 13 Правил**	13. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение трех рабочих дней после вступления в силу Национального плана **направляет оператору установки в произвольной форме уведомление о необходимости предоставления следующих документов для открытия счета оператору установки:** **1) заявление в произвольной форме с указанием ИИН для физического лица или с указанием БИН для юридического лица;** **2) доверенность от оператора**	13. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение трех рабочих дней после вступления в силу Национального плана **открывает счет субъекту квотирования на основе реквизитов для юридического лица и индивидуального предпринимателя**.	Уточнение порядка открытия счетов субъектам квотирования в государственном реестре углеродных единиц.

		установки на его представителей, уполномоченных на ведение счета государственного реестра с указанием ИИН представителей.		
9	**Пункт 14 Правил**	14. Оператор системы торговли углеродными единицами **открывает счет оператору установки на основе полученных документов, указанных в пункте 13 настоящих Правил и** производит передачу единиц квот со счета введения в обращение единиц углеродной квоты на счет оператора установки в течение трех рабочих дней **после предоставления оператором документов, указанных в пункте 13 настоящих Правил.**	14. Оператор системы торговли углеродными единицами производит передачу единиц квот со счета введения в обращение единиц углеродной квоты на счет оператора установки в течение трех рабочих дней **после открытия счета в государственном реестре.**	Уточнение с учетом вышеприведенного изменения.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ТАБЛИЦА

предложений по внесению изменений в приказ и.о. Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 5 ноября 2021 года № 455 «Об утверждении Правил одобрения углеродного офсета и предоставления офсетных единиц»

№ п/п	Структурный элемент	Действующая редакция	Предлагаемая редакция проекта	Обоснование
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Приказ и.о. Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 5 ноября 2021 года № 455 «Об утверждении Правил одобрения углеродного офсета и предоставления офсетных единиц»				
10	**Пункт 5 Правил**	5. В целях исключения двойного учета сокращений выбросов парниковых газов или увеличения поглощения парниковых газов по каждой отдельной установке, не осуществляется одновременно более одного углеродного офсета, направленного на снижение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощения парниковых газов.	5. В целях исключения двойного учета сокращений выбросов парниковых газов или увеличения поглощения парниковых газов по каждой отдельной установке, не осуществляется одновременно более одного углеродного офсета, направленного на снижение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощения парниковых газов. **В случае использования источников выбросов парниковых газов при реализации углеродного офсета, направленного на увеличение поглощения парниковых газов, при поглощении учитываются выбросы от источников.**	Уточнение с целью более правильной оценки общего уровня баланса парниковых газов в углеродных офсетах, направленных на увеличение поглощения парниковых газов

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ТАБЛИЦА

предложений по внесению изменений в приказ и.о. Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 19 июля 2021 года № 260 «Об утверждении перечня бенчмарков в регулируемых секторах экономики»

<table>
<tr><th>№ п/п</th><th>Структурный элемент</th><th>Действующая редакция</th><th>Предлагаемая редакция проекта</th><th>Обоснование</th></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr>
<tr><td colspan="5">Приказ и.о. Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 19 июля 2021 года № 260 «Об утверждении перечня бенчмарков в регулируемых секторах экономики»</td></tr>
<tr><td>11</td><td>№ 51 Перечня</td><td>Перечень бенчмарков в регулируемых секторах экономики
<table>
<tr><td>№</td><td>Продукция</td><td>Единица измерения продукции</td><td>Удельный коэффициент выбросов парниковых газов на единицу продукции</td></tr>
<tr><td>51</td><td>Уголь (добыча)</td><td>тСО2/тонн</td><td>0,062</td></tr>
</table></td><td>Перечень бенчмарков в регулируемых секторах экономики
<table>
<tr><td>№</td><td>Продукция</td><td>Единица измерения продукции</td><td>Удельный коэффициент выбросов парниковых газов на единицу продукции</td></tr>
<tr><td>51</td><td>Уголь (добыча)</td><td>тСО2/тонн</td><td>0,007</td></tr>
</table></td><td>В связи с пересмотром методики расчета выбросов парниковых газов одного из субъектов квотирования возникла необходимость актуализировать бенчмарк по добыче угля, который будет отражать реальные текущие данные соответствующих субъектов квотирования.</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Новые № 53 - 61</td><td>Отсутствует</td><td>Перечень бенчмарков в регулируемых секторах экономики
<table>
<tr><td>№</td><td>Продукция</td><td>Единица измерен</td><td>Удельный коэффици</td></tr>
</table></td><td>В связи с появлением новых субъектов квотирования, не охваченных системой квотирования ранее, возникла необходимость</td></tr>
</table>

	Перечня				ия продукции	ент выбросов парниковых газов на единицу продукции	разработать бенчмарки для видов продукции, не предусмотренных действующим Перечнем бенчмарков, производимых данными субъектами квотирования.
			53	**Сухие строительные смеси**	**тСО2/тонн**	**0,005**	
			54	**Добавка сухая активная для производства комбикормов**	**тСО2/тонн**	**0,417**	
			55	**Электродная продукция**	**тСО2/тонн**	**0,176**	
			56	**Газокальцинированный антрацит**	**тСО2/тонн**	**0,120**	
			57	**Чугун (тверды**	**тСО2/тонн**	**1,350**	

				й)			
			58	**Водород**	**тСО2/тонн**	**10,974**	
			59	**Окись хрома пигментная из гидроокиси хрома**	**тСО2/тонн**	**3,128**	
			60	**Сушеный концентрат**	**тСО2/тонн**	**0,013**	
			61	**Гипсовый продукт (шлам)**	**тСО2/тонн**	**0,486**	

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ТАБЛИЦА

предложений по внесению изменений в приказ Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 14 января 2022 года № 12 «Об утверждении Правил проведения валидации и верификации»

№ п/п	Структурный элемент	Действующая редакция	Предлагаемая редакция проекта	Обоснование
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Приказ Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 14 января 2022 года № 12 «Об утверждении Правил проведения валидации и верификации»				
13	**Пункт 1 Правил**	1. Настоящие Правила проведения валидации и верификации (далее – Правила) разработаны в соответствии с пунктом 8 статьи 304 Экологического кодекса Республики Казахстан и направлены на обеспечение процедур валидации плана мониторинга, документации по **проекту по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов**, верификации и подтверждения достоверности отчета об инвентаризации парниковых газов и отчета о реализации **проекта по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов.**	1. Настоящие Правила проведения валидации и верификации (далее – Правила) разработаны в соответствии с пунктом 8 статьи 304 Экологического кодекса Республики Казахстан и направлены на обеспечение процедур валидации плана мониторинга, документации по **углеродному офсету,** верификации и подтверждения достоверности отчета об инвентаризации парниковых газов и отчета о реализации **углеродного офсета.**	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.

14	**Пп. 5) пункта 2 Правил**	5) система контроля – комплекс мероприятий, включая их непрерывное управление, которые установлены, задокументированы, внедрены, поддерживаются в рабочем состоянии и с помощью которых улучшается система контроля для обеспечения ежегодного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов или отчета о реализации **офсетного проекта** на основе результатов данных о деятельности, исключая при этом какие-либо упущения и в соответствии с планом мониторинга, настоящими Правилами и Экологическим кодексом Республики Казахстан;	5) система контроля – комплекс мероприятий, включая их непрерывное управление, которые установлены, задокументированы, внедрены, поддерживаются в рабочем состоянии и с помощью которых улучшается система контроля для обеспечения ежегодного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов или отчета о реализации **углеродного офсета** на основе результатов данных о деятельности, исключая при этом какие-либо упущения и в соответствии с планом мониторинга, настоящими Правилами и Экологическим кодексом Республики Казахстан;	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.
15	**пп. 7) пункта 2 Правил**	7) искажение – ошибки, упущения, недостоверная или неправильная информация в отчете об инвентаризации парниковых газов или в отчете о реализации **проекта по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов;**	7) искажение – ошибки, упущения, недостоверная или неправильная информация в отчете об инвентаризации парниковых газов или в отчете о реализации **углеродного офсета;**	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.
16	**пп. 8) пункта**	8) валидация – систематический, независимый и документально	8) валидация – систематический, независимый и документально	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно

	2 Правил	оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения плана мониторинга, а также документации в рамках разработки **проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов;**	оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения плана мониторинга, а также документации в рамках разработки **углеродных офсетов;**	Экологическому кодексу РК.
17	**Пп. 10) пункта 2 Правил**	10) верификация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения достоверности сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации **проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов.;**	10) верификация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения достоверности сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации **углеродных офсетов;**	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.
18	**Пп. 11) пункта 2 Правил**	11) внутренняя документация по верификации – вся внутренняя документация, которую орган по валидации и верификации собрал для	11) внутренняя документация по верификации – вся внутренняя документация, которую орган по валидации и верификации собрал для	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.

		регистрации всех документальных подтверждений и обоснований деятельности, проверки отчета об инвентаризации парниковых газов или отчета о реализации **проекта по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов;**	регистрации всех документальных подтверждений и обоснований деятельности, проверки отчета об инвентаризации парниковых газов или отчета о реализации **углеродного офсета;**	
19	**Пп. 18) пункта 2 Правил**	18) **проект по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов** – деятельность или виды деятельности, направленные на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощения парниковых газов, осуществляемые в любых секторах экономики в Республике Казахстан и изменяющие условия, идентифицированные в базовом сценарии (углеродный офсет);	18) **углеродный офсет** – деятельность или виды деятельности, направленные на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощения парниковых газов, осуществляемые в любых секторах экономики в Республике Казахстан и изменяющие условия, идентифицированные в базовом сценарии (углеродный офсет);	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.
20	**Пп. 29) пункта 2 Правил**	29) технический эксперт – лицо, которое предоставляет подробные знания и экспертные заключения по конкретному предмету, необходимые для осуществления валидационной или верификационной деятельности в случае оценки отчета об инвентаризации парниковых газов	29) технический эксперт – лицо, которое предоставляет подробные знания и экспертные заключения по конкретному предмету, необходимые для осуществления валидационной или верификационной деятельности в случае оценки отчета об инвентаризации парниковых газов	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.

		субъекта квотирования или отчета о реализации **проекта по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов**, а также для осуществления аккредитации в случае проведения аккредитации органов по валидации и верификации;	субъекта квотирования или отчета о реализации **углеродного офсета**, а также для осуществления аккредитации в случае проведения аккредитации органов по валидации и верификации;	
21	**Пп. 3) пункта 6 Правил**	3) оценка наличия у органа по валидации и верификации компетенции, персонала и ресурсов, необходимых для подбора группы по валидации или верификации, способной провести аудит всего комплекса установки или **проекта по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов**, а также успешно завершить валидацию или верификацию в требуемые сроки;	3) оценка наличия у органа по валидации и верификации компетенции, персонала и ресурсов, необходимых для подбора группы по валидации или верификации, способной провести аудит всего комплекса установки или **углеродного офсета,** а также успешно завершить валидацию или верификацию в требуемые сроки;	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.
22	**Пункт 12 Правил**	12. Валидация осуществляется при проведении работ по подтверждению плана мониторинга, а также документации в рамках разработки **проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов.**	12. Валидация осуществляется при проведении работ по подтверждению плана мониторинга, а также документации в рамках разработки **углеродных офсетов**.	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно Экологическому кодексу РК.
23	**Пункт 35**	35. Верификация проводится с целью подтверждения достоверности	35. Верификация проводится с целью подтверждения достоверности	Редакционная правка с применением корректного термина «углеродный офсет» согласно

	Правил	сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации **проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов;**	сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации **углеродных офсетов;**	Экологическому кодексу РК.

РАЗДЕЛ 18. КЛИМАТ И ОЗОНОВЫЙ СЛОЙ АТМОСФЕРЫ

Глава 20. ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ В СФЕРЕ ВЫБРОСОВ И ПОГЛОЩЕНИЙ ПАРНИКОВЫХ ГАЗОВ

Статья 281. Парниковые газы

1. Под парниковыми газами понимаются составляющие атмосферу Земли газообразные вещества (химические соединения) как природного, так и антропогенного происхождения, которые способны поглощать или отражать инфракрасное излучение.

2. Действие настоящего Кодекса распространяется на следующие виды парниковых газов:

1) диоксид углерода (CO2);

2) метан (CH4);

3) закись азота (N2O);

4) гидрофторуглероды (ГФУ);

5) перфторуглероды (ПФУ);

6) гексафторид серы (SF6);

7) иные вещества, определенные уполномоченным органом в области охраны окружающей среды в соответствии с пунктом 3 настоящей статьи.

3. Определение уполномоченным органом в области охраны окружающей среды отдельных веществ в качестве парниковых газов осуществляется в случае вступления в силу международных обязательств Республики Казахстан, требующих принятия мер по государственному регулированию в сфере выбросов и поглощений парниковых газов в отношении таких веществ.

Статья 282. Выбросы и поглощения парниковых газов

1. Под выбросами парниковых газов понимается высвобождение парниковых газов в атмосферу в результате антропогенных процессов.

2. Под поглощением парниковых газов понимается абсорбция (удаление) парникового газа из атмосферы, происходящая (происходящее) в результате осуществления любого природного процесса или вида деятельности.

3. Объемы выбросов и поглощений парниковых газов измеряются и рассчитываются в тоннах эквивалента диоксида углерода.

Под тонной эквивалента диоксида углерода понимается одна метрическая тонна диоксида углерода или масса иного парникового газа, эквивалентная по потенциалу глобального потепления одной метрической тонне диоксида углерода.

Потенциалы глобального потепления определяются уполномоченным органом в области охраны окружающей среды в соответствии с положениями международных договоров Республики Казахстан в области изменения климата.

Статья 283. Национальные вклады Республики Казахстан в глобальное реагирование на изменение климата

1. Республика Казахстан ставит своей целью обеспечение снижения к 31 декабря 2030 года углеродного баланса Республики Казахстан не менее чем на пятнадцать процентов от уровня углеродного баланса 1990 года.

Углеродный баланс Республики Казахстан определяется как объем фактических выбросов парниковых газов за минусом объема фактических поглощений парниковых газов за установленный период.

Указанная в части первой настоящего пункта цель является определяемым на национальном уровне вкладом Республики Казахстан в глобальное реагирование на изменение климата (далее – национальный вклад).

2. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды разрабатывает последующие национальные вклады Республики Казахстан в соответствии с международными договорами, ратифицированными Республикой Казахстан.

Последующие национальные вклады Республики Казахстан утверждаются Правительством Республики Казахстан.

3. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды является рабочим органом по реализации международных договоров

Республики Казахстан в области изменения климата и осуществляет государственное регулирование в сфере выбросов и поглощений парниковых газов в соответствии с настоящим Кодексом в целях обеспечения достижения национальных вкладов Республики Казахстан, определенных в соответствии с настоящим Кодексом.

4. Государственные органы и должностные лица Республики Казахстан в пределах своей компетенции обязаны предпринимать действия, направленные на обеспечение выполнения национальных вкладов Республики Казахстан.

Статья 284. Государственное регулирование в сфере выбросов и поглощений парниковых газов

1. Под государственным регулированием в сфере выбросов и поглощений парниковых газов понимается деятельность государства, направленная на создание условий для сокращения выбросов и увеличения поглощений парниковых газов с учетом необходимости обеспечения устойчивого развития Республики Казахстан и выполнения ее международных обязательств.

2. Государственное регулирование в сфере выбросов и поглощений парниковых газов осуществляется посредством:

1) применения инструментов государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов в соответствии с настоящим Кодексом;

2) установления рыночного механизма торговли углеродными единицами.

3. Государственное регулирование в сфере выбросов и поглощений парниковых газов осуществляется в соответствии с настоящим Кодексом и правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов, утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

Статья 285. Инструменты государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов

Государственное регулирование в сфере выбросов и поглощений парниковых газов осуществляется с использованием следующих инструментов:

1) установление углеродного бюджета;

2) углеродное квотирование;

3) администрирование операторов установок.

Статья 286. Углеродный бюджет

1. Под углеродным бюджетом понимается установленный в порядке, предусмотренном настоящим Кодексом, предельно допустимый объем для углеродного баланса Республики Казахстан на период углеродного бюджетирования.

2. Углеродный баланс Республики Казахстан за период углеродного бюджетирования не должен превышать установленный в отношении такого периода углеродный бюджет.

3. Период углеродного бюджетирования составляет пять последовательных календарных лет.

4. Углеродным бюджетом определяются объемы квотируемых и неквотируемых выбросов парниковых газов.

5. Углеродный бюджет разрабатывается и утверждается уполномоченным органом в области охраны окружающей среды для каждого последовательного периода углеродного бюджетирования не позднее чем за шесть месяцев до начала соответствующего периода углеродного бюджетирования.

6. Углеродный бюджет разрабатывается с учетом необходимости соблюдения национальных вкладов в соответствии с международными договорами Республики Казахстан таким образом, чтобы:

1) для периода углеродного бюджетирования с 2021 по 2025 годы углеродный бюджет для 2021 года был не менее чем на 1,5 процента ниже уровня углеродного баланса 1990 года, в последующие годы – сокращался не менее чем на 1,5 процента ежегодно от уровня углеродного бюджета предыдущего года;

2) для периода углеродного бюджетирования с 2026 по 2030 годы углеродный бюджет для каждого календарного года сокращался не менее чем на 1,5 процента от уровня углеродного бюджета предыдущего года;

3) для дальнейших периодов углеродного бюджетирования углеродный бюджет для каждого календарного года был не менее чем на пятнадцать процентов ниже уровня углеродного баланса 1990 года.

Статья 287. Объекты государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов

1. Предусмотренные настоящим Кодексом инструменты государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов применяются к установкам, выбросы парниковых газов которых превышают соответствующие пороговые значения, установленные настоящим разделом.

2. Под установкой понимается стационарный источник выбросов парниковых газов или несколько стационарных источников выбросов парниковых газов, связанных между собой единым технологическим процессом и размещенных на одной промышленной площадке.

Стационарным признается источник выбросов парниковых газов, который не может быть перемещен без его демонтажа и постоянное местоположение которого может быть определено с применением единой государственной системы координат или который может быть перемещен посредством транспортного или иного передвижного средства, но требует неподвижного (стационарного) относительно земной поверхности положения в процессе его эксплуатации.

3. Под оператором установки в настоящем Кодексе понимается физическое или юридическое лицо, в собственности или ином законном пользовании которого находится установка.

Статья 288. Оператор системы торговли углеродными единицами

1. Оператором системы торговли углеродными единицами является подведомственная организация по регулированию выбросов парниковых газов уполномоченного органа в области охраны окружающей среды, обеспечивающая техническое и экспертное сопровождение государственного регулирования и международного сотрудничества в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

2. Оператор системы торговли углеродными единицами осуществляет деятельность по:

1) формированию и ведению государственного углеродного кадастра;

2) осуществлению государственной инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов;

3) формированию и ведению государственного реестра углеродных единиц;

4) сопровождению реализации системы торговли углеродными единицами в Республике Казахстан;

5) продаже и покупке углеродных единиц.

Статья 289. Углеродное квотирование

1. Под углеродным квотированием понимаются установление государством на период углеродного бюджетирования количественного ограничения совокупного объема квотируемых выбросов парниковых газов, осуществляемых квотируемыми установками в секторах экономики, указанных в пункте 2 настоящей статьи, и распределение углеродных квот субъектам квотирования в соответствии с настоящим Кодексом.

Под квотируемыми выбросами парниковых газов понимаются выбросы диоксида углерода.

2. Углеродному квотированию подлежат электроэнергетическая, нефтегазовая, горнодобывающая, металлургическая и химическая промышленность, а также обрабатывающая промышленность в части производства цемента, извести, гипса и кирпича (далее – регулируемые секторы экономики).

3. Квотируемой установкой признается установка, объем квотируемых выбросов парниковых газов которой превышает двадцать тысяч тонн диоксида углерода в год в регулируемых секторах экономики.

Субъектом квотирования признается оператор квотируемой установки.

4. Под углеродной квотой понимается количественный объем квотируемых выбросов парниковых газов, установленный для квотируемой установки на период действия Национального плана углеродных квот в соответствии с пунктом 4 статьи 290 настоящего Кодекса и зачисленный на соответствующий счет оператора квотируемой установки в государственном реестре углеродных единиц.

Углеродная квота формируется путем распределения единиц углеродной квоты между субъектами квотирования, а также за счет приобретения ими углеродных единиц на углеродном рынке.

5. Под единицей углеродной квоты понимается углеродная единица, применяемая для исчисления объема углеродной квоты.

6. Запрещается эксплуатация квотируемой установки субъектом квотирования без получения углеродных квот.

7. Субъект квотирования вправе самостоятельно распределять имеющиеся у него единицы углеродной квоты между своими установками в пределах периода квотирования.

8. Субъект квотирования вправе осуществлять перенос непогашенных единиц углеродной квоты между отчетными периодами в пределах периода действия Национального плана углеродных квот.

9. Субъект квотирования вправе продать или купить единицы углеродной квоты, за исключением единиц, полученных в соответствии с пунктом 8 статьи 295 настоящего Кодекса.

10. Углеродное квотирование осуществляется в соответствии с настоящим Кодексом и правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

11. В случае превышения установленной углеродной квоты субъект квотирования вправе компенсировать недостаток в углеродной квоте приобретенными углеродными единицами, дополнительной углеродной квотой и (или) офсетными единицами.

Запрещается осуществление квотируемой установкой квотируемых выбросов парниковых газов в объеме, превышающем количество углеродных единиц, имеющихся на соответствующем счете оператора квотируемой установки в государственном реестре углеродных единиц.

Статья 290. Национальный план углеродных квот

1. Национальный план углеродных квот является документом, устанавливающим общее количество единиц углеродной квоты, подлежащих распределению между субъектами квотирования по регулируемым секторам экономики, а также объем резерва единиц углеродной квоты.

2. Национальный план углеродных квот разрабатывается и утверждается уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

3. Период действия Национального плана углеродных квот должен соответствовать периоду углеродного бюджетирования.

Отчетным периодом Национального плана углеродных квот является один календарный год.

4. Общее количество единиц углеродной квоты, подлежащих бесплатному распределению между субъектами квотирования по

регулируемым секторам экономики, рассчитывается в соответствии с правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

5. В категорию резерва Национального плана углеродных квот включаются углеродные единицы в целях:

1) бесплатного распределения единиц углеродной квоты для новых квотируемых установок, вводимых в эксплуатацию в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

2) бесплатного распределения единиц углеродной квоты для ранее не учтенных квотируемых установок, выявленных в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

3) бесплатного распределения дополнительных единиц углеродной квоты в случае увеличения мощности квотируемых установок в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

4) бесплатного распределения единиц углеродной квоты для установок субъектов администрирования, переходящих в категорию квотируемых установок в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

5) продажи единиц углеродной квоты на условиях аукциона.

6. Объем резерва единиц углеродной квоты рассчитывается на основании среднего показателя прогнозируемого ежегодного темпа роста валового внутреннего национального продукта на соответствующий период согласно информации уполномоченного органа в области государственного планирования.

7. Управление резервом Национального плана углеродных квот осуществляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.

8. Установка субъектов администрирования включается в категорию квотируемых установок на основании верифицированного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов, подтверждающего, что выбросы установки превышают двадцать тысяч тонн диоксида углерода в год.

Установка, указанная в части первой настоящего пункта, подлежит углеродному квотированию с 1 января года, следующего за годом

представления соответствующего верифицированного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов.

9. Вводимая в эксплуатацию новая квотируемая установка подлежит углеродному квотированию с 1 января года, следующего за годом введения ее в эксплуатацию.

10. Углеродные единицы, включенные в категорию резерва, указанную в соответствии с подпунктом 5) пункта 5 настоящей статьи, передаются оператору системы торговли углеродными единицами для организации их продажи на условиях аукциона.

11. Средства от продажи углеродных единиц из резерва поступают на счет оператора системы торговли углеродными единицами для финансирования мероприятий, программ и проектов по регулированию выбросов и поглощений парниковых газов.

Статья 291. Распределение единиц углеродной квоты

1. Распределение единиц углеродной квоты среди субъектов квотирования осуществляется на условиях их бесплатного распределения и продажи посредством аукциона в пределах объемов, определенных Национальным планом углеродных квот.

2. Количество единиц углеродной квоты для квотируемых установок, подлежащее бесплатному распределению, рассчитывается путем применения бенчмарков в соответствии с правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

Под бенчмарком понимается удельный объем выбросов квотируемых парниковых газов на единицу продукции.

Перечень бенчмарков в регулируемых секторах экономики разрабатывается и утверждается уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

3. Распределение единиц углеродной квоты посредством их продажи на условиях аукциона осуществляется в соответствии со статьей 299 настоящего Кодекса.

4. Для зачисления единиц углеродной квоты субъект квотирования открывает счет в государственном реестре углеродных единиц в соответствии с правилами ведения государственного реестра углеродных единиц, утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

5. Углеродная квота зачисляется на соответствующий счет оператора квотируемой установки в государственном реестре углеродных единиц в течение десяти рабочих дней со дня утверждения Национального плана углеродных квот.

6. Единицы углеродной квоты в пределах действия Национального плана углеродных квот могут переноситься с одного отчетного периода на другой.

7. Неиспользованные (непогашенные) единицы углеродной квоты не переносятся в следующий Национальный план углеродных квот.

8. Срок действия единиц углеродной квоты ограничивается девяноста рабочими днями после даты окончания срока представления отчетности по последнему отчетному году соответствующего Национального плана углеродных квот, на основании которого они были распределены.

Статья 292. Погашение углеродных единиц

1. Под погашением углеродных единиц понимается изъятие из обращения углеродных единиц путем их списания с соответствующего счета субъекта квотирования и зачисления на счет погашения квот в государственном реестре углеродных единиц.

2. Погашение углеродных единиц осуществляется ежегодно в размере, равном произведенным квотируемой установкой фактическим квотируемым выбросам парниковых газов, которые определяются согласно зарегистрированному верифицированному отчету об инвентаризации выбросов парниковых газов за отчетный год.

3. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение пяти рабочих дней после регистрации верифицированного отчета об инвентаризации парниковых газов переводит погашенные единицы углеродной квоты со счета субъекта квотирования на счет погашения квот.

Статья 293. Мониторинг выбросов парниковых газов квотируемых установок

1. Субъект квотирования разрабатывает обязательный для исполнения план мониторинга выбросов парниковых газов квотируемой установки (далее – план мониторинга) на период действия Национального плана углеродных квот.

2. Субъект квотирования до первого апреля первого года действия Национального плана углеродных квот представляет валидированный план

мониторинга в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.

В случае непредставления плана мониторинга в установленный частью первой настоящего пункта срок счет субъекта квотирования в государственном реестре углеродных единиц в течение пяти рабочих дней подлежит блокированию до представления требуемых документов.

3. Мониторинг выбросов парниковых газов квотируемой установки осуществляется в соответствии с правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

4. Форма плана мониторинга устанавливается правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

Статья 294. Инвентаризация выбросов парниковых газов квотируемых установок

1. Под инвентаризацией выбросов парниковых газов понимается определение фактических объемов выбросов и поглощений парниковых газов за отчетный период.

2. Субъект квотирования до первого апреля текущего года обязан заполнить в государственном углеродном кадастре электронную форму отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов за предыдущий год.

Форма отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов устанавливается правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

3. Методики по расчету выбросов и поглощения парниковых газов разрабатываются и утверждаются уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

4. Субъект квотирования направляет посредством государственного углеродного кадастра заполненную электронную форму отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов для верификации в аккредитованный орган по валидации и верификации.

5. Аккредитованный орган по валидации и верификации проводит в государственном углеродном кадастре верификацию отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов за отчетный год. В случае необходимости внесения корректировок в отчет об инвентаризации

выбросов парниковых газов аккредитованный орган по валидации и верификации направляет его на доработку субъекту квотирования.

6. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение двадцати рабочих дней со дня направления ему верифицированного отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов рассматривает его на предмет соответствия утвержденной форме, наличия верификации, корректности расчетов выбросов парниковых газов и применения коэффициентов, использованных для расчета выбросов парниковых газов, и по результатам рассмотрения:

1) регистрирует отчет об инвентаризации выбросов парниковых газов в случае его соответствия требованиям абзаца первого настоящего пункта;

2) в случае несоответствия отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов требованиям абзаца первого настоящего пункта направляет его на доработку субъекту квотирования, а также уведомляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды для принятия мер в отношении аккредитованных органов по валидации и верификации.

7. На основе зарегистрированных отчетов об инвентаризации выбросов парниковых газов оператор системы торговли углеродными единицами осуществляет анализ и прогнозирование выбросов и поглощений парниковых газов и в случае необходимости вносит уполномоченному органу в области охраны окружающей среды предложения по совершенствованию законодательства Республики Казахстан в сфере регулирования выбросов парниковых газов.

8. Контроль инвентаризации выбросов парниковых газов осуществляется в соответствии с правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

Статья 295. Изменение углеродной квоты

1. Субъект квотирования обращается в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды для получения дополнительной углеродной квоты при отсутствии или недостаточности объема основной углеродной квоты в случае увеличения мощности квотируемой установки в период действия Национального плана углеродных квот.

Под увеличением мощности понимается увеличение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции.

2. В целях получения дополнительной углеродной квоты субъект квотирования не ранее 1 апреля, но не позднее 1 октября года, следующего за отчетным, подает в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды заявление в электронной форме на изменение углеродной квоты и расчеты, обосновывающие изменение углеродной квоты.

В случае обращения за дополнительной углеродной квотой в период последнего года действия Национального плана углеродных квот субъект квотирования подает в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды указанные в части первой настоящего пункта документы не ранее 1 апреля, но не позднее 1 июня года, следующего за отчетным.

3. Дополнительная углеродная квота рассчитывается по следующей формуле:

$$М = (Х – У) \times Z,$$

где:

М – запрашиваемая дополнительная углеродная квота;

Х – подтвержденный объем продукции, указанный в верифицированном отчете об инвентаризации выбросов парниковых газов за предыдущий отчетный год;

У – значение объема продукции, использованное для расчета углеродной квоты для установки на один год по действующему Национальному плану углеродных квот;

Z – бенчмарк.

4. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды рассматривает документы, представленные субъектом квотирования для получения дополнительной углеродной квоты, в течение пятнадцати рабочих дней с момента их получения.

5. В случае принятия положительного решения о выдаче дополнительной углеродной квоты уполномоченный орган в области охраны окружающей среды в течение трех рабочих дней направляет соответствующие уведомления субъекту квотирования и оператору системы

торговли углеродными единицами с указанием субъекта квотирования, квотируемой установки и объема дополнительной углеродной квоты.

6. В случаях представления неполного пакета документов и (или) их несоответствия требованиям пунктов 1, 2 и 3 настоящей статьи уполномоченный орган в области охраны окружающей среды направляет их на доработку.

После представления субъектом квотирования доработанных документов уполномоченный орган в области охраны окружающей среды рассматривает их в сроки, указанные в пункте 4 настоящей статьи.

7. Информация о выданной дополнительной углеродной квоте публикуется на официальном интернет-ресурсе оператора системы торговли углеродными единицами.

8. Единицы углеродной квоты, образованные за счет снижения мощности квотируемой установки, не могут быть проданы и подлежат возврату в резерв Национального плана углеродных квот в порядке, установленном правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

Под снижением мощности понимается снижение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции.

9. В случае ликвидации (вывода из эксплуатации) квотируемой установки субъект квотирования обязан уведомить об этом уполномоченный орган в области охраны окружающей среды в течение десяти рабочих дней со дня принятия решения о ликвидации с приложением отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов за последний отчетный период, в котором осуществлялась эксплуатация соответствующей установки.

Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды в течение трех рабочих дней после получения уведомления от субъекта квотирования уведомляет оператора системы торговли углеродными единицами о переносе неиспользованных единиц углеродной квоты со счета выведенной из эксплуатации установки на счет резерва Национального плана углеродных квот.

10. Нераспределенные углеродные единицы резерва, предназначенные для выдачи дополнительной углеродной квоты, погашаются по истечении девяноста рабочих дней после даты окончания срока представления

отчетности по последнему отчетному году соответствующего Национального плана углеродных квот.

Статья 296. Смена оператора квотируемой установки

1. В случае смены оператора квотируемой установки все предусмотренные настоящим разделом права и обязанности предыдущего оператора переходят к новому оператору квотируемой установки.

2. Новый оператор квотируемой установки обязан в течение десяти рабочих дней подать оператору системы торговли углеродными единицами заявление о внесении соответствующих изменений в государственный реестр углеродных единиц, к которому должна быть приложена нотариально засвидетельствованная копия соответствующего правоустанавливающего документа в отношении квотируемой установки (договора купли-продажи, акта приема-передачи установки или иного документа, подтверждающего право собственности или иного законного пользования нового оператора в отношении квотируемой установки).

3. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение пяти рабочих дней после получения заявления и документов, предусмотренных пунктом 2 настоящей статьи, вносит соответствующие изменения в государственный реестр углеродных единиц.

Статья 297. Изменение наименования и (или) организационно-правовой формы оператора квотируемой установки

1. В случае изменения своего наименования и (или) организационно-правовой формы оператор квотируемой установки обязан в течение десяти рабочих дней подать оператору системы торговли углеродными единицами заявление в электронной форме о внесении соответствующих изменений в государственный реестр углеродных единиц.

2. Оператор системы торговли углеродными единицами в течение пяти рабочих дней после получения заявления, предусмотренного пунктом 1 настоящей статьи, вносит соответствующие изменения в государственный реестр углеродных единиц.

Статья 298. Углеродный офсет

1. Под углеродным офсетом понимаются сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов, достигнутые в результате осуществления деятельности или видов деятельности в любых секторах экономики в Республике Казахстан, направленных на сокращение выбросов парниковых газов и (или) увеличение поглощений парниковых газов.

Углеродным офсетом не может быть признано сокращение квотируемых выбросов парниковых газов квотируемой установки.

2. Физическое или юридическое лицо, осуществляющее деятельность или виды деятельности, указанные в части первой пункта 1 настоящей статьи (далее – заявитель проекта), вправе представить свой проект на рассмотрение уполномоченному органу в области охраны окружающей среды в целях получения одобрения углеродного офсета и получения офсетных единиц.

3. Под офсетной единицей понимается углеродная единица, применяемая в целях исчисления углеродного офсета.

4. Одобрение углеродного офсета и предоставление офсетных единиц осуществляются в соответствии с правилами, разработанными и утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

5. Введение в обращение офсетных единиц осуществляется оператором системы торговли углеродными единицами посредством их передачи на счет заявителя проекта в государственном реестре углеродных единиц.

6. Офсетные единицы являются бессрочными по сроку действия, за исключением случаев ограничения их срока действия на момент ввода в обращение.

7. Заявитель проекта имеет право продать офсетные единицы в порядке, определенном уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

8. Субъект квотирования вправе уменьшить объемы погашения единиц углеродной квоты на объем полученных (приобретенных) офсетных единиц.

Статья 299. Углеродные единицы и углеродный рынок

1. Углеродная единица является учетной единицей углеродной квоты или углеродного офсета и равна одной тонне эквивалента диоксида углерода.

2. Углеродная единица (единица углеродной квоты, офсетная единица) является товаром, разрешенным для оборота между субъектами углеродного рынка в Республике Казахстан в соответствии с настоящим Кодексом.

3. Субъектами углеродного рынка являются:

1) субъекты квотирования;

2) физические и юридические лица, участвующие в реализации углеродных офсетов;

3) оператор системы торговли углеродными единицами.

4. Система торговли углеродными единицами в Республике Казахстан состоит из первичного и вторичного углеродных рынков.

На первичном углеродном рынке оператор системы торговли углеродными единицами осуществляет продажу единиц углеродной квоты из соответствующей категории резерва Национального плана углеродных квот субъектам углеродного рынка на условиях аукциона.

На вторичном углеродном рынке субъекты углеродного рынка осуществляют между собой куплю-продажу углеродных единиц посредством прямой сделки или через товарную биржу.

5. Правила торговли углеродными единицами разрабатываются и утверждаются уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

6. Торговля углеродными единицами на товарной бирже организуется в соответствии с законодательством Республики Казахстан о товарных биржах.

7. Товарная биржа, на которой осуществляется торговля углеродными единицами, определяется уполномоченным органом в области охраны окружающей среды в соответствии с правилами торговли углеродными единицами.

8. Продажа и покупка углеродных единиц оператором системы торговли углеродными единицами осуществляются через товарную биржу.

9. Субъект квотирования, заявитель проекта вправе реализовать единицы углеродной квоты и офсетные единицы путем прямой продажи по договору купли-продажи по цене не ниже уровня биржевой котировки единицы углеродной квоты и офсетной единицы на день совершения сделки.

При отсутствии биржевой котировки цен на единицу углеродной квоты или офсетную единицу на товарной бирже на день совершения сделки цена определяется по последней доступной котировке цен на единицу углеродной квоты или офсетную единицу.

10. Углеродные единицы, которые аннулированы, погашены, изъяты из обращения или выведены из обращения по решению уполномоченного органа в области охраны окружающей среды, не могут быть объектом торговли.

11. Правила торговли углеродными единицами, выпущенными в обращение в Республике Казахстан, на углеродном рынке иностранного государства, а также торговли углеродными единицами, выпущенными в обращение в иностранном государстве, на углеродном рынке Республики Казахстан определяются международными договорами Республики Казахстан.

Статья 300. Государственный реестр углеродных единиц

1. Государственный реестр углеродных единиц – электронная система учета операций, связанных с введением в обращение, хранением, передачей, приобретением, резервированием, блокированием, погашением, аннулированием, изъятием из обращения углеродных единиц.

2. В государственном реестре углеродных единиц открывается отдельный счет в отношении каждой квотируемой установки.

3. Разработка и ведение государственного реестра углеродных единиц организуются уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

4. Государственный реестр углеродных единиц формирует и ведет оператор системы торговли углеродными единицами в соответствии с правилами, утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

5. Основными функциями государственного реестра углеродных единиц являются обеспечение точного учета углеродных единиц, которые введены в обращение, находятся на хранении, переданы, приобретены, резервированы, блокированы, аннулированы, погашены, изъяты из обращения, а также обмен данными с другими национальными реестрами.

Статья 301. Администрирование установок

1. Администрируемой установкой признается установка, объем квотируемых выбросов парниковых газов которой составляет от десяти тысяч до двадцати тысяч тонн диоксида углерода в год в регулируемых секторах экономики.

Субъектом администрирования признается оператор администрируемой установки.

2. Субъект администрирования в срок до первого апреля текущего года обязан заполнить в государственном углеродном кадастре электронную форму отчета об инвентаризации выбросов парниковых газов администрируемой установки за предыдущий год.

3. Отчет об инвентаризации выбросов парниковых газов администрируемой установки не подлежит верификации.

4. Субъект администрирования вправе участвовать в качестве заявителя проекта, направленного на сокращение выбросов или увеличение поглощений парниковых газов, в целях получения углеродного офсета.

5. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды осуществляет контроль за объемом квотируемых выбросов парниковых газов администрируемых установок.

Статья 302. Государственная система инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов

1. Государственная система инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов представляет собой совокупность организационных мероприятий по сбору, обработке, хранению и анализу данных, необходимых для определения фактических объемов выбросов и поглощений парниковых газов в Республике Казахстан за соответствующий период.

2. Сбор информации для государственной инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов основывается на данных топливно-энергетического баланса Республики Казахстан, статистической отчетности, а также на сведениях, представленных в отчетах об инвентаризации выбросов парниковых газов, в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

3. Организацию и координацию функционирования государственной системы инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов осуществляет уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.

4. Подготовку государственной инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов осуществляет оператор системы торговли углеродными единицами.

5. Контроль за полнотой, прозрачностью и достоверностью государственной инвентаризации выбросов и поглощений парниковых газов проводится ежегодно в соответствии с правилами, утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

Статья 303. Государственный углеродный кадастр

1. Государственный углеродный кадастр представляет собой систему учета источников выбросов парниковых газов, количества выбросов, произведенных ими, а также количества сокращения выбросов или увеличения поглощений парниковых газов в пределах границ, установленных для оператора установки.

2. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды организует разработку и ведение государственного углеродного кадастра.

3. Ведение государственного углеродного кадастра осуществляется оператором системы торговли углеродными единицами в соответствии с правилами, утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

4. Государственный углеродный кадастр содержит сведения об источниках выбросов парниковых газов, операторах установок, о количестве выбросов и поглощений парниковых газов.

5. На основе данных государственного углеродного кадастра уполномоченный орган в области охраны окружающей среды обеспечивает организацию системы государственного контроля за объемами выбросов и поглощений парниковых газов, выполнение обязательств Республики Казахстан по ежегодной отчетности в соответствии с международными договорами Республики Казахстан.

Статья 304. Валидация и верификация

1. Валидация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения плана мониторинга, а также документации в рамках разработки проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов.

2. Верификация – систематический, независимый и документально оформленный процесс оценки соответствия требованиям, установленным международными стандартами и законодательством Республики Казахстан, и подтверждения достоверности сведений, указанных в отчете об инвентаризации парниковых газов и в отчете о реализации проектов по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов.

3. Аккредитация органов по валидации и верификации осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан об аккредитации в области оценки соответствия.

4. Орган по валидации и верификации несет ответственность за достоверность валидации и верификации.

5. Валидация и верификация осуществляются за счет средств оператора установки.

6. Орган по валидации и верификации не может валидировать или верифицировать разработанный с его участием отчет об инвентаризации выбросов парниковых газов или план мониторинга.

7. Валидация и верификация одного и того же проекта по сокращению выбросов или увеличению поглощений парниковых газов не могут проводиться одним и тем же органом по валидации и верификации.

8. Валидация и верификация осуществляются в соответствии с правилами проведения валидации и верификации, утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды, и национальными стандартами, утвержденными уполномоченным органом в сфере стандартизации, если иное не предусмотрено международными договорами, ратифицированными Республикой Казахстан.